

ČESKOSLOVENSKÁ
VĚDECKÁ SPOLEČNOST
PRO MYKOLOGII

ČESKÁ MYKOLOGIE

ROČNÍK

27

ČÍSLO

4

ACADEMIA/PRAHA

LISTOPAD

1973

ČESKÁ MYKOLOGIE

Časopis Čs. vědecké společnosti pro mykologii pro šíření znalosti hub po stránce vědecké i praktické

Ročník 27

Číslo 4

Listopad 1973

Vydává Čs. vědecká společnost pro mykologii v Nakladatelství Československé akademie věd

Vedoucí redaktor: člen korespondent ČSAV Albert Pilát, doktor biologických věd

Redakční rada: akademik Ctibor Blatný, doktor zemědělských věd, univ. prof. Karel Cejp, doktor biologických věd, dr. Petr Fragner, MUDr. Josef Herink, dr. František Kotlaba, kandidát biologických věd, inž. Karel Kříž, prom. biol. Zdeněk Pouzar, dr. František Šmarda, doc. dr. Zdeněk Urban, kandidát biologických věd.

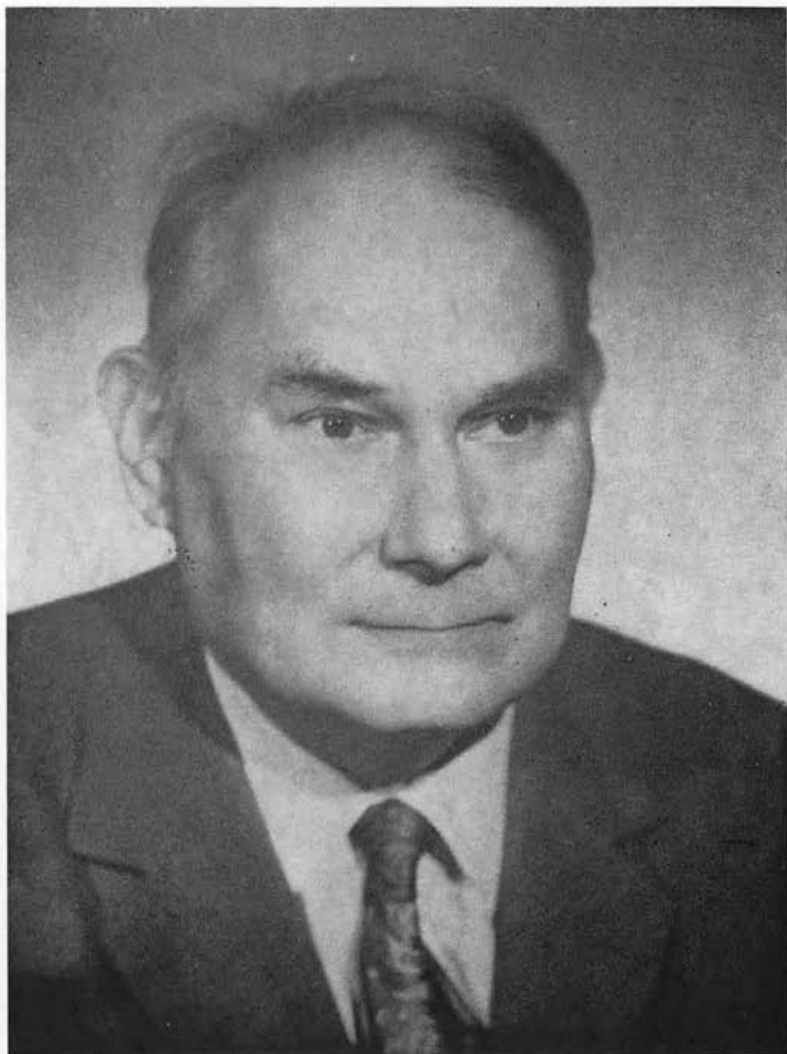
Výkonný redaktor: dr. Mirko Svrček, kandidát biologických věd

Příspěvky zasílejte na adresu výkonného redaktora: 11579 Praha 1, Václavské nám. 68.
Národní muzeum, telefon 261441—5, linka 87.

3. sešit vyšel 15. srpna 1973

OBSAH

J. Herink: Sedmdesát let doc. dr. Alberta Piláta DrSc., člena korespondenta ČSAV	193
M. Svrček: Nové druhy resupinálních basidiomycetů z Čech	201
Z. Urban: Nové taxony rzí (Uredinales) z Kuby	207
J. Kubička: Přehled dosud publikovaných druhů hub z Boubínské pralesa na Šumavě	213
J. Kuthan: <i>Chroogomphus helveticus</i> (Sing.) Mos. v Československu. (S barevnou tabulí č. 84)	229
M. Ondřej: Nové a málo známé houby rodu <i>Fusicladium</i> Bonorden na topolech a vrbě	236
J. Herink: K padesátinám dr. Petra Fragnera	241
V. Jedlička: Za ředitelem Václavem Ciprou (1892—1973)	247
Referát o symposiu Lidské a zvířecí mykózy (M. Hejtmánek)	248
Přílohy: barevná tabule č. 84: <i>Chroogomphus helveticus</i> (Sing.) Mos. (A. Dermek pinx.) černobílá tabule: VII. doc. dr. Albert Pilát, DrSc., člen koresp. ČSAV	

Doc. dr. Albert Pilát, DrSc.,
člen koresp. ČSAV

Chroogomphus helveticus (Sing.) Mos.

A. Dermek pinx.

Sedmdesát let doc. dr. Alberta Piláta, DrSc., člena korespondenta ČSAV

Ad septuagesimum diem natalem Alberti Pilátii

Josef Herink

Českoslovenští mykologové mají již po čtvrté možnost připomenout ve svém odborném časopisu životní jubileum jednoho z největších představitelů mykologické vědy současné doby v Československu, doc. dr. Alberta Piláta, doktora biologických věd, člena korespondenta ČSAV.

Je pro mne ctí, že zdravotní k sedmdesátinám Alberta Piláta mohu jejich jménem přednést právě já, jeho první žák.

A. Pilát se dožívá sedmdesátí let v neztěněné životní a zejména pracovní aktivitě, která v mykologii trvá více než padesát let.

Protože většina důležitých osobních a pracovních údajů o jubilantovi byla uvedena v dřívějších biografiích (Herink a Svrček, 1953; Cejp, 1963; Svrček, 1968; Urban, 1968), je možno při dnešní příležitosti se zastavit u důležitějších oblastí úspěšné vědecké dráhy A. Piláta.

Když A. Pilát vstupoval po maturitě v r. 1922 na přírodovědeckou fakultu Karlovy university, byl již cele oddán botanice a značně orientován k mykologii vyšších hub vlivem prof. J. Velenovského. Seznámil se s ním ještě jako středoškolský student na počátku dvacátých let. Byl již tehdy pilným sběratelem makromycetů, které donášel prof. Velenovskému k určení a studiu. Když byl v roce 1923 za patronace prof. Velenovského založen Čs. mykologický klub, počal A. Pilát aktivně pracovat v tomto sdružení pražských mykologů. O rok později (1924) začal Čs. mykologický klub vydávat časopis „Mykologia“ a A. Pilát se stal jedním z nejpilnějších přispěvatelů časopisu až do jeho zániku v prvních letech světové hospodářské krize.

V první dekádě svého produktivního věku ukončil A. Pilát vysokoškolská studia doktorátem v r. 1926. Již předtím, od r. 1925 pracoval jako asistent v botanickém ústavu přírodovědecké fakulty. Odchází odtud v r. 1928, brzy po svém učitel. V r. 1930 nastoupil A. Pilát do botanického oddělení Národního muzea v Praze jako pomocný vědecký pracovník. V roce, v němž dosáhnul třiceti let, získává A. Pilát postavení definitivního odborného pracovníka. Uspořádal především stávající fondy mykologického herbáře oddělení a započal cílevědomě budovat rozsáhlý mykologický herbář z vlastních hojných sběrů, z výměny se zahraničními mykology a ústavy a získáváním sbírek různých československých mykologů. V únoru 1948 přejímá A. Pilát funkci přednosty botanického oddělení Národního muzea, v němž nadále rozvíjí mykologické pracoviště. Od 1. ledna 1965 dochází k reorganizaci Národního muzea. V rámci Přírodovědeckého muzea, jako jedné ze dvou základních složek Národního muzea, bylo vedle botanického oddělení vytvořeno samostatné mykologické oddělení a A. Pilát se stává jeho přednostou. Nové oddělení převzalo do správy

od botanického oddělení mykologické a lichenologické fondy herbářových i kusových sbírek. Úspěšná vědecká činnost A. Piláta byla zvláště zdůrazněna při udělení Řádu práce, který A. Pilátovi propůjčil prezident Čs. socialistické republiky 4. IV. 1968 za zásluhy o rozvoj čs. botaniky při příležitosti oslav 150. výročí založení Národního muzea.

S činností A. Piláta v Národním muzeu souvisí jeho účast při vydávání muzejních periodik z oboru přírodních věd (v l. 1957–1962 redigoval přírodovědeckou radu Sborníku Národního muzea a od r. 1962 je členem redakční rady Casopisu Národního muzea - oddíl přírodovědný).

Mykologické pracoviště botanického oddělení Národního muzea (později mykologické oddělení Přírodovědeckého muzea při Národním muzeu) vyrostlo dlouholetou prací A. Piláta v ústav světové pověsti, pokud se týče taxonomie a systematiky vyšších hub. A. Pilát sám se stal nejznámějším představitelem čs. mykologické vědy v Evropě i v ostatním světě. Svědčí o tom rozsáhlý styk s nejrozličnějšími mykologickými pracovišti na světě. A. Pilát je také často vyslán anebo zván jako reprezentant čs. mykologické vědy na odborné sjezdy, konference, sympozia a jiná shromáždění mykolů.

V srpnu 1968 byl pozván R. H. Petersenem z university Tennessee (USA) k účasti a přednášce na symposiu o vývoji vyšších bazidiomycetů (Knoxville, 5.–13. VIII. 1968). Na zpáteční cestě navštívil také krátce Kanadu, na pozvání A. Chana, ředitele Výzkumného ústavu rostlin v Ottawě a S. T. Hughese, mykologa téhož ústavu. Téhož roku v září navštívil jižní a východní Švýcarsko při příležitosti sjezdu mykolů alpských zemí. Na přelomu května a června 1969 byl pozván Maďarskou akademií věd k oslavám 360. výročí úmrtí botanika Clusia, a jako první zahraniční mykolog obdržel Clusiovu medaili. Ve dnech 24. VIII.–1. IX. 1969 byl A. Pilát pozván botanickým ústavem university v Seattle (USA) a Puget Sound Mycological Society k účasti na XI. mezinárodním botanickém kongresu v Seattle. Při tomto druhém pobytu v USA načerpal další poznatky o rozdílnosti evropské a severoamerické mykoflóry. Ve dnech 12.–15. VII. 1970 navštívil botanické zahrady v Drážďanech a v Lipsku. V září 1970 byl přizván botanickým ústavem university v Turku (Finsko) k účasti na symposiu o subarktické mykoflóře. Pobyt v Subarktické výzkumné stanici Kevo ve finském Laponsku umožnil A. Pilátovi porovnat tamní mykofloru se severním Švédskem, kterou poznal v r. 1954. Poslední zahraniční cestu podnikl v červenci 1971 do Mongolska, tentokrát jako turista-botanik. Studoval houby v pohoří Chentej v severním Mongolsku.

Druhou oblastí, v níž se A. Pilát uplatňoval v souvislosti s mykologií, je funkce v ČSAV. V r. 1959 byl zvolen členem korespondentem ČSAV a byl zařazen do vědeckého kolegia speciální biologie. V této funkci byl členem hlavní redakční rady „Příručního slovníku naučného“, který v l. 1962–1967 vyšel ve čtyřech dílech jako naše první socialistická encyklopedie co do koncepce i zpracování. V r. 1965 vypracoval pro kolegium speciální biologie ČSAV závažný dokument „Úkoly a perspektivy mykologie u nás“. Zdůrazňuje v něm, že houby (nižší i vyšší) jsou organismy od ostatních velmi odlišné a přitom na zemi tak početné a pro souhru života na naší zemi neobyčejně důležité. Také metodika studia hub je úplně jiná než při studiu zelených rostlin. Proto je poznání hub asi o 150 let opožděno proti stavu poznání fanerogamů. Z těchto zjištění vyvozuje A. Pilát požadavek osamostatňování mykologie nejen po odborné, ale i po organizační stránce. Navazuje pak na rezoluci z II. pracovní konference čs. mykolů v Brně (VI. 1957) a na svůj pozdější návrh na zřízení mykologických pracovišť při ČSAV. Tentokrát svůj opakovaný návrh konkretizuje tak, že navrhuje zřízení Mykologického ústavu (nebo laboratoře) pro teoretický výzkum vyšších hub (askomycetů a bazidiomycetů, případně i některých důležitých skupin nižších hub), a to po stránce systematické, fyziologické a ekologické. Tento velmi fundovaný dokument neuniknul jistě pozornosti ČSAV. Jistě se časem ukáže možnost Pilátův návrh ve vhodné podobě uskutečnit (třeba

postupně), protože — řečeno závěrečnými slovy navrhovatele — „realizace tohoto návrhu by byla k velkému prospěchu celé čs. mykologii“.

Třetí oblastí působení A. Piláta v mykologii je Čs. mykologický klub, obnovený v r. 1946 a od r. 1956 přeměněný ve výběrovou společnost ČSAV, Čs. vědeckou společnost pro mykologii. A. Pilát je od r. 1946 až dosud předsedou těchto organizací vědecky pracujících čs. mykologů. Podílí se zde především na nejdůležitější činnosti společnosti, jako hlavní redaktor společnosti vydávaného časopisu „Česká mykologie“, který v r. 1973 vychází již ve 27. ročníku.

Pilátovo životní dílo v mykologii je nejen rozsáhlé, ale i hluboké. Pracoval převážně v taxonomii a systematické vyšších hub (aniž se při tom vyhýbal příležitostnému kontaktu s nižšími houbami). V průběhu let poznával a ocenil i důležitost také jiných mykologických odvětví jako pracovních metod v systematické mykologii. Prokazuje to jeho kniha z posledních pěti let publikační činnosti, „Houby Československa ve svém životním prostředí“ (1969), která shrnuje mykocenologické poznatky a zkušenosti autora a jiných čs. mykologů z území naší republiky.

Jako taxonom věnoval A. Pilát svoji pozornost zpočátku některým skupinám z řádu *Aphyllophorales*, zejména houbám chorošovitým. Z řádu *Agaricales* studoval zprvu lupenaté houby dřevní — *Pleurotus* (1935), *Lentinus* (1946), *Crepidotus* (1948 a pozd.). Později se zajímal o některé rody pozemních lupenatých hub — *Agaricus* (1951 a později), *Cortinarius* (1959), nejnověji o hřibovité houby, jejichž monografii připravil do tisku se slovenským mykologem A. Dermekem. Od r. 1957 obrátil A. Pilát svůj zájem k některým skupinám heterobasidiomycetů: *Protoclavariales* (1957), *Auriculariales* a *Tremelales* (1957) a čeledi *Clavariaceae* (1958 až 1972).

A. Pilát měl vždy velké porozumění pro aplikovanou mykologii. Svědčí pro to živý zájem o některé tématické okruhy, např. o pěstování hub, o toxikologii hub aj., z nichž A. Pilát s oblibou referuje. Z činnosti osvětové bych připomněl stálou výstavku čerstvých hub v hlavní budově Národního muzea na počátku třicátých let a několik velkolepě organizovaných velkých výstav hub, uspořádaných Národním muzeem v druhé polovině čtyřicátých let. Nejdůležitější jsou však dvě publikace A. Piláta, určené praktickým houbařům. Je to především „Atlas hub“ na volných listech, který vyšel pro pedagogické účely již ve třech vydáních (1952, 1964 a doplněné vydání 1970, byl také vydán v angličtině). Obrazové části tohoto atlasu bylo využito pro „Kapesní atlas hub“ který od prvního vydání v r. 1952 vyšel v r. 1970 již v osmém vydání a byl také přeložen do slovenštiny, němčiny, angličtiny a francouzštiny.

A. Pilát je botanikem, který od počátku své práce v botanice zcela a hluboce zakotvil v mykologii. Jistě tak učinil ze zájmu o tyto organismy, zajímavé jak tvarem a barvami plodnic, tak i způsobem života, ze zájmu, jehož kořeny není právě snadné postřehnout. Mykologie makromycetů se A. Pilátovi stala pracovním polem, na němž nesmírně mnoho vykonal nejen pro československou, ale i pro světovou mykologii. Pro tuto obsáhlou činnost se přirozeně nemohl tolik věnovat jiným oborům botaniky. Přesto obsáhl i některé oblasti jevnosnubné květeny, zřejmě ty, které se mu staly koníčkem. Věnoval zejména pozornost pěstování alpinek, o nichž napsal velkou publikaci „Alpinky“ (1939 a 2. vyd. 1964 s M. Deylem). Druhý díl vyšel pod názvem „Atlas alpinek“ (1973) ve vlastním zpracování s 629 fotografiemi černobílými a 40 barevnými. Jinou zájmovou oblastí A. Piláta je dendrologie sadových a parkových stromů a keřů, a to jak listnatých („Listnaté stromy a keře našich zahrad a parků“, 1953), tak jehličnatých („Jehličnaté stromy a keře našich zahrad a

parků", 1964). Zájem o rostliny pěstované v zahradách a v domácnostech projevuje A. Pilát ve článcích uveřejňovaných v časopisu ČSAV pro biologickou práci „Živa“, který vychází od r. 1953 v třetí sérii. A. Pilát byl od počátku členem redakční rady tohoto časopisu, z toho v období 1956–1973 ve funkci hlavního redaktora.

Botanika a mykologie byly pro A. Piláta racionálním důvodem pro cestování. Vždy často a rád cestoval, aby poznával nové krajiny a jejich flóru. A rád své dojmy z cest sděloval čtenářům v časopiseckých článcích (a v jedné knize), psaných vždy poutavým slohem. Také práce na zahradě v místě bydliště i u chaty v Černolicích byla pro něho radostnou oddechovou činností.

Osobnost každého člověka je možno pochopit a hodnotit především z jeho díla. A. Pilát byl od počátku hnán touhou co nejvíce poznat a pochopit v oblasti tak široké jako je mykologie. Tato činnost mu byla přímo vnitřní potřebou. Navíc byl v této činnosti neobyčejně pilný a svědomitý. Svými zkušenostmi a prací prověřil dokonale svůj vlastní poznatek (1965): „Kdo se dnes mykologii nevěnuje od mládí, mnoho v ní nepořídí“. Samotné poznání však A. Pilátovi k plnému uspokojení nikdy nepostačovalo. Poznání musilo vyvrcholit sdělením. Proto hojně publikoval — a hlavně rychle publikoval —, aniž by snad vyznával známé okřídlené úsloví „publish or perish“. Svě publikace vždy hojně dokumentoval perokresbami a zvláště dokonalými fotografiemi, černobílými a nověji i barevnými.

Osobnost člověka pochopíme také z osobního styku s ním. Vzpomínám-li na svoje styky s A. Pilátem, uvědomuji si, že trvají letos právě plných čtyřicet let! Poznal jsem jej, do té doby mně neznámého, v září 1933 na velké výstavě hub, kterou pořádala Čs. mykologická společnost v Praze. Byl jsem tehdy studentem na počátku posledního ročníku střední školy, zaujatý studiem hub již více let, bohužel s velmi skrovnými prostředky. A. Pilát navštívil toho dne výstavu hub, aby se zajímal o chorošovitě houby. Podle jistoty při určování jsem poznal, že se setkávám s mykologem pokročilým. Moje nesmělé představení a neskrývaný zájem o seznámení přijal neformálně srdečně — a hned mne pozval k sobě do Národního muzea. Měl tehdy malou a tmavou pracovnu v suterénu hlavní budovy. Při prvé i při všech dalších návštěvách, které se rychle množily, byl jsem překvapen a získán přátelským přístupem A. Piláta k jemu neznámému adeptu mykologie, ale také zpřístupněním bohaté mykologické literatury a jiného studijního zařízení. Jaký to byl pro mne zážitek poprvé se podívat do mikroskopu! Navštěvoval jsem jeho pracovnu stále častěji, donášel nejrůznější houby k určení, fotografování a dokladování a neustále se pilně učil. A. Pilát mne naučil mnohemu ze studijní techniky makromycetů (např. mikroskopování, fotografování a dokladování v herbáři). Na těchto základech jsem pak mohl rozvíjet svoji vlastní techniku. Mnoho jsem také pochytil z četných diskusí, které z užšího mykologického pole snadno přecházely na širší pole botanické a ještě širší pole biologické, zvláště když se těchto diskusí zúčastnili také botanikové I. Klášterský a M. Deyl. Moje spolupráce s A. Pilátem, zvláště intenzivní do r. 1945, mi umožnila pochopit jeho osobnost, v mnohém také prostřednictvím vlastních prožitků v práci ve stejném oboru. Dr. Pilát byl vždy živý a temperamentní, zvláště v diskusích, vyznával pokrokový světový názor, byl v pravém smyslu realistickým optimistou a byl neobyčejně velkorysý. Jsem velmi rád tomu, že právě on se stal mým posledním a největším učitelem v mykologii, kterému vděčím za velmi mnohé, za dovršení erudice v mykologii i za mnohé rady a podněty.

Myslím, že na dotváření lidské osobnosti A. Piláta měla velký vliv a podíl

jeho choť Anna, která mu vytvářela rodinné zázemí, tolik potřebné pro klidnou vědeckou práci. Paní Anna Pilátová patří k těm ženám, které žijí především činným zájmem o práci svého životního druha a pomáhají mu zvládnout mnohou životní situaci, často neutěšenou. A takové v životě A. Piláta nepochybně také byly.

Co zbývá ještě říci? A. Pilát prožil neobyčejně bohatý život v práci, která byla současně i jeho zájmovou činností. A protože svoje schopnosti a zaujetí pro věc znásobil pilí a houževnatostí, získal zákonitě mnoho úspěchů z této tvůrčí práce. Navíc je umocnil tím, že výsledky své práce předával nejrozličnějším způsobem ostatním badatelům i laikům a plně je uplatnil v praxi.

Do dalších let života přeji jubilantovi za všechny jeho přátele v kruzích čes. mykologů a botaniků především pevné zdraví, životní pohodu a co nejvíce životních radostí — mezi nimiž nepochybně na prvním místě jsou houby a nauka o nich, scientia amabilis mycologica.

Seznam mykologických prací A. Piláta,
uveřejněných v letech 1968–1973*)

1968

- Jsou některé šťavnatky (*Hygrophorus* Fr.) jedovaté? *Živa* 16, 3: 97, fig. 1–2 (in tab.).
Čechratka podvinutá — *Paxillus involutus* (Batsch ex Fr.) Fr. a čecnarka černohnědá — *Paxillus atrotomentosus* (Batsch ex Fr.) Fr. (Barevná tabule — photo). *Živa*, 16, 5: barevná příloha.
Tvarové bohatství a vývojové vztahy hub plesňovitých — *Thelephoraceae sensu amplissimo*. — Diversity and phylogenetic position of the *Thelephoraceae sensu amplissimo*. *Čes. Mykol.* 22, 4: 247–258.
O muchomůrce ošemetné čili o nepravém masáku. *Živa* 16, 6: 217.
Über gelbe Hexenröhrlinge, Schweiz. Zschr. f. Pilzk. 46, 8: 134–137.

1969

- Rhodophyllus svrčekii* species nova sphagnophila in Bohemia lecta. — Červenolupen Svrčkův, nový rašelinný druh nalezený v Čechách. *Čes. Mykol.* 23, 1: 10–12, f. 1–3 et tab. No. 71 (photo col. auctore A. Pilát).
Ueber *Floccularia luteovirens* (Alb. & Schw. ex Fr.) Pouz. f. alba (A. H. Smith) Pil. in Ungarn. *Čes. Mykol.* 23, 1: 13–14, tab. III.
(spolu s A. Dermekem) *Rubinoboletus*, genus novum Boletacearum. Rubínovník, nový rod hříbovitých hub. *Čes. Mykol.* 23, 2: 81–82.
(spolu s F. Kotlabou) Za akad. malířem Karlem Ponerem. In memoriam pictoris Karel Poner. *Čes. Mykol.* 23, 2: 140–141, photo.
Cantharellula cyathiformis (Bolt. ex Fr.) Sing. a *Phellodon niger* (Fr.) Karst. (Photo). *Čas. Nár. Muzea* — odd. přírodověd. 137 (1968), 1–2: 3. strana obálky.
International symposium on the evolution of the higher Basidiomycetes, The State University Tennessee, Knoxville, Tenn., August 1968. Mezinárodní symposium o vývoji vyšších basidiomycetů konané na Státní universitě státu Tennessee v Knoxville v srpnu 1968. *Čes. Mykol.* 23, 3: 147–155, fig. 1–8 (photo), tab. col. No. 74 et tab. albonigra No. XI.
Regenerace na okraji namrzlých klobouků penízovky sametonohé. *Regeneratio in margine pileorum Flammulinae velutipedis* (Curt. ex Fr.) Sing. frigore afflictis. *Čes. Mykol.* 23, 3: 190, tab. fotogr. No. X.
Pahříb vítězný — *Phlegmacium triumphans* (Fr.) Blytt, jeden z nejnápadnějších velikých pahříbů. *Mykol. Sborník* 46, 5–6: 67, 1 fig. fotogr. in tab.
Největší evropský pavučinec (výklad k fotografii *Phlegmacium praestans* [Cordier] Moser). *Mykol. Sborník* 46, 5–6: 67, fig. 2 fotogr. in tab.
O slizobedle slizivé — *Limacella guttata* (Fr.) Konr. et Maubl. (Výklad k fotografií.) *Mykol. Sborník* 46, 5–6: 68, fig. 1 (photogr.) in tab.
Šťavnatka luční — *Camarophyllus pratensis* (Pers. ex Fr.) Kummer — jedlá a chutná podzimní houba. (Výklad k fotografií.) *Mykol. Sborník* 46, 5–6: 68, fig. 1 (photogr.) in tab.

*) Tento seznam navazuje na seznam uveřejněný M. Svrčkem při příležitosti 65. narozenin A. Piláta (Svrček, 1968). Nejsou zařazeny referáty o mykologické literatuře.

- (Správné anglické jméno pro muchomůrku zelenou, *Amanita phalloides*.) (Dopis zaslaný redakci Mykol. Sborníku.) Mykol. Sborník 46, 5-6:84.
 A lila galocárol. (Maďarský souhrn přednášky, proslovené německy 30. V. 1969 při Clusiových oslavách v Maďarské akademii věd.) Mikol. Közlemények 10, 2:57-60.
 Dva naše nejvýznačnější horské hříby. Živa 17, 5:178-179, fig. 1-2 (photogr.), tab. col. 1-2 (photo col.).
 Mřížovka červená — *Clathrus ruber* Mich. ex Pers. Živa 17, 6:221-222, fig. 1 (photo col.).
Agrocybe aegerita (Brig.) Sing. — Polnička válcovitá. (Nové nálezy hub v Československu, 2.) Čes. Mykol. 23, 4:264-265, fig. 1 (fig. inf. in tab. No. XIII.).
 Clusiovy oslavy v Maďarsku 1969. Celebritates ad Caroli Clusii memoriam anno 1969 in Hungaria actae. Čes. Mykol. 23, 4:267-269, fig. 1-3.
 Houby u starých Mayů. Živa 17, 6:222, fig. 1.
 Der Falsche Perlpilz — *Amanita pseudorubescens* Herrfurth. Schweiz. Zschr. f. Pilzk. 47, 6:123 až 126.
 Houby Československu ve svém životním prostředí. 268 pp., 40 fig., 90 tab. (176 fig.) et 8 tab. col. (16 fig.). Praha (Academia).

1970

- K sedmdesátinám prof. Dr. Karla Cejpa, DSc. Čes. Mykol. 24, 1:1-4, tab. I.
 Soma — božská nesmrtelná muchomůrka. Živa 18, 2:61-63.
 Mykologie na XI. mezinárodním botanickém kongresu v Seattlu, Washington, USA, 1969. Čes. Mykol. 24, 2:110-116, fig. 1-8.
 O šupinovce kostrbaté — *Pholiota squarrosa* (Pers. ex Fr.) Kummer. Živa 18, 3:100, fig. 1 (photo).
 Přehlížená jedlá houba penizovka širokolupenná — *Collybia platyphylla* (Pers. ex Fr.) Kummer. (Výklad k fotografii.) Mykol. Sborník 47, 3-5:37, fig. 1-2 (in tab.).
 Vzácnější jedlá houba hlíva pozdní — *Sarcomyxa serotina* (Pers. ex Fr.) Karst. (Výklad k fotografii.) Mykol. Sborník 47, 3-5:37, fig. 1 in tab.
 Jedovatý červenolupen jarní — *Rodophyllus vernus* (Lund.) Romag. (Výklad k fotografii.) Mykol. Sborník 47, 3-5:47, fig. 1 (photo) in tab.
 Pěstování žampionů v igelitových pytlích v Maďarsku. Mykol. Sborník 47, 3-5:52-53, fig. 1-2 (photo).
 Jedovatý pavučinec plyšový — *Cortinarius orellanus* Fr. a příbuzné druhy. (Výklad k barevné tabuli.) Čes. Mykol. 24, 3:121-124, tab. 1 col. (auct. M. Moser).
 První mezinárodní mykologický kongres — Exeter 1971. Čes. Mykol. 24, 3:177 et 179.
 Čirůvka zaškrčená — *Calocybe constricta* (Fr.) Kühn. v Čechách. Čas. Nár. Muzea — odd. přírodověd. 137 (1968), 3-4:89-90, tab. 1 (No. 16).
 Za Václavem Melzerem. Čas. Nár. Muzea — odd. přírodověd. 137 (1968), 3-4:115-116, fig. 1 (photo).
 O některých pavučinech z podrodu *Leprocycbe* Moser. (Výklad k barev. tabuli.) Čes. Mykol. 24, 4:215-216, tab. col. (auct. M. Moser).
 Houby ve finském Laponsku. Živa 18, 6:218-220, fig. 1-5.
 Soma — *Gottespilz der Unsterblichkeit*. Schweiz. Zschr. f. Pilzk. 48, 11:133-138.
Boletus subaereus sp. nov. Bull. Soc. Mycol. France 86, 4:181-182, tab. I.
 (společně s O. Uškem) Atlas hub. 3. vyd., doplněné. 128 p., 82 tab. col.
 (společně s O. Uškem) Kapesní atlas hub, 8. vydání (české), 192 p.

1971

- Nový rašelinový druh rodu *Ramariopsis* (Donk) Corner: *Ramariopsis subarctica* sp. nov. Čes. Mykol. 25, 1:10, tab. I.
 O kozáku trpasličím — *Leccinum rotundifoliae* (Sing.) A. H. Smith, Thiers et Watling. Čes. Mykol. 25, 1:11-14, fig. 1-2 et tab. II.
Agaricus osecanus Pilát in Bohemia iterum lectus est. Nový nález pečárky osecké — *Agaricus osecanus* Pilát v Čechách. Čes. Mykol. 25, 1:22, tab. III.
 Kvěnatce Archerův. Živa 19, 2:59.
 (spolu s C. Blatným a O. Králíkem). Virová malokloboukatost — mikrocefalie — vyšších hub. Živa 19,2:59-60, fig. 1-2.
 (spolu s C. Blatným, B. Kasalou, J. Santilliovou-Svobodovou a M. Semerdziovou) Proliferation of *Armillariella mellea* (Vahl in Fl. Dan. ex Fr.) P. Karst. probably caused by a virus. Proliferace václavky působená pravděpodobně virem. Čes. Mykol. 25, 2:66-74, fig. 1-9 (partim in tab. No. V-VI).
 Species nova bohémica generis *Tricholoma*: *T. vaccinoides* Pilát. Nový druh čirůvky z Čech: *Tricholoma vaccinoides* Pilát, Čes. Mykol. 25, 2:75-76, fig. 1 et tab. No. VII.

- Límčovka vrásčitoprstenitá, *Stropharia rugosoannulata* Farlow ap. Murr. (Výklad k fotografii.)
 Mykol. Sborník 48, 3—5: 41, 1 fig. in tab.
 Evropské a americké hříby. Živa 19, 5: 175—178, fig. 1—6.
 K 90. výročí narození prof. dr. Jana Macků. Živa 19, 5: 180, photo.
 Slizák švýcarský v Československu. Čas. Nár. Muzea — odd. přírodověd. 140 (1971), 1—2: 22—24, tab. I—II.
 Několik poznámek o pečárce lesomilné. — *Agaricus silvicolus* (Vitt.) J. Scharff. Čas. Nár. Muzea — odd. přírodověd., 140 (1971), 1—2: 66—67, fig. 1—2 (photogr.).
 Zpráva o činnosti Mykologického oddělení Národního Muzea v Praze — Přírodovědeckého muzea za období 1968—1970. Čas. Nár. Muzea, odd. přírodověd. 140 (1971), 1—2: 111—112.
 Diversity and phylogenetic position of the Thelephoraceae sensu amplissimo. In: Peterson R. H. (red.): Evolution in the higher Basidiomycetes. An international symposium, Knoxville (The University of Tennessee Press), p. 309—329.

1972

- Výskyt podhřibu žlučového v suchém roce 1971. Živa 20, 1: 19, fig. 1 (photogr.).
 Výskyt strmělky bělostné v roce 1971. Živa, 20, 1: 19, fig. 1—2 (photogr.).
 Skleníková bedla: bedla žlutá — *Lepiota lutea* (Sow. ex Secr.) Godfrin. Živa 20, 1: 20, fig. 1—2 (photogr.).
 Na houby do Mongolska! Živa 20, 2: 42—45, fig. 1—7.
 Plodnice choroše horského — *Polyporus montanus* Quél. — byly opět nalezeny v Praze-Košicích v parku Cibulka. Živa 20, 2: 60, fig. 1 (photogr.).
 Sterilní forma žlutotřepeňky makové — *Naematoloma capnoides* (Fr.) Karst. Živa 20, 2: 60, fig. 1 (photogr.).
Agaricus bernardii (Quél.) Sacc. in Mongolia. *Agaricus bernardii* (Quél.) Sacc. v Mongolsku. Čas. Mykol. 26, 2: 65—69, tab. col. No. 82 (auctore A. Pilát).
Pistillaria todei (Fr.) Corner (Nové nálezy hub v Československu, 10.) Čas. Mykol. 26, 2: 116—117, fig. 1 (photogr.).
 Doplnění popisu *Boletus subaereus* Pilát. Supplementum ad diagnosem Boletii subaerei Pilát. Čas. Mykol. 26, 2: 118.
 Za prof. dr. Jaroslavem Smolákem DSc. Prof. Dr. Jaroslav Smolák in memoriam. Čas. Mykol. 26, 2: 119—120, fig. 1 (photo).
 O borováku, dubáku a hříbu smrkovém. Živa 20, 3: 97—99, fig. (photogr.) 1—6.
 Hříb hladkotřeňový — *Boletus subaereus* Pilát. Mykol. Sborník 49, 3—6: 42—43, tab. 1—2 (photogr.).
 K 75. narozeninám akademika Ctibora Blatného. Čas. Mykol. 26, 3: 179—181, tab. V. (photogr.).
 Čechratka podvinutá — *Paxillus involutus* původcem alergie. Živa 20, 5: 178.
 K 20. výročí založení Československé akademie věd. Čas. Mykol. 26, 4: 193.
 (spolu s J. Svěrkovou) Deformatio et sterilitas carposomatis *Agarici arvensis* Schaeff. ex Fr. Deformace a sterilita plodnice pečárky ovčí — *Agaricus arvensis* Schaeff. ex Fr. způsobené bakterií. Čas. Mykol. 26, 4: 226, tab. No. VIII.
 Za doktorem Evženem Wichanským. Čas. Mykol. 26, 4: 242—243, fig. 1 (photogr.).
 K osmdesátinám řed. Václava Cipry. Čas. Mykol. 26, 4: 244, fig. 1 (photogr.).
 Několik poznámek o dubáku čili hříbu letním. Mykol. Sborník 49, 7—8: 99, 1—2 (photogr.).
 Náš vzácný klouzek žlutavý — *Suillus flavidus* (Fr. ex Fr.) Sing. rostoucí na rašelinách. Mykol. Sborník 49, 9—10: 129, tab. 1—3 (photogr.).
 Hlíva ústřední — *Pleurotus ostreatus* vyrostla v pokoji zámku v Peruci. Živa 20, 6: 219, fig. 1—2 (photogr.).
 Beitrag zur Kenntnis der tschechoslowakischen Clavariaceen sensu ampl. — Additamenta ad cognitionem Clavariacearum sensu ampl. Českosloviae. Sborník Nár. Muzea v Praze (Acta Musei Nat. Pragae) 27 B (1971), 4: 133—173, fig. 1—13, tab. 1—28.
 (spolu s F. Šmardou) Clavariaceae Moraviae in Museo moravico brunneni depositae. Sborník Nár. Muzea v Praze (Acta Musei Nat. Pragae) 27 B (1971), 5: 177—196, fig. 1—4.
 Contribution à l'étude des Basidiomycètes de la Mongolie. Bull. Soc. Mycol. France 88, 3—4: 333—358, tab. 1—18 (photogr.).

1973

- Boletus pinophilus* nomen novum pro *Boletum pinicolam* (Vittadini 1835) Venturi 1863. — *Boletus pinophilus*, nové jméno pro *Boletum pinicola* (Vitt.) Vent. Čas. Mykol. 27, 1: 6—8, f. 1—2.
 Duae species generis *Leccinum* S. F. Gray regionum Europae borealium incolae. O dvou seve-

roevropských družích kozáků. Čes. Mykol. 27, 1:9—10, tab. I—II.

O severské čirůvce ožehnuté — *Tricholoma aestuans* (Fr.) Gill. Živa 21, 3:99—100, fig. 1—4 (photogr.).

LITERATURA

- Bondarcev A. S., Bondarceva, M. A. (1963): Albert Pilát, k 60letíu sodnja roždě-nija. Botaničeskij Žurnal A. N. SSSR 48, 10:1549—1552, 1 photo.
- Cejp, K. (1963): K sedesátým narozeninám dr. Alberta Piláta, doktora biologických věd, člena koresp. ČSAV. Čes. Mykol. 17, 4:169—173, tab. I.
- Černohorský, Z. (1963): Albert Pilát — 60 let. Vesmír 42, 11:303.
- Deyl, M. (1963): Dr. Albert Pilát — 60 let. Preslia 35, 4:330—336, 1 photo.
- Deyl, M. (1963): K šedesátým narozeninám dr. Alberta Piláta. Čas. Nár. Muzea — odd. přírodověd. 132, 4:236—237, 1 photo.
- Herink, J. et Svrček, M. (1953): K padesátinám Dr. Alberta Piláta. Čes. Mykol. 7, 4:145—162, tab. I.
- Pilát, A. (1966): Ukoly a perspektivy a rozvoje mykologie u nás. Mykol. Zpravodaj (Brno) 10, 1:1—20.
- Pilát, A. (1966): Zpráva o činnosti Mykologického oddělení Národního Muzea — Přírodo-vědeckého Muzea za rok 1965. Čas. Nár. Muzea — odd. přírodověd. 135 (1966), 4:237 až 238.
- Pilát, A. (1967): Zpráva o činnosti Mykologického oddělení Národního Muzea v Praze — Přírodovědeckého Muzea za rok 1966. Čas. Nár. Muzea — odd. přírodověd. 136 (1967), 4:236—237.
- Pilát, A. (1971): Zpráva o činnosti Mykologického oddělení Národního Muzea v Praze — Přírodovědeckého Muzea za období 1968—1970. Čas. Nár. Muzea — odd. přírodověd. 140 (1971), 1—2:110—112.
- Pilát, A. (1973): Zpráva o činnosti Mykologického oddělení Národního muzea v Praze — Přírodovědeckého muzea za rok 1971. Čas. Nár. Muzea — odd. přírodověd. 141 (1972).
- Svrček, M. (1963): Albert Pilát šedesátníkem. Živa 11, 6:197, 1 photo.
- Svrček, M. (1968): K 65. narozeninám Alberta Piláta DSc. In honorem annorum Doctoris Alberti Pilati sexaginta-quinta. Čes. Mykol. 22, 4:241—246, tab. XIII.
- Urban, Z. (1968): Pětašedesát let doc. dr. Alberta Piláta, doktora biologických věd, člena korespondenta ČSAV, nositele Řádu práce. Živa 16, 6:219—220, fig. 1 (photogr.).
- Zerova, M. Ja., S. P. Vasser (1972): Albertu Pilatu 70 rokiv. Ukrajiniskij Botaničnij Žurnal 30 (4):532—533. Kijiv.

Adresa autora: MUDr. Josef Herink, Rudé armády 717/3, 295 01 Mnichovo Hradiště.

Nové druhy resupinálních basidiomycetů z Čech

Species novae Corticiacearum e Bohemia

Mirko Svrček

Popisují se tři nové druhy, *Phlebia* (*Phanerophlebia*) *amylostratosata*, *Steccherinum aridum* a *Xenasmatella sanguinescens*, podle nálezů z jižních a středních Čech a je provedeno 1 přefazení (*Hyphodontia pruni*).

Species novae tres, *Phlebia* (*Phanerophlebia*) *amylostratosata*, *Steccherinum aridum*, *Xenasmatella sanguinescens*, secundum specimina in Bohemia meridionali atque centrali lecta, describuntur. Combinatio nova una (*Hyphodontia pruni*) effecta est.

V uplynulých několika letech jsem se v jižních Čechách věnoval také mykologickému výzkumu Novohradských hor a jejich předhůří. Sbíral jsem především v širším okolí Kaplice, odkud se mi podařilo získat poměrně bohatý materiál vyšších hub, a to jak askomycetů, tak basidiomycetů, hlavně dřevních zástupců řádu *Aphylophorales*. Jejich větší výskyt souvisí s hojností vhodného substrátu v této oblasti Čech. Z dosud zpracovaného materiálu vybírám 2 druhy, které popisuji jako nové. K nim připojuji jeden význačný druh rodu *Xenasmatella* ze středních Čech, který jsem zjistil při revisi svých starších sběrů.

Phlebia (*Phanerophlebia*) *amylostratosata* spec. nov.

Carposoma resupinatum, usque ad 30 cm longum, 400–500 μ m crassum, statu vivo ceraceum vel ceraceo-membranaceum, adnatum, pallide ochraceum, statu exsiccato durum, corneum, ochraceum tinctu subrosello, arcte adhaerens. Margo indeterminatus, angustus, albus vel pallide cremeus, denique nullus, statu exsiccato anguste reflexus.

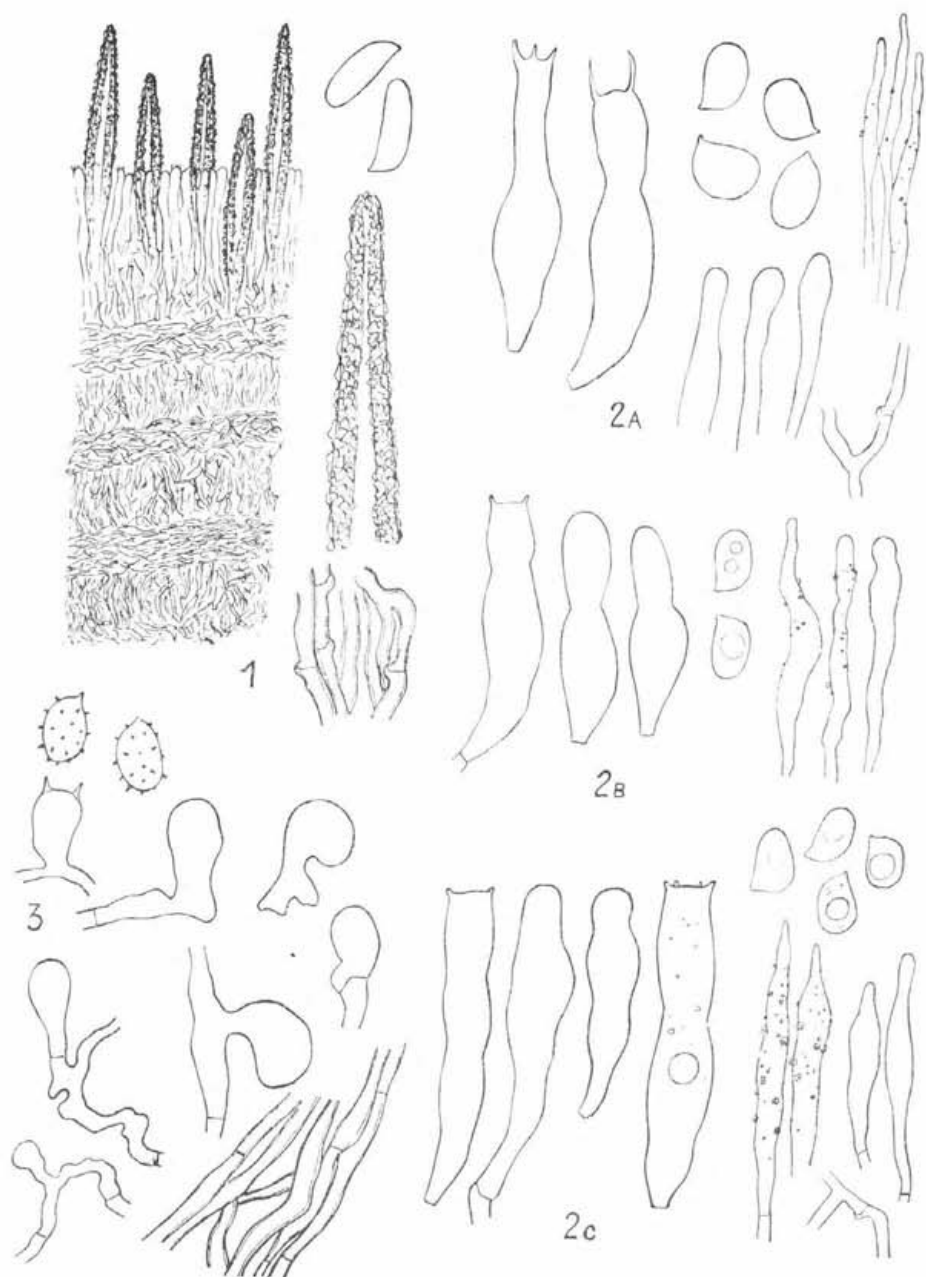
Contextus distincte stratosus, zonis 2–3, 15–25 μ m crassis, distincte amyloideis instructus. Hymenium sub lente subtiliter albo-puberulum, non rimosum, laeve. Hyphae conglutinatae, 3,5–5 μ m crassae, nudae, hyalinae, irregulariter ramosae, dense intertextae, tenuiter vel subcrasse tunicatae, septatae, saepe indistincte fibulatae. Subhymenium hyphis subverticaliter intertextis.

Cystidia numerosa, 100–140 $\times$ 12–14 μ m, longe (90–100 μ m) prominentia, recta, anguste cylindracea, apice sensim conico-acuta, crasse tunicata (4,5–5,5 μ m), materia granulosa incrustata, hyalina, lumine angustissimo usque ad apicem attingentem. Basidia 30–35 $\times$ 7–8 μ m, cylindraceo-clavata, medio haud constricta, arcte conglutinata, 4-sterigmatibus tenuibus. Sporae 8–11 $\times$ 3–4 μ m, hyalinae, non amyloideae, cylindraceae, rectae vel breviter arcuatae, uno latere plerumque depressae, ad basim oblique apiculatae, apiculo distincto, saepe usque rostrato-angustato, laeves.

Hab. ad paginam inferiorem trunci deiectioni putridi *Abietis albae*.

Bohemia meridionalis: Blansko prope Kaplice, in declivitate septentrionali montis Hradišská hora (774 m s. m.), 20. IX. 1970, leg. M. Svrček (Typus PR 730974).

Poznámky. Popsaný druh je blíže příbuzný *Phlebia pubera* (Fr.) Christiansen [Syn.: *Peniophora pubera* (Fr.) Sacc. sensu Bourd. et Galz., *Hyphoderma puberum* (Fr.) Wallr.], od které patrně nebyl rozlišován. Vrstevnatá plodnice se zřetelně amyloidními zónami je velmi nápadná a nevyskytuje se u typické *Ph. pubera*, jak jsem se přesvědčil srovnáním některých položek z herbáře mykologického oddělení Nár. muzea. Zvláštním zjevem je to, že amyloidita zón se zřetelně objeví teprve tehdy, když preparát nejprve připravíme

1.—1. *Phlebia (Phanerophlebia) amylostratosa* Svr. — carposoma sectum, sporae, cystidium, hyphae. — 2. *Hyphodontia pruni* (Lasch in Rabenh.) Svr. — 2A: Rabenhorst, Fungi europ. 1514 — basidia, sporae, cystidia tres e hymenio, hyphae cystidiformes in apice verratae, hypha — 2B: PR 496994 — basidia, sporae, hyphae cystidiformes. — 2C: Ranšpurk 13. V. 1971 — basidia, sporae, hyphae cystidiformes (cum granulis), cystidia e hymenio (laeves), hypha. — 3. *Xenasmatella sanguinescens* Svr. — sporae, basidia (etiam immatura), hyphae basales. M. Svrček del.

v 10% roztoku NH_4OH a pak barvíme Melzerovým činidlem; zmodrání (v různých odstínech od světle břidlicově modravých až po světle fialové) je intenzivní a nápadné.

Kol. Z. Pouzar mi předal položku, označenou jako *Hyphoderma amylohypha* sp. n. (in herb.), Poříčka na Sázavě, jižní svah údolí Křešického potoka, na ležícím kmenu *Pinus sylvestris*, 6. VIII. 1970 leg. Z. Pouzar. I když jde o houbu velmi podobnou našemu druhu, přece jen se domnívám, že je rozdílná tenčí, nevrstevnatou plodnicí a převážně tlustšími a kratšími výtrusy (většinou $7-9 \times 4-4,5 \mu\text{m}$), nikdy ne tak válcovitě protaženými a s tak výrazným apikulem jako má *Phlebia amylostratosa*. Zatímco zmodrání hyf v Melzerově činidle je u nálezu z Hradištské hory velmi zřetelné a nápadné, u Pouzarova sběru z Poříčka je podstatně slabší a na některých řezech sotva postřehnutelné.

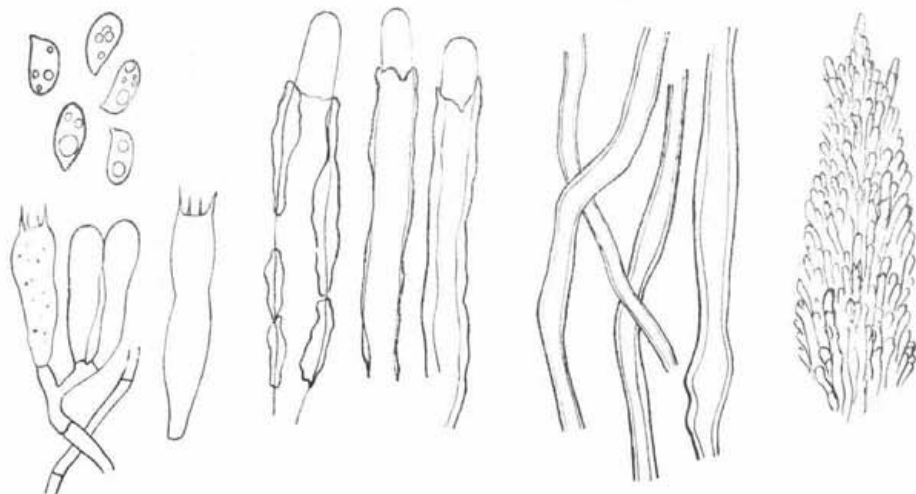
Současné názory na rodovou příslušnost *Peniophora pubera* nejsou jednotné; Parmasto (1968) považuje ji za *Hyphoderma*, Christiansen (1960) ji přeřadil do rodu *Phlebia*. Toto pojetí zdá se mi být správnější. Již dříve Eriksson (1958) upozornil na to, že *Peniophora pubera* spolu s *P. roumegueri* tvoří přirozenou skupinu druhů, blíže příbuznou jednak s *P. hydroides*, jednak s *P. gigantea* a *P. cornea* (l. c. p. 91). Jak se domnívám, odpovídá *P. pubera* charakteristice podrodu *Phanerophlebia* Parmasto (1968, p. 96) v rodu *Phlebia* Fr. emend. Donk; nevylučuji však, že jde o samostatný rod. Klást *P. pubera* do r. *Hyphoderma*, jehož typem je *Hyphoderma tenue* (Pat.) Donk [v sekci *Stephanocystis* (Boid. ex Parm.) Parm.] nebo *H. setigerum* (Fr.) Donk (pro celý rod), nezdá se být přesvědčivé. Jak *H. tenue*, tak *H. setigerum* jsou druhy značně rozdílné, jak volně spletenými hyfami s poměrně velkými vzduchovými prostory v pletivu, bohatě přezkaté, s tenkostěnnými cystidami (nebo se stěnami mírně ztlustělými, pak však septovanými), že sotva je lze srovnávat s pevně spletenými a slepenými, poměrně obtížně rozlišitelnými hyfami u *P. pubera*, která má cystidy po celé délce souvisle inkrustované, jen s úzkým kanálkem uprostřed; konsistence plodnice tohoto druhu skutečně spíše odpovídá rodu *Phlebia*, kam také byl Christiansenem zařazen. I když r. *Hyphoderma* je dosti neurčitě ohraničen (Parmasto, l. c., podotýká, že je „admodum obscure limitatum“), zůstává podle Erikssona (1958, p. 95) hlavním diferenčním znakem tvar basidií, které jsou velké, protáhlé, převážně kyjovité, avšak uprostřed nápadně zaškrčené. Toho si povšimla již Wakefieldová, popisující nový druh *Peniophora reticulata*, u které tento tvar basidií označila jako „suburniformní“ [= *Hyphoderma reticulatum* (Wakef.) Donk] a Oberwinkler (1964) jako „falsche Urnenbasidie“. Podobné basidie mají také rody *Hyphodontia* a *Hypochnicium*, které jsou velmi příbuzné a jež by bylo možno (spolu s *Hyphoderma*) spojit v rod jediný (Eriksson 1958), většina soudobých autorů je však pokládá za samostatné rody. Parmasto (1968) klade r. *Hyphoderma* a *Hypochnicium* do tribu *Hyphodermeae* (spolu s *Radulomyces* Christ. emend. Parn. *Irpiciporus* Murrill, *Basidioradulum* Nobles emend. Parm. a *Metulodontia* Parm.) a r. *Hyphodontia* do zvláštního tribu *Hyphodontieae* Parm. (společně s *Amphinema* Karst., *Subulicystidium* Parm. a *Odonticium* Parm.). Přitom basidie všech jmenovaných rodů popisuje jako krátce nebo dlouze kyjovité nebo měchýřkovité; že zaškrčení basidií bývá přehlíženo, svědčí i práce Christiansenova, v níž je tento znak opomenut jak u r. *Hyphodontia*, tak u *Hyphoderma*.

Při této příležitosti publikuji zajímavý nález K. Kříže z lužního pralesa Ranšpurk u Lanžhota (jižní Morava); jde o druh totožný s *Odontia pruni* Lasch in Rabenhorst, který, jak jsem srovnáním typového materiálu Laschova, uloženého v herbáři Národ. muzea v Praze (PR) zjistil, patří do rodu *Hyphodontia* J. Eriksson.

Hyphodontia pruni (Lasch in Rabenhorst) comb. nov.

Basionym: *Odontia pruni* Lasch in Rabenhorst, *Fungi europaei exsiccati* 1514, (1872).

Laschova houba, vydaná v Rabenhorstově sbírce, je doplněna tímto (tištěným) popisem: „*O. effusa* crustaceo-adnata tenuis alba, pallescens, ambitu byssino, verrucis minutis rotundatis apice penicillatis. Ad ramos emortuos *Pruni spinosae* pr. Driesen.“ Na papíru uvnitř obálky jsou nalepeny dva úlomky větve listnáče s plodnicemi houby, která v makroznacích souhlasí s citovaným popisem. Materiál je dobře vyvinutý a bohatě plodný. Nalezl jsem četné basidie

2. — *Steccherinum aridum* Svr. — spora, basidia cum hyphis subhymenialibus, skeletocystidia hyphae crasse tunicatae, aculeus (apice cum skeletocystidiis emergentibus).

M. Svrček dě.

charakteristicky zaškrbené, $26-42 \times 4,5-5 \mu\text{m}$ velké (excl. sterigmata $1,3-2 \mu\text{m}$ tlustá a $4-7 \mu\text{m}$ dlouhá), čtyřvýtrusé, výtrusy $6-7,5 \times 3,4-4,5 \mu\text{m}$ velké, tupě elipsoidní nebo válcovitě elipsoidní, po jedné straně sploštělé, se šikmým, po straně zúženým krátkým apikulem, tenkostěnné, hladké, slabě nebulozní. Cystidy v hymeniu štíhle kyjovité až paličkovitě rozšířené, nahoře $4-6 \mu\text{m}$ široké, jen nepatrně přecházející basidie, vrchol hrbolků je tvořen dlouhými, úzce větvenými, nahoru zvolna zúženými tenkostěnnými hýfami (bez přehrádek). Hýfy plodnice dosti špatně rozlišitelné, $2,5-3 \mu\text{m}$ tlusté, větvené, prohrýbané, s nečetnými přezkami. Spory ani pletivo nejsou amyloidní.

Nález K. Kříže z pralesa Ranšpurk s Laschovým materiálem souhlasí jak v makro- tak i v mikroznacích; spory jsou $6-7 \times 4-4,5-5 \mu\text{m}$ velké, vždy s velkou kapkou, bezbarvé, tenkostěnné, basidie suburniformní (jako u Laschova druhu), $20-26 \times 4-5 \mu\text{m}$, excl. 2-4 sterigmata $3,5-4,5 \mu\text{m}$ dlouhá, cystidy v hymeniu $20-30 \times 3-4 \mu\text{m}$, vrcholky bradavek jsou tvořeny úzce větvenými nebo i úzce válcovitými cystidami $30-50 \times 3-5 \mu\text{m}$ velkými, se stěnami často nepravidelně zvlněnými, většinou tenkostěnnými, nahoru zúženými a řídce pokrytými hrudkami nestejně velikosti; také v pletivu je hojnost těchto hrudek. Hýfy špatně zřetelné, $2-3 \mu\text{m}$ tlusté, mírně až dosti tlustostěnné, s přezkami. Cystidy v hymeniu se barví kotonovou modří intenzivně modře. Plodnice je čistě bílá, spory ani pletivo nejsou amyloidní.

V muzejním herbáři leží ještě jedna položka tohoto druhu, sbíraná A. Pilátem na území dnešní Zakarpatské Ukrajiny. Také tento sběr zcela souhlasí s Laschovým typem a basidie rovněž mají charakteristický suburniformní tvar. V hymeniu jsou přítomny četné amorfní hrudky.

Revidované položky *Hyphodontia pruni* (Lasch in Rabenh.) Svr.: Polonia: Dresdenko (olim Driesen), ad ramos emortuos *Pruni spinosae* (Lasch in Rabenhorst, Fungi europ. exs. 1514, 1872) (PR) Československo: Morava meridionalis, silva madida „Ranšpurk“ prope Lanžhot, ad ramum decorticatum frondosum, 13. V. 1971, leg. K. Kříž (PR). — SSSR: Carpatorossia (Ucraina transcarpatica, in silvis ad rivum Kuzy supra Velký Bočkov, in alt. 350–1000 m s. m., ad lignum *Fagi sylvaticae*, VII. 1933 leg. et det. A. Pilát (PR 496994, ut *Odontia pruni* Lasch).

Steccherinum aridum spec. nov.

Carpusoma resupinatum, 20–55 × 20–30 mm magnum, adnatum, arcte adhaerens, tenuiter coriaceum, firmum, album, albidum, tinctu cremeo. Margo distincte limitatus, breviter byssoideus vel subnullus, concolor. Hymenium grandinioideum usque subodontioideum, dense breviterque papillatum vel obtuse echinatum.

Systema hypharum dimiticum, non amyloideum. Hyphae longae, flexuosae, lucem refringentes, crasse tunicatae, tunicis 1–1,5 μm crassis, hyalinae, 2,5–4,5 μm crassae, non fibulatae. Hyphae subhymeniales similes sed tenuiter tunicatae, septatae. In hymenio skeletocystidia sat sparse distributa, in apice papillarum solum emergentia, 30–45 × 3–6 μm, cylindracea, tenuiter tunicata, sed superficie tota — apice excepto — tunica hyalina vel luteola incrustata.

Basidia 15–17 × 4–5 μm, cylindraco-clavata, medio plerumque substrangulata, cum 4 sterigmatibus rectis, 2,5–3 μm longis. Sporae 2,5–4 × 1,3–1,5 μm, oblongo-ellipsoideae usque cylindraco-ellipsoideae, uno latere applinatae, breviter apiculatae, tenuiter tunicatae, laeves, hyalinae, non amyloideae, guttulis binis vel plurimis, inaequaliter magnis instructae.

Hab. ad ramos iacentes *Betulae pubescentis*.

Bohemia meridionalis: Blansko prope Kaplice, loco arido insolatoque ad marginem silvae ad pedem montis Hradišská hora (774 m s. m.), 20. IX. 1970 leg. M. Svrček (typus, PR 730973).

Adnotationes. Haec species paulisper carposomata dealbata speciei *Steccherinum fimbriatum* (Fr.) J. Eriksson, quod in regionibus nostris frequenter occurrit, in mentem revocat, sed consistentia duriori margineque absque rhizomorphis iam oculo nudo valde discrepat. *Steccherinum fimbriatum* (quod comparavi) habet carposomata aliter colorata, molliora, facile separabilia, cum hyphis contexti pseudoamyloideis (in solutione Melzeri vinaceo-rubrescentibus), skeletocystidia numerosa, grosse granulato-incrustata. Specimen nostrum copiose fertilis est.

Xenasmateella sanguinescens spec. nov.

Carpusoma resupinatum, effusum, indeterminatum, statu vivo ceraceo-gelatinosum, coerulesco-griseum, statu exsiccato pallide cinereum vel argillaceum, pruinosum, tenuissimum (30–60 μm crassum). Margo indistinctus. Carposoma in solutione NH₄OH conspecte sanguinescit et succum sanguineo-rubrum secernit, carposoma sectum sub microscopio in solutione NH₄OH sordide vinaceo-rubrum coloratur.

Hyphae non amyloideae. Hyphae basales distinctae, 3–4 μm crassae, agglutinatae, laeves, tenuiter tunicatae vel subincrassato-tunicatae, plerumque efibu-

latae, rare fibulatae. Praeterea hyphae longe cylindraceae, flexuosae, plerumque sparse inaequaliterque distributae, intus cum granulis fortiter cyanophilis adsunt. Omnes hyphae in solutione NH_4OH rubrofuscae. Hyphae subhymeniales parum distinctae, agglutinatae, subglutinosae, flexuosae, inaequaliter $1,5-3\ \mu\text{m}$ crassae, hyalinae, efibulatae.

Cystidia vel gloecystidia nulla. Basidia e hyphis repentibus lateraliter formata (pleurobasidia), primo utriformia vel obovata, matura breviter late clavata, $10-14 \times 5,5-7\ \mu\text{m}$, 2-4 sterigmatibus $2-3,5\ \mu\text{m}$ longis, cyanophila, in solutione NH_4OH pallide rosea. Basidia in hymenium haud contiguum ordinata. Sporae $3,5-5 \times 2,5-3\ \mu\text{m}$, ellipsoideae, breviter denseque echinulatae (echinulis usque ad $0,5\ \mu\text{m}$ longis, numero 10-12 in circumscriptione, 6-9 in conspectu faciali), hyalinae, in solutione NH_4OH pallide testaceae, non amyloideae, apiculo subindistincto, tenuiter tunicatae, tunica echinulisque fortiter cyanophilis.

Hab. ad terram detritumque (acicula putridissima *Piceae abietis*) in piceto nudo.

Bohemia centralis: Poříčany prope Český Brod, in silva Kersko, 11. X. 1955 leg. M. Svrček (typus, PR 619334).

Adnotationes. Haec species nova forsan in affinitatem specierum *Xenasmatella subflavido-grisea* (Litsch.) Oberw., *X. tulasnellodea* (v. Höhn. et Litsch.) Oberw. et *Xenasma insperatum* (Jacks.) Donk (Oberwinkler 1965, Liberta 1962) spectat, sed praesertim reactione microchemica valde conspecta atque notis nonnullis ceteris diversa est.

Poděkování. Kolegové prom. biol. Zdeňku Pouzarovi děkuji za připomínky a konsultaci k druhům popsáným v tomto příspěvku.

LITERATURA

- Christiansen M. P. (1960): Danish resupinate fungi. II. Dansk bot. Ark. 19 (2) : 57-388.
 Eriksson J. (1958): Studies in the Heterobasidiomycetes and Homobasidiomycetes-Aphyllorphales of Muddus National Park in North Sweden. Symb. bot. Upsal. 16 (1).
 Liberta A. E. (1962): A taxonomic analysis of section Athele of the genus Corticium. I. Genus Xenasma. Mycologia 52 (6) : 884-914, 1960.
 Oberwinkler F. (1964): Basidentypen niederer Basidiomyceten. Ber. deut. bot. Ges. 77 (Sondernummer) : (114)-(117).
 Oberwinkler F. (1965): Primitive Basidiomyceten. Revision einiger Formenkreise von Basidienspizzen mit plastischer Basidie. Sydowia 19 (1-3) : 1-72, tab. 1-21.
 Parmasto E. (1968): Conspectus systematis Corticiacearum. Tartu.

Adresa autora: Dr. Mirko Svrček CSc., Sektio mycologica, Národní muzeum — Přírodovědecké muzeum, Václavské nám. 69, Praha 1.

New taxa of Uredinales from Cuba

Nové taxony rzi (Uredinales) z Kuby

Zdeněk Urban*)

Four new taxa of *Uredinales* on hosts belonging to the families *Asteraceae*, *Amaranthaceae* and *Boraginaceae* are described, viz. *Puccinia fuscella* f. *montecristensis* on *Vernonia* spp., *Uredo lycoseridis* var. *gochnatiae* on *Gochnatia sagraeana*, *Puccinia acuña* on *Chamissoa altissima* and *Puccinia gerascanthi* on *Cordia gerascanthus*.

Jsou popsány 4 nové taxony rzi na hostitelích z čeledi *Asteraceae*, *Amaranthaceae* a *Boraginaceae*: *Puccinia fuscella* f. *montecristensis* na *Vernonia* spp., *Uredo lycoseridis* var. *gochnatiae* na *Gochnatia sagraeana*, *Puccinia acuña* na *Chamissoa altissima* a *Puccinia gerascanthi* na *Cordia gerascanthus*.

In a series of short articles I am going to publish new taxa of *Uredinales* recognized during my current studies of rust material gathered by me and my colleagues in Cuba in 1967–1968. All type-material is deposited in PRC. The host plants were determined or revised by the late Ing. J. Acuña (Santiago de las Vegas) and Prof. Dr. E. Hadač, DrSc. (Praha). Their contribution in this respect is very much appreciated. For preparing the latin diagnoses I am very obliged to Mr. A. Roubal from our Department.

Asteraceae

Puccinia fuscella Arth. et Johnst., Mem. Torrey bot. Club 17 : 157, 1918, f. *montecristensis* Urban, Acta Univ. Carolinae, Biol. 1971 : 30, 1973.

Uredinia mostly hypophyllous, small 0.2–0.3 mm across, pulverulent. Urediniospores 27.5–33.5 (45) $\times$ 25–32 μ m, wall yellowish brown, ca. 3 (3.5) μ m thick, spines 3–3.5 (4) μ m apart, prominent, 2–2.5 μ m long; (2)3–4 (5) pores with a strong tendency to be equatorial. Telia hypophyllous, small, rather pulvinate. Teliospores 37.5–61 $\times$ 24–31 μ m, germinating, wall 1.5–3 μ m at side, 5–8(12) μ m thick apically, punctate rugose above. Pedicel delicate, persistent, up to 50–65 μ m long.

On *Vernonia wrightii* Schultz-Bip.: Oriente, Monte Cristo (N. of Guantánamo), Jan. 29, 1968, Z. Urban 687 (Type), II, III.

On *Vernonia* cf. *sagraeana* DC.: Oriente, Sierra del Cristal, Cabonico, Febr. 16, 1968, Z. Urban 854, II, (III).

I have had the opportunity to study Dominican material of *P. fuscella* on *V. sprengeliana* Schultz-Bip., prov. Santiago, Cordillera septentrional, Las Majaguas, roadside to Puerto Plata, ca. 800 m., March 10, 1930, E. L. Ekman and R. Ciferri, II, (III), Ciferri, Mycol. doming. exs. 37 (PUR). Morphologically it is identical with the present Cuban rust. In all material studied no signs of spermogonia and aecia were stated. It seems probable that urediniospores are replaced by teliospores.

I am aware that the forma *montecristensis* is based on small material. Nevertheless it differs from the type-form in minute characters as follows: urediniospores spines are prominent, 2–2.5 μ m long and rather sparse (3.5–4 μ m apart). Most urediniospores possess 3–4 pores which show a strong ten-

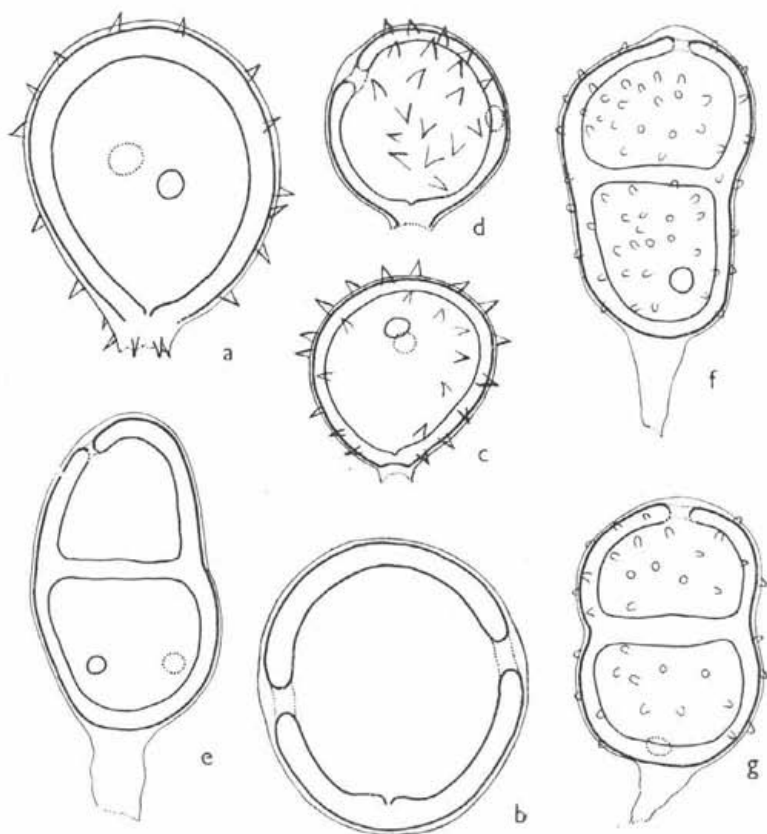
*) Department of Botany, Charles' University, Benátská 2, 128 01 Praha 2.

dency to be equatorial. Contrary to forma *fuscella* I could not observe one pore to be situated next to the hilum.

Uredo lycoseridis Kern & Thurston, Mycologia 35: 443, 1943, var. *gochnatiae* var. nov.

A typo differt membranis sporarum crassioribus ($3-3,5-4\ \mu\text{m}$), echinulis brevioribus ($1,5-3\ \mu\text{m}$) densioribusque ($3-5\ \mu\text{m}$). In foliis *Gochnatiae sagraeanae* Jervis & Alain, Cuba: Habana, Arroyo Bermejo, 21. XI. 1967, leg. Z. Urban 210 (Typus, PRC).

Uredinia epiphyllous, in scattered rounded groups ca. 1,5 mm across, concentric, 0,2–0,6 mm in diam., chestnut brown, semiglobular lanceolate ruptured

1. *Uredo lycoseridis* var. *gochnatiae* Urban: a–b ($12,5 \times 100$); *Puccinia acuña* Urban: c, d, f, g, from Soroa; e, from Type (10×100).

epidermis conspicuous. Urediniospores globose-subglobose, $30-40 \times 26,25-32,5\ \mu\text{m}$, wall deep yellow brown, $3-3,5(4)\ \mu\text{m}$ at side, $4-5\ \mu\text{m}$ basally thick, with prominent ($1,5-3\ \mu\text{m}$) spines being $3-5\ \mu\text{m}$ apart. 2(3) approximately equatorial pores covered with very low, colorless papilla.

On *Gochnatia sagraeana* Jervis & Alain; Habana, Arroyo Bermejo, Nov. 21, 1967, Z. Urban 210 (Type).

The host together with the genus *Lycoseris* Cass. belongs to the tribus *Muti-*

sieae-Gochnatinae (Hoffmann 1897). In fact, the Cuban material is very similar to *Uredo lycoseridis* differing, however, from the latter by its spores having more thickened wall the spines of which are conspicuously shorter and more dense than in *Uredo lycoseridis*. This observation could be confirmed by study of the Type (PUR F 10474) of *Uredo lycoseridis* in which I found the spore wall 2.5–3 μm thick with very long spines (3.5–4 μm) being 5–6–6.5 μm apart (urediniospores 36–41 $\times$ 29–33.5 μm). Jøstad (1956 p. 472) records *U. lycoseridis* on *Lycoseris* sp. from Ecuador with spore wall ca 2.5 μm thick and strongly but sparsely echinulate, the spines reaching the length of 3 μm .

From Bahamas, *Uredo wilsoni* Arth., Bull. Torrey bot. Club 37 : 577, 1910, on *Anaethapha bahamensis* Urban was described, but this is quite a different species.

Amaranthaceae

Puccinia acuña sp. nov.

Urediniis epiphyllis, 0.2–0.4 mm in diam., in greges sparsos confertis, apice epidermide pustulata semitectis, castaneis. Urediniosporis subglobosis, 25–30 $\times$ 20–25 μm ; episporio fulvo ca. 2.5 μm crasso, spinis sparsis conspicuis 2–2.5 μm longis et 1.5 μm latis, 3–4 μm a se distantibus; poris binis supraequatorialibus, stria espinosa circumdati, papillis minutissimis inconspicuis obiectis. Teliosporis immixtis. Teliis amphigenis, aut irregulariter solitarie sparsis aut in greges circulares 1–2 mm in diam. confertis, castaneis. Teliosporis (31)33–40(46) $\times$ 22.5–28(30) μm , episporio castaneo, 2.5–3 μm crasso, verrucis obtuse conicis 3–4.5(5) μm a sese distantibus instructo; poro superiore apicali aut subapicali, poro inferiore aut plerumque ad 2/3 depresso aut basali; poris papillis planissimis hyalinis instructis. Pedicello hyalino, subtili, originarie usque 95 μm longo sed plerumque rupto et 10–20 μm longo, aliquando oblique inserto.

In foliis *Chamissoae altissimae* (Jacq.) H. B. K., Cuba: Oriente, finca La Jiquima, 24. 1. 1968, leg. Z. Urban 617 (Typus, PRC).

Uredinia epiphyllous, in scattered groups, usually a central uredinium (ca. 0.4 mm across) surrounded by a circle of smaller (0.2–0.3 mm) uredinia, pustulate epidermis ruptured apically, chestnut brown. Urediniospores subglobose, 25–30 $\times$ 20–25 μm , wall yellowish brown, ca. 2.5 μm thick, with sparse, conspicuous, 2–2.5 μm long and 1.5 μm wide spines being 3–4 μm apart. Germ-pores 2, supraequatorial and surrounded by a spineless flat reaching ca. 20 $\times$ 10 μm . Very small, unobscured papillae. Teliospores intermixed. Telia amphigenous, unregularly solitary scattered or in circular groups 1–2 mm across, chestnut brown. Teliospores (31)33–40(46) $\times$ 22.5–28(30) μm , wall chestnut brown, 2.5–3 μm thick, verrucose by blunt conical warts (ca. 1 μm in diam.) being 3–4.5(5) μm apart. The upperpore on the top or minutely shifted, the lower one mostly 2/3 depressed or next the pedicel. Pores covered by very flat hyaline papillae. Pedicel colorless, delicate, originally up to 95 μm long but usually broken and 10–20 μm long, sometimes attached laterally.

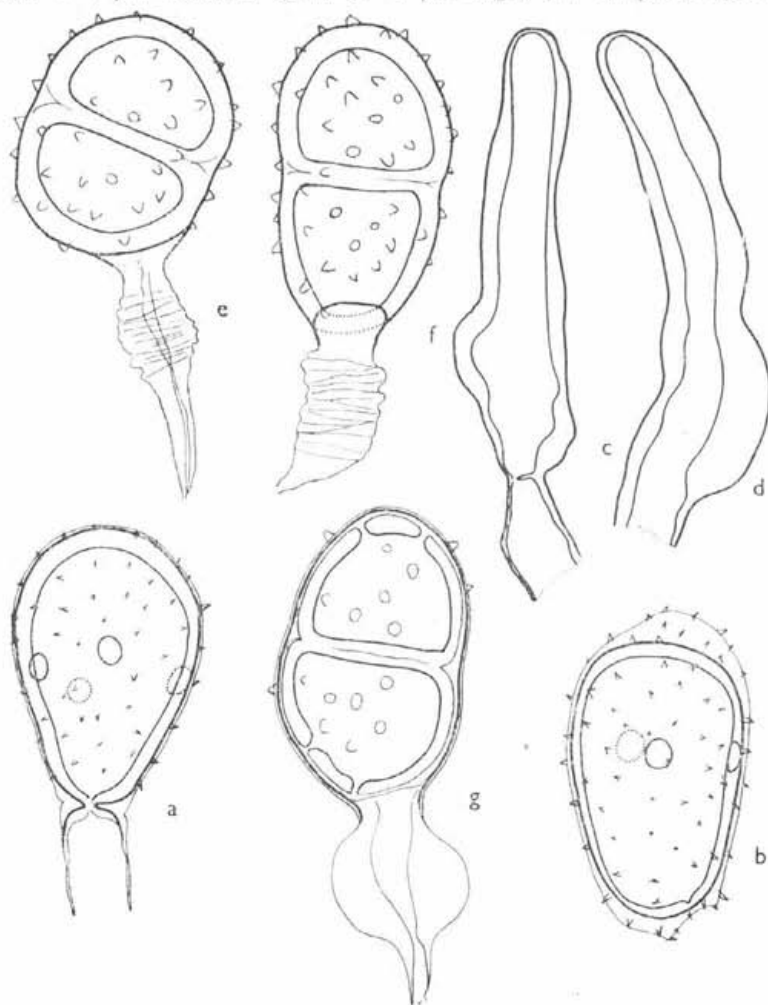
On *Chamissoa altissima* (Jacq.) H. B. K.; Oriente, finca La Jiquima between Buenaventura and Holguín, Jan. 24, 1968, Z. Urban 617 (Type); — Pinar del Rio, Soroa, March 16, 1968, Z. Urban 949.

I could not find in Laundon's paper (1965) any rust previously known from the host mentioned nor identify the present material with any rust species described on *Amaranthaceae*. The new species differs from all up to day known *Amaranthaceae*-Puccinias in that its teliospores are conspicuously verrucose and urediniospores possess spineless flats around the germ pores.

Boraginaceae

Puccinia gerascanthi sp. nov.

Urediniis minutis orbicularibus, hypophyllis, irregulariter sparsis aut in greges parvos sparsos confertis, cinnamomeis, pulverulentis, epidermide pustulata apice semitectis; paraphysibus peripheralibus subhyalinis, irregulariter clavatis saepe curvatis $42-75 \times 7,5-15 \mu\text{m}$, episporio tenui sed saepe parte convexa incrassato. Urediniosporis obovatis, $(31)34-45 (50) \times 22,5-32,5 \mu\text{m}$, episporio fulvo, $2-2,5 \mu\text{m}$ crasso, apice ad instar papillae flavescens usque $4-9 \mu\text{m}$ incrassato, spinis $1,5-2 \mu\text{m}$ longis, $3,5-4,5 \mu\text{m}$ a sese distantibus;

2. *Puccinia gerascanthi* Urban: a-f, from Type; g, from Sierra de Casas (10×100).

poris (3)4 plusminusve equatorialibus. Teliis hypophyllis, piceis, pulverulentis; aliter sicut uredinia. Teliosporis etiam in uredinio oriundis, ellipsoideis, $35-47(50) \times 24-34 \mu\text{m}$, utrinque rotundatis, non constrictis, episporio castaneo, aequabiliter crasso ca. $4 \mu\text{m}$, grosse ($2 \mu\text{m}$ in diam.) sparse ($4-5 \mu\text{m}$) conice verrucoso; poris latis ($8-10 \mu\text{m}$), apicalibus et basalibus. Pedicello hyalino parte apicali flavescens excepta, immediate infra humiditate tumescens ($20 \mu\text{m}$), originarie usque $35-50 \mu\text{m}$ longo sed plerumque rupto.

In foliis arboris *Cordia gerascanthus* L., Cuba: Pinar del Rio, Béal, Jan. 10, 1968, leg. Z. Urban 473 (Typus, PRC).

Uredinia small, hypophyllous, irregularly scattered or in small scattered groups, deep cinnamon, round, ruptured epidermis evident, pulverulent; paraphyses peripheral, subhyaline, unevenly clavate, often bent, $42-75 \times 7.5-15 \mu\text{m}$, wall thin but often thickened on the convex side. Urediniospores obovate, $(31)34-45(50) \times 22.5-32.5 \mu\text{m}$, wall yellowish brown, $2-2.5 \mu\text{m}$ thick but thickened apically $4-9 \mu\text{m}$ as a yellowish papilla, spines $1.5-2 \mu\text{m}$ long, $3.5-4.5 \mu$ apart; (3)4 germ pores approximately equatorial. Telia hypophyllous, like uredinia, ruptured epidermis evident, brownish black, pulverulent; paraphyses like uredinia. Teliospores replacing urediniospores, ellipsoid, $35-47(50) \times 24-34 \mu\text{m}$, rounded at both ends, not constricted at septum, wall chestnut brown, uniform in thickness ca. $4 \mu\text{m}$, coarsely ($2 \mu\text{m}$ in diam.) and sparsely ($4-5 \mu\text{m}$) conically verrucose; germ pores wide ($8-10 \mu\text{m}$), apical and next the pedicell. Pedicell colorless except near the spore, then swelling in milk acid up to $20 \mu\text{m}$, originally $35-50 \mu\text{m}$ long but usually broken.

On *Cordia gerascanthus* L., Habana: finca Guajaibon, Dec. 6, 1967, Z. Urban 327, 329, II; — Pinar del Rio, Béal (stacion de la Academia), Jan. 10, 1968, Z. Urban 472, 473 Type, 477, II, III; — Isla de Pinos, Sierra de Casas, March 22, 1968, Z. Urban 989, III.

The Cuban material I could not identify with any other species known on *Cordia* or other host plants of the family *Boraginaceae*. Three other species described previously on *Cordia* spp. are similar, according to descriptions, viz. *Puccinia cordiae* (P. Henn.) Arth. (see N. Amer. Fl. 7, 7 : 492, 1922), *P. corticola* Arth. & Rorer, Bot. Gaz. 73 : 63, 1922, and *P. ciliata* Mains, Contrib. Univ. Michigan Herb. 1 : 9, 1939. *Puccinia cordiae* is a ful-cycled species with verrucose urediniospores and caeomoid aecia. It is known from Puerto Rico, Dominican Republic, Guatemala, Peru and Trinidad. Another ful-cycled species is *Puccinia ciliata* with caeomoid aecia and paraphysate uredinia the spores of which are verrucose. It is known from British Honduras only. From Trinidad a microform *P. corticola* was described with verrucose teliospores $30-42 \times 19-24 \mu\text{m}$ the wall of which, however, is relatively thin $2-2.5 \mu\text{m}$ and thicker above. Also, no statement on pedicell swelling is mentioned.

The teliospore germ pores of the new species are very interesting. They are unusually wide ($8-10 \mu\text{m}$) and evidently preformed by a narrow circular furrow conspicuous as interrupted chestnut brown endospore and thin, subhyaline ring when focusing the pore.

REFERENCES

- Hoffmann O. (1897): Compositae. In Engler — Prantl, Die natürl. Pflanzenfamil. 4/4-5 : 87-375.
 Jørgstad I. (1965): Uredinales from South America and tropical North America. Ark. Bot., Ser. 2, 3/14 : 443-490.
 Laundon G. F. (1965): Rust fungi (3): on Alangiaceae, Amaranthaceae and Amaryllidaceae. Mycol. Pap. Kew 102 : 1-52.

Přehled dosud publikovaných druhů hub z Boubínského pralesa na Šumavě

Übersicht den bisher veröffentlichten Pilzarten aus dem Kubani Urwald (Boubín) im Böhmerwald

Jiří Kubička

Jedna z nejstarších a nejhezčích českých pralesních rezervací, prales na úbočí Pažení zvaný Boubínský prales, je mykologicky zkoumán asi od roku 1906 a do dnešního dne tam bylo uskutečněno kolem 50 mykologických exkurzí. Souhrn dosavadních poznatků však nebyl dosud souborně publikován. Autor se proto pokusil shrnout všechny dosud uveřejněné práce a příspěvky o mykoflóře Boubína z dostupné mykologické literatury a uvést je v soulad s dnešními názory na jednotlivé druhy. Z vlastních exkurzí doplnil ekologické poznatky a alespoň povšechné údaje o době výskytu. Provedl tak základní inventarizaci hub Boubínského pralesa, kterou je možno dále doplňovat. Boubínský prales byl chráněn již od roku 1859, leží v nadmořské výšce od 1000 do 1100 m n. m. a je tvořen asociacemi lesních typů *Fago-Abieteti* a *Piceeta*.

Einer der schönsten und ältesten tschechischen Naturschutzgebieten, der Kubani-Urwald (Boubín) im Böhmerwald ist schon seit 1906 mykologisch untersucht. Bisher wurden hier rund um 50 mykologische Exkursionen durchgeführt, trotzdem eine umfassende Übersicht der Mykoflora immer noch fehlt. Darum hat sich der Verfasser bemüht die zerstreuten Beiträge aus der bisherigen mykologischen Literatur zusammenzufassen und einige Arten mit den heutigen taxonomischen Ansichten zu vergleichen. Wo nicht angegeben waren, gibt er auch aus eigenen mykologischen Exkursionen die nötigen Angaben über Funddaten und über Ekologie der Pilze an. Damit liegt er auch einen Startpunkt zu weiteren Arbeiten vor. Der Kubani-Urwald wurde schon vom Jahre 1859 geschützt, er liegt in der Meereshöhe zwischen 1000 bis 1100 m und ist mit den Assoziationen der Waldtypen *Fago-Abieteti* und *Piceeta* bepflanzt.

Boubínský prales patří mezi české klasické mykologické lokality. Již několik generací mykologů se zde vystřídalo asi na 50 exkurzích, z nichž některé byly i vicedenní. Přesto však dosud chybí dokonalý přehled o mykoflóře této více než staleté přírodní rezervace. Je to tím závažnější, že jde o dokonalou výzkumnou plochu, kde po lesnické stránce je prales výtečně zpracován, jednotlivé kmeny jsou očíslovány, je zde možno studovat houbové sukcese v průběhu dlouhých období apod. Historií mykologického průzkumu pralesa se budu pro nedostatek místa zabývat jinde, zde bych chtěl uvést výsledky velmi zdlouhavé excerpcie mykologické literatury, pojednávající o houbách tohoto pralesa. Jednotlivé druhy publikované z Boubínského pralesa jsou většinou roztroušeny v různých příspěvcích — jak je ostatně vidět z přehledu literatury — a více údajů se vyskytuje prakticky jen ve čtyřech pracích. První je publikace rakouských mykologů v. F. Höhnla a V. Litschauera z roku 1908, kteří asi v roce 1906 buď oba, nebo spíše jen jeden z nich (Litschauer?) prales navštívili. Výsledky studia hub čeledi *Corticiaceae* pak souborně publikovali. Druhou větší prací jsou chorošovitě houby zpracované A. Pilátem, většinou podle sběrů J. Herinka před II. světovou válkou. Náš nejlepší znalec mykoflóry Boubínského pralesa J. Herink, který se již více než 10 let chystá publikovat výsledky svých poznatků o pralese, uveřejnil dosud jen torzo (největší soubor v letech 1946—1947). Nejobsáhlejším seznamem na Boubíně zjištěných hub je můj přehled pro účastníky II. SEM v roce 1960, kde je uvedeno kolem 150 druhů. Ostatní druhy jsou vybrány z nejrozličnějších příspěvků (naše nejstarší z Veleňovského Českých hub 1920—1922). Literaturu jsem vyexcerpoval do počátku roku 1973. Vše je doplněno i vlastními daty nálezů z exkurzí, jichž jsem se zúčastnil (a kde nebylo udáno, i ekologií).

Po taxonomicko-nomenklatorické stránce jsem se snažil uvádět jednotlivé taxony podle dnešních názorů: u lupenatých hub ponejvíce podle Mosera (1967) a podle publikace Veselý, Kotlaba, Pouzar: Přehled československých hub. Při řešení řady problémů poskytl pak neocenitelnou pomoc F. Kotlaba a Z. Pouzar. U kterých druhů nebylo možné taxon z určitých důvodů přesně zařadit a u těch, kde je určení pochybné, udávám poznámku „Determ. incerta“. Druhy publikované pod jinými jmény jsou vždy uvedeny u citace literární práce a spojeny latinským „ut“. V citaci prací uvádím autory plnými jmény bez jmen křestních, zatímco sběratele — většinou publikující mykology — pod vžitými zkratkami (např. Her. = Josef Herink, Svr. = Mirko Svrček apod.). Stejně pro úsporu místa vynechávám údaj „legit“. Jména jednotlivých stromů zkracuji takto: *Fag.* = *Fagus sylvatica*, *Ab.* = *Abies alba*, *Pic.* = *Picea abies* apod.). Tam, kde se více nálezů téhož druhu opakuje, uvádím pro stručnost jen jeden, neboť ostatní jsou zpravidla v citovaných pracích. Podrobnější data udávám u neobvyklých substrátů, u dosud nepublikovaných dat sběrů nebo u druhů pro lokalitu vzácných (takovým druhem je však v boubínském pralese na př. i *Boletus edulis*).

Tento souhrn je základní inventarizací mykoflóry pralesa a výchozím bodem pro další práce. S M. Svrčkem jsme publikovali dva příspěvky k mykoflóře Žofínského pralesa v Novohradských horách, kde na 14 exkurzích bylo zaznamenáno na 300 druhů hub. Domnívám se proto, že naše generace, která z Boubína těžila po mykologické stránce dosud nejvíce, je povinná splatit svůj dluh Boubínskému pralese a doplnit tak veliké mezery ve znalostech jeho mykoflóry. Při tom je nutné publikovat nejen mykologické „lahůdky“, ale i druhy zcela běžné; o nedostatečné znalosti rozšíření četných druhů, pokládaných za běžné nebo obyčejné, jsme se mohli přesvědčit při celoevropské akci mapování 100 druhů makromycetů.

Za zmínku stojí i názor F. Kotlaby a Z. Pouzara, že v herbáři Národního muzea v Praze je již tolik položek některých vzácných druhů z Boubínského pralesa, že je po této stránce pro budoucno vhodné lokalitu šetřit a dokladovat jen druhy kritické nebo nové. I k tomu by měla tato inventarizace přispět.

Seznam jednotlivých druhů hub z Boubínského pralesa zařazených abecedně ve skupinách podle systému je následující:

Agaricales

Amanita umbrinolutescens Secr.

Kubička 1960 : 87.

11 IX. 55, in *Fag.*, etiam cum *Ab.*, ad terram, Kub. et Her., etc.

Amanita vaginata (Bull. ex Fr.) Vitt.

Kubička 1960 : 87.

3. VII. et 17. X. 54, in *Fag.-Ab.*, Her. et Kub.

Armillaria mellea (Vahl ex Fr.) Kumm.

Kubička 1960 : 88.

Mens. VIII. — X., ad tr. *Fagi*, etiam *Ab.* et *Pic.*, frequens. Singer, qui eam in Boubín 27. IX. 70 collegit, de nomine *A. montagnei* correcto persuasus est.

Baeospora myriadophylla (Peck) Sing.

Herink 1953 : 82; Kubička 1960 : 88; Kotlaba et Pouzar 1962a : 182 et 1962b : 150.

4. X. 52, ad tr. iac. *Ab.*, Her. et Kub.

Boletus badius Fr.

Kubička 1960 : 89, ut *Xerocomus* b.

Species rara: 17. X. 54, Her. et Kub.; 27. IX. 70, Kub. et Sing., semper in *Pic.* prope lacu kaplicensi.

Boletus chrysenteron Bull. ex St.-Am.

Kubička 1960 : 87, ut *Xerocomus* ch.

VII. — X. in *Fag.*, etiam in *Pic.*; Her., Kub., Sing., L. Kubičková.

- Boletus edulis* Bull. ex Fr.
Kubička 1960 : 89.
Species in Boubín rara, solum in Pic. prope lacu: 16. IX. 50, 17. X. 53, 11. IX. 55, semper Kub. et Her.
- Boletus piperatus* Bull. ex Fr.
Kubička 1960 : 89, ut *Suillus p.*
16. IX. 56, Pic., Kub. et Her.; 27. IX. 70, Pic., Sing. et Kub.
- Boletus versipellis* Fr.
Kubička 1960 : 89, ut *Leccinum aurantiacum* (error!).
11. IX. 49, sub *Betulam* prope lacu, Her. et Kub.
- Claudopus byssisedus* (Fr. ex Pers.) Gill.
Svrček 1950 : 135.
16. IX. 50, ad lig. Pic., Kub.
- Clitocybe odora* (Bull. ex Fr.) Kumm.
Kubička 196 : 89.
IX. — X., in *Fag.* et *Pic.*, Her., Kub. et al.
- Clitocybula lacerata* (Lasch ex Fr.) Métrod
Velenovský 1920—22 : 321, ut *Mycena melina* Vel. (Typus); Kubička 1960 : 88, ut *Collybia acervata*; Kotlaba et Pouzar 1962a : 182 et 1962b : 150.
VII. 14. Hejný; ad tr. iac. *Ab.* et *Pic.*, mensibus VIII. — X., frequens, Her., Kotl., Kříž, Kub., Pouz., Svr. et al.
- Collybia asema* (Fr.) Kumm.
Kubička 1960 : 87.
In *Fag.*, *Ab.*, frequens, Her., Kub. Sing. et al.
- Collybia porrea* (Pers. ex Fr.) Sing.
Kubička 1960 : 87.
4. X. 56, *Fag.*, Kub. et Her.
- Colybia tuberosa* (Bull. ex Fr.) Quél.
Kubička 1960 : 90.
16. IX. 50., Kub.; etiam Her., Sing., L. Kubičková et al., semper ad *Russulas*.
- Cortinarius azureus* Fr.
Kubička 1960 : 89.
4. X. 52, *Pic.*, Her. et Kub.
- Cortinarius flexipes* (Pers. ex Fr.) Fr.
Kubička 1960 : 59, ut *C. pulchellus* (spec. juven.); Svrček 1968 : 262, 26. VIII. 36, *Pic. musc.*, Her.; 27. X. 71, *Pic. musc.*, Kub.
- Cortinarius paleiferus* Svr.
Svrček 1968 : 271.
18. IX. 48, *Pic. sphagnetosum*, Svr.
- Cortinarius sanguineus* (Wulf. ex Fr.) Fr.
Kubička 1960 : 89.
11. IX. 49, in *Pic. musc.*, Her. et Kub.; etiam al., saepe.
- Cortinarius tophaceus* (Fr.) Fr. (Det. incerta)
Velenovský 1920—22 : 431.
1919, in *Fag.*, Kavina.
- Cortinarius hercynicus* (Pers.) ex Moser
Pilát 1964 : 21, ut *C. violaceus* (sp. 11—13 $\times$ 8,5 μ m).
26. VIII. 36, Her. (in *Pic.*?).
- Crepidotus subsphaerosporus* (J. Lange) Kühn. et Romagn.
Pilát 1948 : 58 et Kubička 1960 : 89, ut *C. cesatii*.
sine dato; etiam 16. IX. 50, *Fag.*, Pouz.
- Delicatula cuspidata* (Quél.) Cejp
Cejp 1929 : 85 et 1936 : 141.
VIII. 28, ad ramulum *Pic.*, Cejp.
- Entoloma rhodopolium* (Fr.) Kumm.
Velenovský 1920—22 : 616, ut *E. lividum*.
19. VI. 24, „Boubín-Kavina“.
- Flammulina velutipes* (Curt. ex Fr.) Sing.
Kubička 1960 : 88.
16. IX. 50, Pouz.; 17. X. 53 et 17. X. 54, Her. et Kub.; semper ad lig. *Fagi*.
- Galerina hypnorum* (Schränk ex Fr.) Kühn. (Det. incerta).
Kubička 1960 : 88.
Species frequentissima (?collectiva), ad tr. iac. *Fagi*, *Pic.*, *Ab.*; Her. et al.

- Galerina marginata* (Fr.) Kühn.
Kubička 1960 : 89.
Ad tr. iac. Ab. et Pic. frequens, sed etiam ad tr. Fagi: 16. IX. 50, Her.; 17. X. 53 et 17. VIII. 59, Her. et Kub.
- Hemimycena gracilis* (Quél.) Sing.
Kubička 1960 : 89, ut *Marasmiellus* g.
2. VII. 54, in detr. Fag. et Pic., Kub.
- Hohenbuehelia petaloides* (Bull. ex Fr.) Schulz.
Kubička 1960 : 88.
4. X. 52, Fag., Kub. et Her.
- Hydropus atramentosus* (Kalchbr.) Kotl. et Pouz.
Kubička et Svrček 1955 : 9, ut *Mycena fuliginaria*; Kubička 1960 : 88, ut *H. fuliginarius*; Kotlaba et Pouzar 1962a : 184.
16. VII. 53, ad tr. iac. Pic. et Ab., Kříž; etiam saepius Kříž, Her., Kub.
- Hydropus marginellus* (Pers. ex Fr.) Sing.
Kotlaba et Pouzar 1951 : 158, et Pilát 1969 : 131, ut *Mycena m.*; Kubička 1960 : 88; Kotlaba et Pouzar 1962a : 184.
2. X. 52, Ab. et Pic., Kub. et Her.; etiam in excurs. poster. Her., Kříž et al. Collectiones e 10. IX. 49, Kub., et 17. IX. 50 (cf. Kotlaba et Pouzar 1951) e vicinitate silvae virg. proveniunt.
- Hygrophorus melizeus* (Fr.) Fr. (Determ. incerta)
Kubička 1960 : 89.
17. VIII. 59, Pic. cum Bet., Kub.
- Hygrophorus olivaceoalbus* (Fr. ex Fr.) Fr.
Kubička 1960 : 89.
In omnibus excurs. autumn. (17. VIII. — 23. X.) in Pic. frequens, Her. et al.
- Hygrophorus piceae* Kühn.
Kubička 1960 : 89.
11. IX. 54, in Pic. pr. lacu, Her. et Kub.; etiam mens. IX. — X. saepius; Her., Kub., Sing.
- Hypholoma epixanthum* (Fr.) Quél.
Kubička 1960 : 88, ut *Nematoloma e.*
16. IX. 50, ad tr. iac. Pic., Her., Kotl., Pouz.; etiam in al. excurs.
- Hypholoma varicosum* J. Lange.
Kubička 1960 : 89, ut *Nematoloma dispersum*.
11. IX. 55, Ab., Her. et Kub.; 16. IX. 56, Pic., Kub.; 27. IX. 70, Pic., Sing. et Kub.; 23. X. 71, Pic., Kub. Ad tr. iac., sed etiam ad terram in vicinitate truncorum.
- Inocybe acuta* Boud.
Velenovský 1920—22 : 367, ut *I. laevigata* Vel.; Kubička 1960 : 89.
VII. 14, Hejtný; 11. IX. 55, Pic., Kub.
- Inocybe argillacea* (Pers. ex Pers.) Sing.
Kubička 1960 : 89, ut *I. geophylla*.
Mens. VIII. — X., in Fago-Ab. frequens, Her. et al.
- Inocybe napipes* J. Lange.
Kubička 1960 : 87.
11. IX. 55, inter *Polytricha* in Pic., Her. et Kub.
- Inocybe petiginosa* (Fr.) Gill.
Kubička 1960 : 89.
Mens. VIII. — X., ad lig. Pic. et Fagi decomp., Her. et Kub.
- Kuehneromyces mutabilis* (Schaeff. ex Fr.) Sing.
Herink 1950 : 61.
IX. 46, ad tr. iac. Fagi in distantia 10 m copiosissime, Her.; etiam mens. VII. — X., ad tr. et caules Fagi frequens, Her. et al.
- Laccaria amethystea* (Bull. ex Mérat) Murrill
Kubička 1960 : 87.
Mens. VIII. — X., sub Fag., frequens, Her. et al.
- Lactarius blennius* (Fr. ex Fr.) Fr.
Herink 1946—47 : 140; Kubička 1960 : 87.
Mens. VIII. — X., sub Fag. saepe, Her. et al.
- Lactarius camphoratus* (Bull. ex Fr.) Fr.
Kubička 1960 : 87.
Mens. VIII. — X., sub Pic. et Ab., Her., Kub., Sing.

- Lactarius fuliginosus* Fr.
Herink 1946—47 : 140
VIII. 36, Her.
- Lactarius krombholzii* Z. Schaefer.
Velenovský 1920—22 : 162 et Herink 1946—47 : 140, ut *L. pallidus*; Schaefer 1969 : 104.
19, Kavina; VIII. 36, Her; etiam mens. IX, Her. et al., semper Fag.
- Lactarius pyrogalus* (Bull. ex Fr.) Fr.
Kubička 1960 : 87.
17. X. 54, Fag., Her. et Kub.
- Lactarius repraesentaneus* Britz.
Herink 1946—47 : 140; Schaefer 1949 : 112 et 1969 : 106; Kubička 1960 : 89.
VIII. 36, Her.; 18. IX. 48, Pic., Her.; 27. IX. 70, Pic., Kub. et Sing.
- Lactarius retisporus* Massee.
Schaefer 1969 : 107.
26. IX. 67, Lazebníček et Kub.
- Lactarius rugosus* Vel.
Schaefer 1954 : 157; Kubička 1960 : 87.
12. IX. 49, Kub. et Her.
- Lactarius scrobiculatus* (Scop. ex Fr.) Fr.
Herink 1946—47 : 140.
VIII. 36, Pic., Her.
- Lactarius subdoleis* (Pers. ex Fr.) S. F. Gray
Herink 1946—47 : 140.
Mens. VIII. — X., sub Fag., saepe, Her. et al.
- Lentinellus castoreus* (Fr.) Konr. et Maubl.
Herink 1946—47 : 136, ut *Lentinus vulpinus*; Kotlaba et Pouzar 1962a : 178 et 1962b : 150; Svrček et Kubička 1964 : 170.
VIII. 36, Ab., Her.; etiam mens. VIII. — X., ad tr. iac. Ab., etiam Pic., et raro Fagi.
Her., Pouz., Kub., Kotl., Svr., Koncerová et al.
- Leptonia placida* Fr.
Kubička 1960 : 88.
11. X. 55, ad tr. iac. Fagi et ad terram in vicinitate, Kub. et Her.
- Marasmius alliaceus* (Jacq. ex Fr.) Fr.
Herink 1946—47 : 139; Kubička 1960 : 87.
Mens. VI. — X., in omnibus excurs., sub Fag., saepe in copia, Her. et al.
- Megacollybia platyphylla* (Pers. ex Fr.) Kotl. et Pouz.
Kubička 1960 : 87, ut *Tricholomopsis p.*
3. VII. 54, Fag., Her. et Kub., etiam al.
- Mycena alcalina* (Fr. ex Fr.) Kumm.
Kubička 1960 : 89.
19. IX. 48, ad ligna et strob. Pic., Svr. et Kub., etiam ad lig. Ab.; etiam in excurs. plur., Her. et al.
- Mycena amicta* (Fr.) Quél.
Kubička 1960 : 87.
19. IX. 49, 4. VII. 54 et 26. VI. 65, semper ad detr. Pic., Kub. et al.
- Mycena capillaris* P. Karst.
Kubička 1960 : 87.
4. X. 52, 17. X. 53 et 16. IX. 56, semper ad fol. deiecta uda Fagi, Kub.
- Mycena cinerella* P. Karst.
Kubička 1962 : 197.
4. X. 52, ad detr. Fagi cum Ab., Kub. et Her.; 17. X. 53, ad tr. iac. Pic., Her.; 17. X. 54, Pic., Kub. et Her.
- Mycena crocata* (Schrad. ex Fr.) Kumm.
Herink 1946—47 : 139; Kotlaba et Pouzar 1951 : 157, Kubička 1960 : 87 et 1967 : 234; Pilát 1969 : 139.
Mens. VI. — X., in detr. Fagi, Her., Kotl., Kub., Pouz., Sing., Svr.
- Mycena epipterygia* (Scop. ex Fr.) S. F. Gray var. *lignicola* A. H. Smith.
Kubička 1960 : 89.
22. VI. 55, Kub. et Her.; 11. IX. 56, ad tr. iac. Ab., Kub.; 17. VIII. 59, ad basim tr. vivi Ab., Her.
- Mycena erubescens* v. Höhn.
Kubička 1960 : 88 et 1963 : 38.
4. X. 52, ad tr. vivos Fagi et *Aceris pseudopl.*, Kub. et Her.; etiam in excurs. al., mens. IX. — X., ad tr. iac. et vivos Fagi, Kub. et Her.

- Mycena jagetorum* (Fr.) Gill.
Kubička 1960 : 87.
4. X. 52, ad fol. deiecta uda *Fagi*, Kub. et Her.
- Mycena filipes* (Bull. ex Fr.) Kumm.
Kubička 1960 : 87.
Mens. VI. — X., ad ramulos deiectos *Fagi* non raro, Kub. et Her.
- Mycena flos nivium* Kühn.
Kubička 1963 : 40.
4. V. 55, ad ligna valde putr. *Pic.*, Kub.
- Mycena galericulata* (Scop. ex Fr.) S. F. Gray
Kubička 1960 : 88.
Ad codices *Fagi* saepe; etiam 3. VII. 54 et 16. IX. 56, ad *Bet.*, et 27. IX. 70 et 23. X. 71, ad tr. iac. *Sorbi aucup.*, Kub.
- Mycena galopus* (Pers. ex Fr.) Kumm.
Kubička 1960 : 87.
Mens. V. — X., sub *Pic.*, etiam in detr. *Ab.* et *Fagi*, Her. et al.
- Mycena haematopus* (Pers. ex Fr.) Kumm.
Herink 1946—47 : 139; Kubička 1960 : 88.
26. VIII. 36, *Fag.*, Her. (Species in Bohemia nova); etiam in excurs. plur., semper ad lig. *Fagi*, Her. et Kub. et al.; saepe in var. *marginata*.
- Mycena lanigata* (Laseh ex Fr.) Quél.
Kotlaba et Pouzar 1951 : 157; Kubička 1960 : 88 et 1963 : 78; Pilát 1969 : 131.
Mens. V. — X., saepe frequens, in excurs. plur., ad tr. iac. *Ab.* et *Pic.*, Her. et al.
- Mycena maculata* P. Karst.
Cejp 1930 : 17, ut *M. parabolica*; Kubička 1960 : 89 et 1963 : 80.
VIII. 28, Cejp; 12. IX. 46, Jan et Jos. Herink; etiam ad lig. *Pic.* et *Ab.*, Kub. et al.
- Mycena pelianthina* (Fr.) Quél.
Kubička 1960 : 87.
17. X. 54, in detr. *Fagi*, Kub. et Her.
- Mycena pearsoniana* Dennis et Sing.
Kubička 1960 : 87, ut *M. pseudopura*.
4. X. 52 et 17. VIII. 59, *Fag.*, Her.; 17. X. 50, in detr. *Fagi*, Kub. et Her.
- Mycena purpureofusca* Peck.
Herink 1946—47 : 30; Kubička 1960 : 88 et 1963 : 84.
VIII. 36, Her.; 4. X. 52, *Ab.* et *Pic.*, Kub. et Her.; etiam in excurs. al.
- Mycena renati* Quél.
Herink et Kubička 1955 : 27 et Kubička 1960 : 88, ut *M. flavipes*.
3. V. 53, 3. VII. 54, 21. VI. 55 et 17. VIII. 59, semper ad tr. iac. et ad ramos *Fagi*, Her. et Kub.
- Mycena rosella* (Fr.) Kumm.
Kubička 1960 : 89.
4. X. 52, etiam mens. VIII. — X., inter acubus *Pic.*, Her. et Kub.
- Mycena rubromarginata* (Fr.) Kumm.
Kubička 1960 : 88.
Mens. VI. — X., ad ligna *Pic.* et *Ab.*, Her., Kub. et al.; etiam 17. VIII. 59, ad tr. iac. *Bet.* (!), Kub.
- Mycena rugulosiceps* (Kauffm.) A. H. Smith (Det. incerta).
Kotlaba et Pouzar 1954 : 157, ut *M. jacobii*; Kubička 1960 : 88; Pilát 1969 : 131.
Mens. VII. — X., ad codices *Fagi*, saepe in copia, Her. et al.; etiam 17. VIII. 59, ad ligna *Bet.*, Her.
- Mycena sanguinolenta* (Alb. et Schw. ex Fr.) Kumm.
Kubička 1960 : 87.
11. IX. 50, detr. *Pic.*, Kub. et Her., et in excurs. al. etiam in detr. *Ab.* et *Fagi*, semper sparse.
- Mycena speirea* (Fr. ex Fr.) Gill.
Kubička 1960 : 88.
16. IX. 50, ad ramulos *Fag.*, 17. VIII. 59, ad tr. iac. *Fagi*, Kub.
- Mycena strobilicola* Favre
Kubička 1960 : 89.
4. V. 55, ad strob. *Pic.*, Kub.
- Mycena viridimarginata* P. Karst. et var. *luteoalcalina* (Sing.) Her.
Herink et Kubička 1955 : 32 (photo); Kubička 1960 : 89.
Mens. VII. — X., ad lig. *Pic.* et *Ab.*, Her., Kub. et al.

- Mycena viscosa* R. Maire.
Kubička 1960 : 88.
Mens. V. — X., ad trunc. et codices Pic. et Ab., etiam ad basim tr. viv., Her., Kub. et al.
- Mycena vitraea* (Fr.) R. Maire (Determin. incerta).
Cejp 1930 : 72.
VII. 24., Cejp.
- Mycena xantholeuca* Kühn.
Kubička 1960 : 88, ut *M. olivascens*.
10. IX. 49, 16. IX. 50, 4. X. 52, 17. X. 54, 26. VI. 55 et 16. IX. 56, semper ad codices Fagi, Her. et Kub.
- Mycena zephyrus* (Fr.) Kumm.
Kubička 1960 : 87.
Mens. VIII. — X., in Ab. - Fag. frequens, Her. et Kub.; etiam in *Fagetis nudis* et Fag. - Pic., Her., Kříž et al.
- Nyctalis parasitica* (Bull. ex Fr.) Fr.
Kubička 1960 : 90.
11. IX. 55, ad *Russulam* sp., Kub. et Her.
- Omphalina chrysophylla* (Fr.) Murrill.
Velenovský 1920—22 : 290 et Cejp 1929 : 39 et 1936 : 71, et Herink 1946—47 : 139, semper ut *Omphalia* ch.; Kubička 1960 : 88, ut *Armillariella* ch.; Kotlaba et Pouzar 1962 : 186.
19. Kavina, Velenovský (teste Cejp); VIII. 28, Cejp; 26. VIII. 36, Her.; posterea saepe ad tr. iac. Pic. et Ab., Her., Kříž et al.
- Omphalina epichysium* (Pers. ex Fr.) QuéL.
(ss. Cejp, Kühner et Romagnesi, non M. Lange et Galden 1971)
Kubička 1960 : 88; Svrček et Kubička 1964 : 164.
Mens. VIII. — X., ad tr. iac. Ab. et Pic., Her., Kub., Svr., Sing. et al.
- Oudemansiella mucida* (Schröd. ex Fr.) v. Höhn.
Herink 1946—47 : 139; Kubička 1960 : 88.
Mens. VIII. — X., ad tr. vivos et iac. Fagi, Her. et al.
- Panellus serotinus* (Schröd. ex Fr.) Kühn.
Herink 1946—47 : 130, ut *Pleurotus* s.; Kubička 1960 : 89, ut *Hohenbushelia* s.; Pilát 1965 : 7, ut *Sarcomyxa* s.
12. IX. 46, Fag., Her.; etiam in al. excurs., Her., Kub., Pouz.; etiam 17. X. 53, ad Bat., Her. et Kub.
- Panellus violaceofulvus* (Batsch ex Fr.) Sing.
Příhoda 1969 : 110.
sine dato, „spec. e Boubín nota“.
- Phaeomarasmium confragosum* (Fr.) Sing.
Kotlaba et Pouzar 1951 : 155 et Kubička 1960 : 89 et Pilát 1969 : 131, semper ut *Pholiota* c.
18. IX. 48, Pic., Kub.; 17. IX. 50, Her.
- Pholiota adiposa* (Fr.) Kumm.
Kubička 1960 : 88.
16. IX. 50, Fag., Pouz.; etiam in excurs., al. ad Fag., Her. et al.; etiam 27. IX. 70, ad tr. Ab.(I), Sing. et Kub.
- Pholiota astragalina* (Fr.) Sing.
Kubička 1960 : 89.
16. IX. 56, Pic., Kub.; 27. IX. 70, Ab., Sing. et Kub.
- Pholiota scamba* (Fr.) Moser
Kubička 1960 : 89, ut *Flammula* s.
Mens. VII.—X., ad codices putr. Pic. et Ab., Her. et al.; etiam ad lig. tr. iac. Pic., Kub.
- Pleurotus lignatilis* (Pers. ex Fr.) Kumm.
Herink 1946—47 : 139; Kubička 1960 : 88, Kotlaba et Pouzar 1962a : 176.
VIII. 36, Fag., Her.; etiam in excurs. alad tr. Fagi, Her., Kotl. et al.
- Pleurotus ostreatus* (Jacq. ex Fr.) Kumm.
Herink 1946—47 : 139; Kubička 1960 : 88.
Mens. V.—X., ad tr. vivos et emort. Fagi, Her. et al.; etiam 23. X. 71, ad corticem tr. emortui Pic., Kub.
- Pleurotus porrigens* (Pers. ex Fr.) Kumm.
Velenovský 1920—22 : 353; Pilát 1935 : 43; Herink 1946—47 : 130.
VIII. 19, ad conif., Kavina; VIII. 36, Her.; 16. IX. 50, Kub. et Her.
- Pluteus atricapillus* (Sect.) Sing.
Kubička 1960 : 88, ut *P. cervinus* (p. p.).

- Mens. VII. — X., ad ligna *Fagi* frequens, Her., Kub. et al.
Pluteus plautus (Weinm.) Gill.
 Kubička 1960: 88, ut *P. cervinus* (p. p.).
 15. IX. 50, *Ab.*, Kub.; etiam *Pic.* in al. excurs.
Pluteus chrysophaeus (Schaeff. ex Fr.) Quél.
 Kubička 1960: 88.
 10. IX. 49, 17. VIII. 53 et 3. VII. 54, ad tr. *Fagi*, Her. et Kub.
Porphyrellus pseudoscaber (Secr.) Sing.
 Kubička 1960: 87.
 16. IX. 56, *Fag.*, H. Kubičková et Her.; 17. VIII. 59, *Fag.* Kub.
Psathyrella hydrophila (Bull. ex Méral) R. Maire
 Kubička 1960: 88.
 16. IX. 50, 17. X. 53 et 17. X. 54, *Fag.*, Kub. et Her.
Psathyrella cernua (Vahl. ex Fr.) Moser
 Kubička 1960: 88, ut *P. spadicea*.
 17. X. 53, *Fag.*, Her. et Kub.; 19. IX. 55, ad tr. iac. *Fagi*, Kub.
Russula cyanoxantha (Schaeff. ex Schw.) Fr.
 Kubička 1960: 87.
 Mens. VIII.—IX., sub *Fag.*, Her., Kub., Sing.
Russula delicata Fr.
 Kubička 1960: 87.
 Mens. VIII.—X., in *Pic.*, Her. et Kub.
Russula jageticola (Melz.) ex Lund.
 Kubička 1960: 87, ut *R. emetica* ssp. *mairii*
 Mens. IX.—X., sub *Fago*, Her., Kub., Pouz.
Russula fragilis (Pers. ex Fr.) Fr.
 Kubička 1960: 89, ut *R. fallax*.
 16. IX. 56, *Pic.*, Kub.
Russula fellea (Fr.) Fr.
 Kubička 1960: 87.
 17. X. 59, in *Ab.-Fag.*, Kub. et Her.
Russula lepida Fr.
 Kubička 1960: 89.
 16. IX. 56, in *Pic.*, Kub.
Russula nauseosa (Pers. ex Schw.) Fr.
 Kubička 1960: 89.
 16. IX. 50 et 16. IX. 56, in *Pic.*, Kub.
Russula nigricans (Bull. ex Méral) Fr.
 Kubička 1960: 87.
 Mens. VIII.—X., in plur. excurs., in *Pic.*, Her. et Kub.
Squamaria odorata (Cool) Bas
 Kubička 1960: 88, ut *Coolia o.*
 sine dato, *Ab.*, Her. (v. v.).
Strobilurus esculentus (Wulf. ex Fr.) Sing.
 Kubička 1960: 89, ut *Pseudohiatula conigena*.
 17. X. 53, 4. V. 55, 23. X. 71, semper ad strob. *Pic.*, Her., Kub.
Stropharia hornemanii (Fr. ex Fr.) Lund. et Nannf.
 Herink, Kotlaba et Pouzar 1957: 16; Kubička 1960: 88; Šebek 1961: 100.
 17. X. 54, ad tr. valde putr. *Fagi*, Her. et Kub.
Tricholoma lascivum (Fr.) Quél.
 Kubička 1960: 89.
 11. IX. 55, in *Pic.*, Her. et Kub.
Tricholoma sulphureum (Bull. ex Fr.) Kumm.
 Kubička 1960: 87.
 11. IX. 55, sub *Fago*, Her. et Kub.
Tricholoma terreum (Schaeff. ex Fr.) Kumm.
 Kubička 1960: 89.
 16. IX. 56, *Pic.*, Kub.
Tricholomopsis decora (Fr.) Sing.
 Herink 1946—47: 130; Pilát 1951: 504 (ic. No 157) et 1969: 131; Kotlaba et Pouzar
 1951: 156, semper ut *Pleurotus d.*; Kubička 1960: 88; Kotlaba et Pouzar 1962a: 180.
 Mens. VII.—X., ad tr. iac. *Pic.* et *Ab.* saepe, Her., Kříž, Kotl., Pouz.
Tricholomopsis rutilans (Schaeff. ex Fr.) Sing.
 Kubička 1960: 88.

Mens. VIII. — X., ad caules et tr. iac. *Pic.* et *Ab.*, Her., Kub., Svr.
Xeromphalina campanella (Batsch ex Fr.) Kühn.
 Cejp 1926 : 56 et 1936 : 96, ut *Omphalia c.*; Kubička 1960 : 89.
 Mens. V. — X., ad lig. *Pic.* et *Ab.*, Her. et al.

Basidiomycetes ceteri

- Aleurodiscus amorphus* (Pers. ex Fr.) Schroet.
 v. Höhnelt et Litschauer 1908 : 75, Kubička 1960 : 88.
 ?06, Litschauer (? et v. Höhnelt).
- Amylocystis lapponica* (Romell) Bond. et Sing.
 Herink 1946—47 : 123, ut *Leptoporus l.*; Kubička 1960 : 89; Kotlaba et Pouzar 1962b : 149
 et 1963 : 180; Pilát 1965b : 9.
- Amylostereum chaletii* (Pers. ex Fr.) Boid.
 Kubička 1960 : 88, ut *Lloydellopsis ch.*
 16. IX. 56, *Ab.*, Kub.; etiam in al. excurs.
- Bjerkandera adusta* (Willd. ex Fr.) P. Karst.
 Pilát 1936—42 : 154, ut *Gloeoporus a.*
 Mens. V.—IX. saepe, Her. et al.
- Bondarzewia montana* (Quél.) Sing.
 Herink 1946—47 : 123, ut *Grifola m.*; Kotlaba et Pouzar 1957a : 163 et 165; Kubička
 1960 : 88.
 12. IX. 46, *Ab.*, Her. (pil. usque 45 cm diam.); 12. IX. 49, *Ab.*, Her.; 16. IX. 50, *Ab.*,
 Pouz.
- Calocera cornea* (Fr.) Loud.
 Kubička 1960 : 89.
 Mens. VIII.—X., ad tr. iac. *Fagi saepe*, Her. et al.; etiam *Pic.*, Her. et Kub.
- Botryobasidium ellipsosporum* Hol.-Jech.
 Holubová-Jechová 1969 : 212.
 26. IX. 68, *Ab.*, Hol.-Jech.
- Cantharellus cibarius* Fr.
 Kubička 1960 : 89.
 Mens. VIII.—X., in *Pic.* prope lacu, Her., Ježek, Kub.
- Cantharellus friesii* Quél.
 Kubička 1960 : 87; Svrček et Kubička 1964 : 174.
 17. X. 54 et 11. IX. 55, in detr. *Fagi*, Her. et Kub.
- Clavaria purpurea* Fr.
 Pilát 1972 : 136. 10. VIII. 60, V. Skalický.
- Clavariadelphus ligula* (Fr.) Donk
 Pilát 1958 : 188.
 26. VIII. 36, Her.
- Clavulina amethystina* (Fr.) Donk
 Pilát 1958 : 209.
 26. VIII. 36, Her.
- Climacocystis borealis* (Fr.) Kotl. et Pouz.
 Velenovský 1920—22 : 648, ut *Polyporus b.*; Pilát 1936—42 : 235 et Herink 1946—47 : 122,
 ut *Leptoporus b.*; Kubička 1960 : 88.
 19. Kavina; 26. VIII. 36, Her.; etiam in al. excurs., *Pic.* et *Ab.*, Kub., Lazebníček, Kotl.,
 Pouz., Svr.
- Climacodon septentrionalis* (Fr.) P. Karst.
 Herink 1946—47 : 123; Kubička 1960 : 88; Příhoda 1969 : 109.
 26. VIII. 36, ad tr. viv. *Fagi*, Her.
- Columnocystis abietina* (Pers. ex Fr.) Pouz. (Det. incerta)
 Kubička 1960 : 88.
 4. V. 55, *Pic.*, Kub.
- Corticium atrovirens* Fr.
 Kotlaba et Pouzar 1951 : 154, Kubička 1960 : 89; Pilát 1969 : 131.
 16. IX. 50, ad tr. iac. *Ab.*, Pouz.
- Corticium coronatum* (Schroet.) v. Höhnelt et Litsch. (Det. incerta)
 v. Höhnelt et Litschauer 1908 : 63.
 ?06, Litsch. (? et v. Höhnelt).
- Craterellus cornucopioides* (L. ex Fr.) Pers.
 Kubička 1960 : 87.
 17. X. 54, 17. VIII. 59 et 16. IX. 56, *Ab.*, *Pic.*, *Fag.*, Her. et Kub.

- Cystostereum murrayi* (Berk. et Curt.) Pouz.
v. Höhnelt et Litschauer 1908, ut *Stereum tuberculosum*; Kubička 1960 : 89.
? 06, Litsch. (? et v. Höhn.); etiam mens. V.—XI., Ab., Her., Kub. et al.
- Datronia mollis* (Sommerf.) Donk
Kubička 1960 : 88, ut *Antrodia m.*
11. IX. 55, Fag., Kub.
- Dacryobolus sudans* (Alb. et Schw. ex Fr.) Fr.
Cejp 1930b : 69, ut *Odontia s.*
VIII. 28, ad cort. tr. Pic., Cejp.
- Dentinum repandum* (L. ex Fr.) S. F. Gray
Kubička 1960 : 89, ut *D. rufescens*.
11. IX. 55 et 16. IX. 56, semper in Pic. pr. lacu, Her. et Kub.
- Dentipellis fragilis* (Pers. ex Fr.) Donk
Kotlaba 1960 : 73, ut *Hericium f.*
sine dato, Kotl.
- Exidia saccharina* Fr.
Pilát 1957 : 192.
21. VIII. 34, Pic., Her.
- Fomes fomentarius* (L. ex Fr.) Kickx
Ježek 1959 : 58, ut *F. annosus*; Pilát 1936—42 : 347; Kubička 1960 : 88.
Ad tr. Fagi frequentissime, Her. et al.
- Fomitopsis pinicola* (Sow. ex Fr.) P. Karst.
Velenovský 1920—22 : 661, ut *Polyporus marginatus*; Herink 1946—47 : 122, ut *Fomes m.*;
Kubička 1960 : 88.
19, Kavina; etiam ad tr. Fagi, Bet., Ab. et Pic., Her. et al.
- Fomitopsis rosea* (Alb. et Schw. ex Fr.) P. Karst.
Pilát 1936—42 : 353; Kotlaba et Pouzar 1951 : 153, semper ut *Fomes r.*, Kubička
1960 : 89, Příhoda 1969 : 110, Pilát 1969 : 131.
VIII. 28, Cejp; 17. IX. 50, Ab., Pouz.; 2. VII. 54, Pic., Her. et Kub.; 17. VIII. 59, Ab.,
Kub.; 27. IX. 70, Pic., Sing. et Kub.; 23. X. 71, Pic. (copiose), Kub.
- Ganoderma applanatum* (Pers. ex S. F. Gray) Pat.
Herink 1946—47 : 121; Kubička 1960 : 88.
Ad tr. Fagi frequentissime, Her. et al.
- Gloeoporus pannocinctus* (Romell) J. Eriksson
Kotlaba et Pouzar 1964 : 71, ut *Tyromyces p.*
20. VIII. 56, Fag., Pouz.
- Hericium flagellum* (Scop.) ex Pers.
Herink 1946—47 : 123, ut *Dryodon coralloides*; Kubička 1960 : 89, ut *H. coralloides*.
11. IX. 49, Ab., Her. et Kub.; etiam mens. IX.—X., saepius, Her., Kotl., Kub., Krška et al.
- Hirschioporus abietinus* (Dicks. ex Fr.) Donk
Pilát 1936—42 : 274, ut *Trametes a.*
VIII. 36, Her.
- Hydnellum aurantiacum* (Batsch ex Fr.) P. Karst.
Cejp 1928 : 116.
VIII. 28, Pic., Cejp
- Hymenochaete fuliginosa* (Pers.) Bres.
v. Höhnelt et Litschauer 1908 : 61; Kubička 1960 : 89.
? 06, Litsch. (? et v. Höhn.); 7. IX. 57, ?Ab., Her. et Kub.
- Hymenochaete mougeotii* (Fr.) Cooke
v. Höhnelt et Litschauer 1908 : 61; Kotlaba 1958 : 141; Kubička 1960 : 88.
? 06, Litsch. (? et v. Höhn.), 18. IX. 48, Her. et Svr., 17. VIII. 53, Her. et Kub., semper
Ab.
- Hyphodontia arguta* (Fr.) J. Eriksson (Det. incerta)
Cejp 1930b : 69, ut *Odontia a.*
VIII. 28, sub corticem tr. Pic., Cejp.
- Inonotus nodulosus* (Fr.) P. Karst.
Pilát 1936—42 : 559, ut *I. radiatus* var. *nodulosus*.
26. VIII. 36, Her.; 17. VIII. 59, Kub.; 27. IX. 70, Sing. et Kub., semper ad tr. Fagi.
- Ischnoderma benzoinum* (Wahlenb.) P. Karst.
Pilát 1936—42 : 130 et Herink 1946—47 : 122, ut *I. resinatum*.
26. VIII. 36, Ab., Her.; 27. IX. 70, Pic., Kub. et Sing.
- Lentaria mucida* (Fr.) Corner
Pilát 1972 : 149. 3. VIII. 60, ad lig. Pic., Pil.

- Lloydella striata* (Schr.) Bres. (Det. incerta)
v. Höhnelt et Litschauer 1908: 60.
? 06, Litsch. (? et v. Höhn.).
- Lycoperdon pyriforme* Pers.
Kubička 1960: 88.
Ad lig. Pic., Ab., Fagi et in detritu frequens, Her. et al.
- Lycoperdon pyriforme* Pers. var. *desmazieri* (Lloyd) F. Šmarda
Šmarda 1958: 340.
18. IX. 45 (? teste Šmarda), ad codicem Fagi, Her.
- Osmoporus odoratus* (Wulf. ex Fr.) Sing.
Pilát 1936—42: 331, ut *Anisoporus o.*
Ad codices Pic., frequens, Her. et al.
- Peniophora hyssosidea* (Pers.) v. Höhn. et Litsch.
v. Höhnelt et Litschauer 1908: 70.
? 06, Litsch. (? et v. Höhn.).
- Peniophora coccinea* v. Höhn. et Litsch.
v. Höhnelt et Litschauer 1908: 72.
? 06, Litsch. (? et v. Höhn.) — species nova.
- Peniophora piceae* (Pers.) J. Eriksson
Kubička 1960: 88.
17. IX. 50, Ab., Pouz.
- Phanerochaete sanguinea* (Fr.) Pouz.
Přihoda 1963: 160, ut *Peniophora s.*
21. VIII. 34, Pic., Her.; 27. IX. 50, Ab., Kotl. et Pouz.
- Phellinus chrysosoloma* (Fr.) Donk
Kubička 1960: 89, ut *P. pini* var. *abietis*.
16. IX. 50, Pic., Her.
- Phellinus ferrugineofuscus* (P. Karst.) Bourd.
Kotlaba 1965: 28; Pilát 1969: 139.
12. V. 64, Ab., Kotl. et Pouz. (primum in Bohemia!).
- Phellinus nigrolimitatus* (Romell) Bourd. et Galz.
Pilát 1936—42: 502, ut *P. torulosus*; Kotlaba et Pouzar 1951: 154 et 1962b: 149 et 1969:
: 51; Kubička 1960: 89; Kotlaba 1972: 96.
28. Fechner; 16. IX. 50, Ab., Pouz.
- Phellinus pouzarii* Kotl.
Kotlaba 1968: 27.
12.—13. IX. 46, Ab., Her.
- Phellinus viticola* (Schw.) Donk
Pilát 1936—42: 543; Kotlaba et Pouzar 1957b: 221; Kubička 1960: 89, semper ut *P. isabellinus*.
26. VIII. 36, Pic., Her.
- Phlebia centrifuga* P. Karst.
Kubička 1960: 89; Svěček et Kubička 1964: 176.
sine dato, Ab. („e silva virg. Boubín nota“).
- Polyporus squamosus* (Huds.) ex Fr.
Kubička 1960: 88.
16. IX. 50, 31. V. 53, 3. VII. 54, 22. VI. 55, semper ad tr. Fagi, Her. et Kub.
- Polyporus varius* Fr.
Velenovský 1920—22: 666; ut var. *montanus*; Pilát 1936—42: 107; Kubička 1960: 85.
13. Šimek (Vel.: „ad Tiliis“ est error!), 13. Kavina; 36, Her., etiam posterea, semper ad
ligna Fagi.
- Poria stellae* Pil. ex Pil.
Kotlaba et Pouzar 1962b: 149.
sine dato: „species etiam e Boubín nota“.
- Pseudohydnum gelatinosum* (Fr.) P. Karst.
Kubička 1960: 88.
Mens. VII. — X., Pic. et Ab., frequens, Her. et al.
- Pycnoporus cinnabarinus* (Jacq. ex Fr.) P. Karst.
Herink 1950: 58, ut *Trametes c.*; Kubička 1960: 87; Kříž 1964: 131.
12. IX. 46, Fag., Her.
- Ramaria apiculata* (Fr.) Donk
Kubička 1960: 88.
16. IX. 50, Ab., Kub.; 11. IX. 55, Ab., Her. et Kub.; 27. IX. 70, Sing.

- Ramaria bourdotiana* R. Maire.
Kubička 1960 : 88; Pilát 1960 : 24, 1969 : 129, 1972 : 153.
17. VIII. 59, ad lig. putr. *Fagi*, Kub. („primum in Europa centr.“).
Ramaria invalida (Cott. et Wakef.) Donk
Pilát 1958 : 157.
26. VIII. 36, Her.
Ramaria mairei Donk
Pilát 1958 : 173, 1972 : 156.
IX. 49, Her. et Kub.; 18. VIII. 59, Kub.
Ramaria stricta (Fr.) Quél.
Pilát 1972 : 158. 11. IX. 58, ad. tr. *Ab.*, Kub.
Resinicium bicolor (Pers. ex Fr.) Parm.
Cejp 1930b : 69, ut *Odontia b.*
VIII. 28, ad cort. tr. *Pic.*, Cejp.
Solenia anomala (Pers. ex Fr.) Fr.
Kubička 1960 : 87.
4. VII. 54, *Fag.*, Kub.
Stereum insignitum Quél. (Determ. incerta)
v. Höhnelt et Litschauer 1908 : 59.
? 06, Litsch. (? et v. Höhn.).
Stereum ochroleucum Fr. (Determ. incerta)
v. Höhnelt et Litschauer 1908 : 59.
? 06, Litsch. (? et v. Höhn.).
Stereum sulcatum Burt in Peck
Pouzar 1958 : 30; Kubička 1960 : 89; Šebek 1961 : 100, semper ut *Laurilia s.*; Pilát
1969 : 140.
9. VII. 56, *Pic.*, Pouz.
Trametes hochmüllii (Bres. in v. Höhn.) Pil.
Pilát 1936—42 : 270 et 1969 : 131; Herink 1946—47 : 123; Kotlaba et Pouzar 1951 :
155; Kubička 1960 : 89.
26. VIII. 36, Her.; etiam mens. VII. — IX. in excurs. plur., *Fag.*, Her. et al.
Tremella ancephala Pers. ex Pers.
Kavina 1927 : No 15.
19. VI. 24, *Pic.*, Kav.
Tremella foliacea (Pers. ex S. F. Gray) Pers.
Kubička 1960 : 87, ut *T. frondosa*.
3. VII. 54, *Fag.*, Kub.
Tremella lutescens Pers. ex Fr.
Kubička 1960 : 87.
16. IX. 50, *Fag.*, Her.; 3. VII. 54, *Fag.*, Kub.
Tulasnella tulasnei (Pat.) Juel
v. Höhnelt et Litschauer 1908 : 59.
? 06, Litsch. (? et v. Höhn.).
Tyromyces caesioides (Sched. ex Fr.) Murrill
Pilát 1936—42 : 72, ut *Leptoporus c.*; Kubička 1960 : 89.
26. VIII. 36, Her.; etiam ad lig. *Pic.*, saepe; etiam 17. VIII. 59, *Ab* et *Fag.*(!), Her.
Tyromyces stipticus (Pers. ex Fr.) Kotl. et Pouz.
Pilát 1936—42 : 203, ut *Leptoporus s.*
26. VIII. 36, Her.; etiam in al. excurs.
Tyromyces undosus (Pers.) Murrill
Pilát 1936—42 : 189 et Herink 1946—47 : 123, ut *Leptoporus u.*; Kubička 1960 : 89.
26. VIII. 36, Her.; 11. IX. 55, *Pic.*, Her. et Kub. (Kotlaba in litt. 1972: „species bona,
e Boubin exsiccata tres in PR asservatur“).

Discomycetes

a. Operculati

- Cheilymenia stercorea* (Pers. ex Fr.) Boud.
Kubička 1960 : 90, ut *Lachnea s.*
17. X. 54, ad excr. *Corvi*, Kub.
Fimaria leporum (Fuckel) Velen.
Kubička 1960 : 90.
4. V. 55 et 17. VIII. 59, ad excr. *Cervi*, Kub.

- Gyromitra infula* (Schaeff. ex Pers.) Quél.
Kubička 1960 : 88.
17. X. 53, Kub.; 17. X. 54, ad tr. et radic. *Pic.* et *Ab.* copiose, Her. et Kub.; 16. IX. 56, *Pic.*, Kub.; 17. VIII. 59, *Ab.*, Kub.; 27. IX. 70, *Pic.*, Kub. et Sing.
- Inermisia fusispora* (Berk.) Rifai
Kavina 1929 : No 32, ut *Pyronema thuemenii* var. *gabretae*.
8. IV. 26, Maximovič.
- Lasiobolus ciliatus* (Schmidt ex Pers.) Boud.
Kubička 1960 : 90, ut *L. equinus*.
Mens. V. — VIII., ad excr. cervina saepius, Kub.
- Helvella macropus* (Pers. ex S. F. Gray) P. Karst.
Kubička 1960 : 88, ut *Macropodia m.*
17. X. 54, Her. et Kub.; 16. IX. 56, ad cort. tr. *Ab.* iac., Kub.
- Peziza micropus* Pers. ex Pers.
Kubička 1960 : 88, ut *Plicaria epixyla*; Svrček 1970 : 71—72.
4. X. 52 et 26. IX. 67, ad tr. *Fagi* iac., Kub.
- Pseudoplectania melaena* (Fr.) Fuckel
Kavina 1926 : p. sep. 5; Kubička 1960 : 89.
8. IV. 26, Maximovič; 4. V. 55 et 19. V. 64, ad tr. iac. *Pic.*, Kub.
- Pseudorhizina sphaerospora* (Peck) Pouz. f. *gabretae* (Kav.) Pouz.
Kavina 1924 : 17 et 1926 : 184, ut *Gyromitra gabretae*; Velenovský 1932 : 392, ut *Ochromitra g.*, Pouzar et Svrček 1954 : 171 et Herink 1955 : 151 et Kubička 1960 : 89, semper ut *Helvellella g.*; Pouzar 1961 : 43.
16. VI. 24, *Ab.*, Kav.; 31. V. 53, Her. et Kub.; 16. VII. 54 et 30. VII. 54, Kříž;
26. VI. 55, *Pic.*, Her. et Kub. et B. Kubičková; 21. VI. 59, Pouz.
- Scutellinia cervorum* (Vel.) Svr.
Kubička 1960 : 88, ut *S. setosa*.
17. X. 53, ad truncum *Fagi*, Svr. et Kub.
- Scutellinia scutellata* (L. ex St.-Am.) Lamb.
Kubička 1960 : 88.
solum collectiones: 3. VIII. 54, *Fag.*, Kub.; 16. IX. 56, *Ab.*, Kub.; 27. IX. 70, ad lig. udum in rivulo, Sing. et L. Kubičková, modo microscopico observatae sunt.

b. Inoperculati

- Ascocoryne sarcoides* (Jacq. ex S. F. Gray) Groves et Wilson
Kubička 1960 : 88, ut *Coryne s.*
Mens. VIII. — X., ad tr. iac. *Fagi*, etiam *Bot.*, Kub. et al.
- Bulgaria inquinans* Fr.
Kubička 1960 : 87.
3. VII. et 17. X. 54, ad tr. iac. *Fagi*, Her. et Kub.
- Calycella citrina* (Hedw. ex Fr.) Boud.
Mens. VIII. — X., ad ramulos et ligna *Fagi* frequens, Her. et al.
- Dasyscyphus fuscescens* (Pers. ex Fr.) S. F. Gray
Kubička 1960 : 87.
3. V. 53 et 4. V. 55, ad fol. et cupula *Fagi* uda, Kub.
- Dasyscyphus virgineus* (Batsch ex Fr.) S. F. Gray
Kubička 1960 : 87.
Mens. V. — VI, etiam 16. IX. 56, ad cup. *Fagi*, Kub.
- Chlorosplenium aeruginosum* (Oed. ex S. F. Gray) de Not.
Kubička 1960 : 87.
31. V. 53, 17. X. 54 et 22. VI. 55, semper apoth. matura ad ramulos et lig. *Fagi*, Her. et Kub.
- Helotium epiphyllum* (Pers. ex Fr.) Fr.
Kubička 1960 : 87.
17. X. 53, ad fol. *Fagi* uda, Kub.
- Hyaloscypha stevensonii* (Berk. et Br.) Nannf.
Kubička 1960 : 88.
17. VIII. 53 et 16. IX. 56, ad lig. *Ab.*, Kub.
- Mitrella paludosa* Fr.
Kubička 1960 : 90.
3. VII. 54, ad detr. in palude, Her. et Kub.
- Neobulgaria pura* (Fr.) Petrak
Kubička 1960 : 87.

KUBIČKA: PŘEHLED HUB Z BOUBÍNSKÉHO PRALESA

11. IX. 55, Her.; 17. VIII. 59, H. Kubičková et Her.; 17. VIII. 67, Kub. et Tondl; semper ad ramos *Fagi* delectos.
Phialea cyathoidea (Bull. ex Fr.) Gill.
 Kubička 1960 : 87.
 16. IX. 56, ad caules *Senecionis nemorensis*, Kub.
Piceomphale bulgarioides (Rabenh. in Kalchbr.) Svr.
 Svrček 1957 : 239; Kubička 1960 : 89.
 4. V. 55 et 19. V. 64, ad sirob. *Pic.*, Kub.
Rutstroemia macrospora (Peck) Kanouse in Wehmeyer
 Kubička 1960 : 87.
 31. V. 53 et 17. VIII. 59, ad ramos *Fagi*, Her. et Kub.
Tapesia fusca (Pers. ex Mérat) Fuckel
 Kubička 1960 : 89.
 22. VI. 55 et 16. IX. 56, ad ramulos et lig. *Fagi*, Kub.
Trichoscyphella calycina (Schum. ex Fr.) Nannf.
 Kubička 1960 : 89.
 4. V. 55, ad ramulum *Pic.*, Kub.
Vibrissen truncorum Fr.
 Kubička 1960 : 90.
 4. V. 55, ad ramulum decort. in rivulo immersum, Kub.

Pyrenomycetes

- Bolinia tubulina* (Alb. et Schw. ex Fr.) Sacc.
 Svrček 1969 : 121.
 28. IX. 67, *Pic.*, Pouz.
Cordyceps ophioglossoides (Ehrl. ex Fr.) Link
 Kubička 1960 : 90.
 11. IX. 55, ad *Elaphomyces granulatus*, Kub. et Her.; 16. IX. 56, Kub.
Elaphomyces granulatus Fr.
 Kubička 1960 : 87.
 11. IX. 55, Kub. et Her.; 16. IX. 56, in *Pic.*, Kub.
Hypocrea fungicola P. Karst.
 Moravec 1960: 31, ut *H. citrina*.
 18. IX. 48, ad *Fomes* sp., Svr.
Ustilina deusta (Hoffm. ex St.-Am.) Petrak
 Černý 1969 : 45.
 27. VII. 67, ad tr. vetustum *Fagi*, Černý.
Xylaria hypoxylon (L. ex Hook) Grev.
 16. IX. 50, etiam saepius ad lig. *Fagi*, Her. et al.

Deuteromycetes

- Oidium ellipso sporum* Hol.-Jech.
 Holubová-Jechová 1969 : 211.
 26. IX. 68, ad tr. *Pic.*, Hol.-Jech.

Z á v ě r

Byla provedena excerpce 71 prací publikovaných od r. 1908 do konce roku 1972 a zachycujících houby Boubínského pralesa na Šumavě. V těchto materiálech bylo zaznamenáno celkem 226 druhů vyšších hub, z toho 121 druhů *Agaricales*, 77 ostatních basidiomycetů, 11 druhů operkulárních a 16 inoperkulárních diskomycetů, 6 pyrenomycetů a 1 deuteromycet. Z tohoto přehledu dosud publikovaných hub Boubínského pralesa vyplývá zatím několik závěrů, a to zejména tyto:

1) Dosud byla uveřejněna jen malá část zjištěných druhů. Z Žofínského pralesa jsme publikovali (Svrček et Kubička 1964) z jediné exkurze přes 200 druhů, tedy tolik, kolik jich bylo z Boubína publikováno z více než 50 exkurzí za dobu delší 60 roků! Je proto nutné doplnit seznam boubínských hub

i o tzv. běžné druhy.

2) Hlavní pozornost byla v pralese dosud věnována hlavně houbám lupeňatým a z části i chorošovitým, naproti tomu řada skupin je zcela zanedbána.

3) Mykoflóra asociací *Fago-Abietet* se zdá být dosti vyrovnaná. Naproti tomu smrčiny vykazují nejméně 3 různorodé skupiny druhů hub. Nejvyrovnanější jsou svahové smrčiny, méně již podmačené smrčiny s rašelinníky a konečně zcela specifické jsou porosty kolem Kaplického jezírka, kde se objevuje i bříza a jeřáb. Je zde teplejší mikroklima, méně humidní, projevují se vlivy náplavů a sešlapávání půdy.

4) Dokud nebude provedena inventarizace všech již nalezených a zjištěných druhů, není možné provádět srovnávání s jinými obdobnými pralesy, např. se Žofínským pralesem.

Domnívám se, že je nutné vědomosti o mykoflóře Boubína doplnit, a to jak publikováním již zjištěných druhů, tak i studiem materiálů uložených v herbářích. Navrhuji proto, aby rok 1974 byl u nás v mykologii vyhlášen rokem Boubínského pralesa.

Poděkování. Moji osobní i mykologičtí přátelé RNDr. Mirko Svrček, CSc., RNDr. František Kotlaba, CSc. a Zdeněk Pouzar, prom. biolog, mi poskytli účinnou a obětavou pomoc při řešení mnohých problémů spojených s touto prací. Patří jim proto můj upřímný dík.

LITERATURA

- Cejp K. (1928): Mykologické příspěvky z Čech. 1. Mykologia, Praha, 5 : 113—116.
 Cejp K. (1929): Revise středoevropských druhů skupiny *Omphalia-Mycena* se zvláštním zřetelem k druhům československým. II. 1. Publ. Fac. Sci. Univ. Charles 100 : 1—94.
 Cejp K. (1930a): Revise středoevropských druhů skupiny *Omphalia-Mycena* se zvláštním zřetelem k druhům československým. II. 2. Publ. Fac. Sci. Univ. Charles 104 : 1—162.
 Cejp K. (1930b): Další příspěvky k poznání Hydnaceí z Československa. Mykologia, Praha, 7 : 69—70.
 Cejp K. (1936): *Omphalia* (Fr.) Quél. Kalichovka. In Kavina K. et Pilát A., Atlas hub evropských 4 : 1—152.
 Černý A. (1969): Bionomie spálenky skořepaté *Ustilina deusta* (Hoffm. ex Fr.) Petrak a její rozšíření v Československu. Sbor. Ref. 4. Konf. čs. Mykol. Opava p. 42—46.
 Herink J. (1946—47): Houbová květena Boubínského pralesa. Zlatá Stezka, Vodňany, 15 : 100—103, 121—123 et 139—140.
 Herink J. (1950a): Nová naleziště outkovky rumělkové — *Trametes cinnabarina* (Fr. ex Jacq.) v Československu. Čes. Mykol. 4 : 57—58.
 Herink J. (1950b): Šupinovka měnlivá-opěňka (*Pholiota mutabilis* [Schaeff. ex Fr.] Quél.). Čes. Mykol. 4 : 59—62.
 Herink J. (1953): Penízečka liláková — *Baeospora myriadophylla* (Peck) Singer v Československu. Čes. Mykol. 7 : 80—89.
 Herink J. (1955): Ucháčovec šumavský — *Helvellella gabretae* (Kavina) Pouz. et Svrček v Československu. Čes. Mykol. 9 : 151—156.
 Herink J., Kotlaba F. et Pouzar Z. (1957): Limecovka očesaná — *Stropharia hornemannii* (Fr. ex Fr.) Lund. et Nannf. v Československu. Čes. Mykol. 11 : 13—20.
 Herink J. et Kubička J. (1955): Výsledky studia helmovek (*Mycena*) Československa — příspěvek první. Čes. Mykol. 9 : 26—35.
 Holubová — Jechová V. (1969): New species of the genus *Oidium* Link ex Fr. emend. Linder. Čes. Mykol. 23 : 209—221.
 Höhnelt v. F. et Litschauer V. (1903): Österreichische Corticien. Wiesner Festschrift, red. Linsbauer A., p. 56—131, Wien.
 Ježek V. (1959): Mechy státní přírodní rezervace „Boubínský prales“. Ochrana Přír., Praha 14 : 42—49.
 Kavina K. (1924): Sur une *Gyromitre* nouvelle. Acta bot. boh. 3 : 16—20.
 Kavina K. (1926): Fragmenta mycologica. Věda přírod. 7 : p. sep. 5—6.
 Kavina K. (1927): Fragmenta mycologica. Věda přírod. 8 : p. sep. 1—9.
 Kavina K. (1929): Fragmenta mycologica. Věda přírod. 10 : p. sep. 1—12.

KUBIČKA: PŘEHLED HUB Z BOUBÍNSKÉHO PRALESA

- Kotlaba F. (1958): Zajímavá euroasijská houba kožnatka purpurová — *Hymenochaete Mougeotii* (Fr.) Cooke. Čes. Mykol. 12: 136—143.
- Kotlaba F. (1960): Poznámky k mykoflóře státní přírodní rezervace „Mionši“. Ochrana přír., Praha 15: 70—78.
- Kotlaba F. (1965): Boreální ohňovec rezavohnědý — *Phellinus ferrugineofuscus* (P. Karst.) Bourd. — nalezen v Československu. Čes. Mykol. 19: 21—30.
- Kotlaba F. (1972): Ekologie a rozšíření ohňovce ohraničeného — *Phellinus nigrolimitatus* (Romell) Bourd. et Galz. v Československu. Čes. Mykol. 26: 91—102.
- Kotlaba F. (1968): *Phellinus pouzarii* sp. nov. Čes. Mykol. 22: 24—31.
- Kotlaba F. et Pouzar Z. (1951): Příspěvek k poznání mykoflóry pralesa na Boubíně. Čes. Mykol. 5: 153—158.
- Kotlaba F. et Pouzar Z. (1957a): Poznámky k třídění evropských chorošů. Čes. Mykol. 11: 152—170.
- Kotlaba F. et Pouzar Z. (1957b): Nové nebo málo známé choroše pro Československo II. Čes. Mykol. 11: 214—222.
- Kotlaba F. et Pouzar Z. (1962a): Lupenaté a hříbovitě houby (Agaricales) Dobročského pralesa na Slovensku. Čes. Mykol. 16: 173—191.
- Kotlaba F. et Pouzar Z. (1962b): Mykoflóra Dobročského pralesa na Slovensku. Ochrana přír., Praha 17: 149—151.
- Kotlaba F. et Pouzar Z. (1963): Tři význačné choroše slovenských Karpat. Čes. Mykol. 17: 174—185.
- Kotlaba F. et Pouzar Z. (1964): Studie o choroši nazelenalém — *Tyromyces pannonicus* (Romell) comb. nov. Čes. Mykol. 18: 65—76.
- Kotlaba F. et Pouzar Z. (1969): Rozšíření ohňovce ohraničeného — *Phellinus nigrolimitatus* (Romell) Bourd. et Galz. v Československu. Sbor. Ref. 4. Konf. čs. Mykol. Opava, p. 50—53.
- Kříž K. (1964): Rozšíření outkovnice rumělkové — *Pycnoporus cinnabarinus* (Jacq. ex Fr.) Karst. v Československu, další příspěvek k mapování makromycetů v Evropě. Čes. Mykol. 18: 129—143.
- Kubička J. (1960): Die höheren Pilze des Kubani-Urwaldes im Bohmerwald. Čes. Mykol. 14: 86—90.
- Kubička J. (1962): Výsledky studia rodu helmovka — *Mycena* S. F. Gray — v Belanských Tatrách. Čes. Mykol. 16: 192—197.
- Kubička J. (1963): Výsledky studia rodu helmovka — *Mycena* S. F. Gray — v Belanských Tatrách. Čes. Mykol. 17: 35—44 et 77—88.
- Kubička J. (1967): *Mycena crocata* (Schrad. ex Fr.) Kumm. a její výskyt v ČSSR. Čes. Mykol. 21: 232—238.
- Kubička J. et Svrček M. (1955): Helmovka sazová — *Mycena fuliginaria* (Batsch. ex Fr.) Bres. — v Československu. Čes. Mykol. 9: 9—23.
- Moravec Z. (1960): Houby na houbách. Čes. Mykol. 14: 24—32.
- Pilát A. (1935): *Pleurotus* Fr. — Hlíva. In Kavina K. et Pilát A., Atlas hub evropských 2: 1—193.
- Pilát A. (1936—42): Polyporaceae — Houby chorošovitě. In Kavina K. et Pilát A., Atlas hub evropských 5: 1—624, tab. 1—374.
- Pilát A. (1948): Evropské druhy trepkovítek *Crepidotus* Fr. In Pilát A., Atlas hub evropských 6: 1—78.
- Pilát A. (1951): Klíč k určování našich hub hříbovitých a bedlovitých. Praha, p. 1—722.
- Pilát A. (1957): Přehled evropských Auriculariales a Tremellales se zvláštním zřetelem k československým druhům. Acta Mus. nat. Pragae 13 B (4): 115—210.
- Pilát A. (1958): Přehled hub kyjankovitých — Clavariales se zvláštním zřetelem k československým druhům. Acta Mus. nat. Pragae 14 B (3—4): 129—255.
- Pilát A. (1960): *Ramaria bourdotiana* Maire — kuřátko Bourdotovo v Československu. Čes. Mykol. 14: 21—24.
- Pilát A. (1964): Rozšíření pavučince fialového v Československu. Čes. Mykol. 18: 19—23.
- Pilát A. (1965a): O rozšíření hlívy pozdní — *Pleurotus serotinus* (Pers. in Hofmann ex Fr.) Kummer v Československu. Čes. Mykol. 19: 1—8.
- Pilát A. (1965b): *Amylocystis lapponica* (Romell) Bond. et Sing. Čes. Mykol. 19: 9—10.
- Pilát A. (1969): Houby Československa ve svém životním prostředí. Praha, p. 1—262.
- Pilát A. (1972): Beitrag zur Kenntnis der tschechoslovakischen Clavariaceen sensu ampl. — Additamenta ad cognitionem Clavariacearum sensu ampl. Cechoslovakiae. Acta Mus. nat. Pragae 27 B (4, 1971): 133—173, tab. 1—28.
- Pouzar Z. (1958): *Stereum sulcatum* Burt in Peck, nový a vzácný pevník československé mykoflóry. Čes. Mykol. 12: 26—30.

- Pouzar Z. (1961): Systematická hodnota ucháčovce šumavského — *Helvellella gabretae* (Kavina) Pouz. et Svr. Čes. Mykol. 15: 42—45.
- Pouzar Z. et Svrček M. (1954): Ucháčovec šumavský — *Helvellella gabretae* (Kavina) Pouz. et Svr. na Slovensku. Čes. Mykol. 8: 170—172.
- Příhoda A. (1963): Červenání dřeva. Čes. Mykol. 17: 160—162.
- Příhoda A. (1969): Vzácné houby našich pralesů. Sbor. Ref. 4. Konf. čs. Mykol. Opava, p. 109—110.
- Schaefer Z. (1949): Ryzec statný (*Lactarius repraesentaneus* Britz.). Čes. Mykol. 3: 110—114.
- Schaefer Z. (1954): Dva vzácnější ryzce blízké *Lactarius theiogalus* Fr., které popsal Velenovský z Čech. Čes. Mykol. 8: 153—159.
- Schaefer Z. (1969): Československé ryzce. Sbor. Ref. 4. Konf. čs. Mykol. Opava, p. 101—109.
- Svrček M. (1950): Kulháček bílý — *Claudopus niveus* Vel. a poznámky o druzích rodu *Claudopus*. Čes. Mykol. 4: 131—136.
- Svrček M. (1957): *Piceomphale bulgarioides* (Rabenh. in Kalchbr.) Svrček comb. n. a poznámky k problematice diskomycetu *Ombrophila strobilina* v pojetí Rehmově. Čes. Mykol. 11: 235—240.
- Svrček M. (1968): *Cortinarius* (*Telamonia*) *pilatii* sp. nov. a jiné druhy z příbuzenstva *Cortinarius* (*Telamonia*) *flexipes* (Pers. ex Fr.) Fr. emend. Kühner. Čes. Mykol. 22: 259—278.
- Svrček M. (1969): *Bolinia tubulina* (Alb. et Schw. ex Fr.) Sacc. v Československu. Čes. Mykol. 23: 118—122.
- Svrček M. (1970): Über einige Arten der Diskomyzetengattung *Peziza* [Dill.] L. ex St.-Amans. Čes. Mykol. 24: 57—76.
- Svrček M. et Kubička J. (1964): Houby Žofínského pralesa v Novohradských horách. Čes. Mykol. 18: 157—179.
- Svrček M. et Kubička J. (1971): Druhý příspěvek k poznání mykoflóry Žofínského pralesa v Novohradských horách. Čes. Mykol. 25: 103—111.
- Šebek S. (1961): Extrazonální prvky v mykoflóře ČSSR. Čas. čs. Houbařů (Mykol. Sbor.) 38: 97—101.
- Šmarda F. (1958): *Lycoperdon* Pers. emend. Rostk. — Pýchavka. In Pilát A. et al., Flora ČSR, B1: 310—355.
- Velenovský J. (1920—22): České houby. Praha, p. 1—950.
- Velenovský J. (1934): *Monographia Discomycetum Bohemiae*. Pragae, p. 1—436, tab. 1—31.

Adresa autora: MUDr. Jiří Kubička, 398 11 Protivín

Slizák švýcarský - *Chroogomphus helveticus* (Sing.) Mos. v Československu

Chroogomphus helveticus (Sing.) Mos. in der Tschechoslowakei
(S barevnou tabulí č. 84)

Jan Kuthan

Autor podává přehled rozšíření slizáku švýcarského — *Chroogomphus helveticus* (Sing.) Mos. v Československu. Tato houba byla poprvé popsána z Československa A. Pilátem (1926) jako *Gomphidius viscidus* (L. ex S. F. Gray) Fr. var. *tatrensis* Pil. a teprve po 24 letech znovu popsána R. Singerem (1950) jako samostatný druh ze Švýcarska. Srovnáním popisů a studiem vlastních sběrů i herbářových dokladů došel autor k závěru, že přes variabilitu některých znaků náleží veškeré jim prošetřené doklady k jedinému druhu.

Der Autor legt eine Übersicht über die Verbreitung von *Chroogomphus helveticus* (Sing.) Mos. in der Tschechoslowakei vor. Dieser Pilz wurde zum erstenmale von A. Pilát (1926) aus der Tschechoslowakei als *Gomphidius viscidus* (L. ex S. F. Gray) Fr. var. *tatrensis* Pil. beschrieben und erst nach 24 Jahren von R. Singer (1950) als selbständige Art aus der Schweiz neubeschrieben. Durch Vergleichung von Beschreibungen und bei dem Studium eigener Funde und Herbarbelege, stellte der Autor fest, dass trotz der Variabilität von einigen Merkmalen alle untersuchte Belege zur einzigen Art gehören.

Tato práce zpracovává údaje o dosavadních nálezech slizáku švýcarského — *Chroogomphus helveticus* (Sing.) Mos. na území Československa. S výjimkou dvou sběrů citovaných na základě sdělení seriosních mykologů, jsou veškeré další uvedené československé sběry tohoto druhu doloženy v herbáři PR nebo v soukromém herbáři J. Kuthana, Ostrava. Rovněž byl studován herbářový materiál z NDR (k druhu *Ch. helveticus*) a Anglie (k druhu *Ch. corallinus*).

Poznámky k systematice

Chroogomphus helveticus (Sing.) Mos. náleží do sekce *Floccigomphus* (Imai) O. K. Miller rodu *Chroogomphus* (Sing.) O. K. Miller, stejně jako nedávno z Anglie popsaný druh *Chroogomphus corallinus* O. K. Miller et R. Watling a další druhy ze střední Asie a Severní Ameriky. Rod *Chroogomphus* (Sing.) O. K. Miller oddělil před krátkým časem O. K. Miller (1964) od slizáků s bílou dužinou klobouku s hylami bez inkrustací a neamyloidními, které ponechává v rodu *Gomphidius* Fr. v užším smyslu. Typem tohoto rodu je *Gomphidius glutinosus* (Schaeff. ex Fr.) Fr.

Ve své monografii rodu *Chroogomphus* O. K. Miller (1964) vymezil znaky rodu, kterými jsou mimo barevné dužiny klobouku zejména plstnatý, nejvýše lepkavý, avšak nikdy ne slizký povrch klobouku a třeně, dále vláknité, nikdy ne želatinné velum, přítomnost inkrustovaných a amyloidních hyl a zejména intenzivní amyloidní reakce myceliových hyl s přezkami s base třeně. Z našich druhů jsou sem řazeny *Chroogomphus rutilus* (Schaeff. ex Fr.) O. K. Miller a *Chroogomphus helveticus* (Sing.) Mos. Nově pak F. Kotlaba a Z. Pouzar (1972) kriticky přehodnotili Millerovu práci po stránce taxonomické a nomenklatorické a zejména vyslovili názor, že jeho typifikace rodu *Gomphidius* Fr. není nomenklatoricky správná a že typovým druhem rodu *Gomphidius* Fr. nemůže být *Gomphidius glutinosus* (Schaeff. ex Fr.) Fr. nýbrž *Gomphidius rutilus* (Schaeff. ex Fr.) Lund. et Nannf. Rod *Chroogomphus* O. K. Miller pak kladou jako synonymum rodu *Gomphidius* Fr. sensu stricto a pro slizáky s bílou dužinou ustanovují nový rod *Leucogomphidius* Kottl. et Pouz. Z jistých technických důvodů přidržel jsem

se starší nomenklatury, i když názor posléz zmíněných autorů pokládám za správný.

Ve své pozdější práci pak O. K. Miller (1965) uvádí klíč k sekcím rodu *Chroogomphus* a druhům sekce *Floccigomphus*. Zatímco klíč k druhům rodu *Chroogomphus* sekce *Chroogomphus* nezaznamenal žádných změn od jeho publikace v práci O. K. Millera (1964), považují za vhodné uvést nyní jeho klíč k sekcím a zejména k sekci *Floccigomphus*, který jsem rozšířil o druh *Chroogomphus corallinus* O. K. Miller et R. Watling a některé rozlišovací znaky.

Klíč k sekcím rodu *Chroogomphus*

- 1) Pokožka z hyf vláknitých, klobouk za sucha nelesklý, za vlhka nejvýše poněkud lepkavý.
Sekce *Floccigomphus*
- 2) Pokožka s přisedlou vrstvou želatinosních hyf, klobouk často za sucha lesklý a za vlhka lepkavý.
Sekce *Chroogomphus*

Klíč k druhům rodu *Chroogomphus*, sekce *Floccigomphus*

- 1a Zakončení hyf pokožky rozšířené a široce zaoblené, tvarem připomínající cystidy. Střední Asie, pod *Pinus sibirica*, *Abies*. *C. sibiricus* (Sing.) O. K. Miller
- b Zakončení hyf pokožky nerozšířené, koncové hyfy válcovité. 2
- 2a Hyfy pokožky převážně amyloidní, dužina klobouku silně amyloidní, cystidy tenkostěnné nebo tlustostěnné. 3
- 3a Cystidy tlustostěnné s tloušťkou stěn do 6 μm (měřeno poblíž středu), stěny cystid často amyloidní, výtrusný prach zelený až šedoolivový. Klobouk v dospělosti kalně červený. Pod *Pinus ponderosa* a *Pseudotsuga menziesii*. Severní Amerika.
C. pseudovinicolor O. K. Miller
- b Cystidy tenkostěnné nebo tlustostěnné, obvykle však tloušťka stěny v střední části nepřesahuje 4 μm , stěny cystid neamyloidní či jen zřídka amyloidní, výtrusný prach kouřově šedý až černý. 4
- 4a Hymenofor příhrádkovitě až žilnatě (cantharelloidně) členěný, plodnice rostoucí většinou trsnatě a často svými třeni srůstající. Výtrusy až 30 μm dlouhé. Severní Amerika, pod *Tsuga mertensiana*. *C. loculatus* J. Trappe et O. K. Miller
- b Hymenofor s pravidelnými sbíhavými lupeny, plodnice rostoucí jednotlivě až v houfech. Výtrusy nepřesahující délky 23 μm . 5
- 5a Cystidy poměrně tlustostěnné, většinou s tloušťkou stěny kol 4 μm , výjimečně i více. Klobouk a třen s barvami oranžovými. Severní Amerika, Japonsko, pod různými jehličnany jako *Pseudotsuga menziesii*, *Tsuga heterophylla*, *Abies grandis*, *Thuja plicata*, *Pinus monticola* a *Pinus contorta*. *C. tomentosus* (Murr.) O. K. Miller
- b Cystidy tenkostěnné s tloušťkou stěny nejvýše do 2 μm . Klobouk s barvami cihlovými až červenými, zejména na temeni. Anglie, pod různými jehličnany, *Pinus silvestris* a *Pinus nigra*. *C. corallinus* O. K. Miller et R. Watling
- 6a Hyfy pokožky znatelně tenčí než hyfy dužiny. Cystidy delší než 120 μm , výtrusy ne delší než 18 μm . Západní část Severní Ameriky, pod různými jehličnany, zejména pod *Tsuga heterophylla* a *Pinus monticola*. *C. leptocystis* (Sing.) O. K. Miller
- b Hyfy pokožky klobouku stejných rozměrů jako hyfy dužiny. Cystidy nepřesahující délky 120 μm , výtrusy delší než 18 μm . Evropa, pod *Picea abies*, řádeji pod pětijehlicovými druhy *Pinus*, zejména *Pinus cembra*, *Pinus peuce* a *Pinus strobus*. *C. helveticus* (Sing.) Mos.

Při srovnávání detailních popisů jednotlivých druhů a zejména diferenčních znaků nebylo možno si nepovšimnout jistých rozdílů. Snad jen s výjimkou R. Singera, který měl možnost studovat čerstvý materiál jak z Evropy, tak i ze Severní Ameriky a střední Asie, ostatní autoři ohraničují druhy většinou na základě popisů převzatých z literatury a na studiu exsikátů, kde se však výraznost řady znaků do značné míry stírá.

Vycházíme-li z hodnocení R. Singera (1950), pak jeho sběr *C. helveticus* stojí mezi druhy *C. leptocystis* a *C. sibiricus*. Od obou těchto druhů se *C. helveticus* v jeho podání liší přítomností malého, až papilárního hrbole na temeni klobouku, chybějícím sklonem odění klobouku tvořit přitisklé šupiny, poněkud odlišným

zbarvením a kratšími cystidami. Kromě těchto znaků se *C. helveticus* liší od *C. leptocystis* větší délkou výtrusů, větší šířkou cystid, které jsou méně inkrustovány, žlutší dužninou klobouku a stejně zbarvenou basí třeně. Od *C. sibiricus* se *C. helveticus* v Singerově interpretaci liší navíc nepřítomností oranžového zbarvení dužniny v basí třeně, poněkud delšími výtrusy a protáhlé staženými cystidami místo větvenitých, lahvicovitých, kyjovitých či válcovitých cystid, které se vyskytují u *C. sibiricus*. O. K. Miller (1970) hodnotí jako diferenční znak ještě shodnost či rozdílnost velikosti hyf pokožky klobouku a dužniny, případně tvar zakončení hyf pokožky klobouku. Pokud se týče druhu *C. ochraceus* uváděného R. Singerem (1950), nenáleží tento do sekce *Floccigomphus*.

Popisy plodnic vlastních sběrů a výsledky studia herbářových dokladů

Plodnice, které jsem sbíral v oblasti Vysokých Tater a na dalších stanovištích, měly klobouk v mládí polokulovitý až tupě kuželovitý se zaoblenými okraji, později pak ploše sklenutý až poněkud hrbatý, výjimečně u starších plodnic vyrostlých zejména za suchého počasí mírně vyhrblý. Průměr klobouku se pohyboval mezi 30–50 mm. Odění klobouku bylo v mládí sametově až plstnatě vláknité, žlutooranžové barvy; u starších plodnic, při zasychání nebo na otlačených místech se plodnice barvily červenooranžově až červenopurpurově. Vyrůstají-li plodnice za velmi vlhkého počasí, vytváří odění klobouku drobná vláknitá šupinky (teste Z. Pouzar, H. Dörfelt), při sušším počasí pak hyfy pokožky jsou více přilehlé a zploštěné a šupinky nejsou patrné. Konečně za velmi suchého počasí se vláknitá pokožka políčkovitě rozestupuje. V mládí je okraj klobouku spojen se třením plstnatým velem, u starších plodnic kromě plstnatého okraje klobouku je na třeni patrný plstnatý kroužek.

Lupeny byly tlusté a prořídle, krátce na třeně sbíhající, v mládí špinavě oranžové, pak olivové až šedohnědé, se světlejším ostrím.

Třeň, délky 4–7 cm a průměru 7–18 mm, byl skoro válcovitý, směrem nahoru či k basí se poněkud zužující, poměrně pevný, okrově až světle zbarvený, k basí poněkud světlejší.

Dužnina byla bělavě žlutá, pod pokožkou klobouku s oranžovým nádechem, v třeni poněkud žlutější, v basí pak rezavooranžově zbarvená. Chuť dužniny byla mírná, vůně příjemně houbová.

Výtrusy byly podlouhle elipsoidní, šedohnědé, v Melzerově činidle dextrinoidní, Zatímco délka výtrusů nevykazovala podstatných odchylek a činila (16,3) 17,2 až 21,9 (23,1) μm , byla u šířky výtrusů shledána jistá menší rozdílnost. Poněkud užší výtrusy velikosti (5,4) 6,0–6,8 (7,2) μm byly u položek PR 584927, PR 715979 a sběrů J. Veselského a M. Veselské z Horního Smokovce, 28. VIII. 1972, a Hrebienku, 31. VIII. 1972, které jsou uloženy v soukromém herbáři autora. Veškeré ostatní položky uložené v herbáři PR a doklad sběru z NDR publikovaný H. Dörfeltem (1971), který mně uvedený autor laskavě zapůjčil ze svého soukromého herbáře, měly šířku výtrusů (6,0) 6,5–7,9 (8,2) μm . Válcovité cystidy, v střední části protáhlé stažené, měly rozměry 80–120 $\times$ 16–22 μm a tloušťku stěn nepřesahující 1,5 μm . Na konci byly cystidy zaoblené a pod zaoblením silně inkrustované, jejich stěny ani inkrustace nebyly amyloidní.

Povrchové hyfy třeně měly šířku 8–16 μm a byly velmi silně amyloidní v Melzerově činidle, zejména ty, které pocházely s base třeně. Přezky zde nebyly pozorovány. Hyfy dužniny klobouku měly pak šířku 7–18 μm , avšak u všech položek byly po účinku Melzerova činidla pozorovány jen zcela ojedinělé amy-

loidní hyfy. Rovněž hyfy pokožky klobouku se svými rozměry 8–18 μm nelišily od hyf pokožky třeně a klobouku, avšak pokud se týče amyloidní reakce byly shledány jisté rozdíly. Amyloidní reakci nevykazují totiž stěny hyf, a to v žádném případě, ale amyloidní jsou inkrustace na stěnách částí hyf. Účinkem Melzerova činidla se barví poměrně hrubě zrnitá inkrustace černomodře, někdy vytváří velké shluky nebo vyplňuje část hyfy, takže se zdá být celá hyfa amyloidní. Jak však bylo již uvedeno, stěny hyf amyloidní nejsou. U převážně většiny zkoumaných položek je podíl hyf s amyloidními inkrustacemi velmi malý a tyto hyfy jsou jen roztroušené, avšak u tří položek (PR 715981, PR 715985 a PR 629029) bylo nalezeno hyf s amyloidní inkrustací podstatně více a tyto hyfy vytvářely shluky.

Dužnina se barvila parami amoniaku červenofialově, roztokem čpavku a KOH fialově, roztokem FeSO_4 černě.

Ve své novější práci ztotožňuje A. Pilát (1971) houbu jím v roce 1924 ve Vysokých Tatrách sbíranou se severoamerickým druhem *C. leptocystis*. Přes vcelku souhlasný vzhled má však tato americká houba mít cystidy skoro dvojnásobné délky a značně kratší výtrusy, takže se s tímto názorem neztotožňuji.

Zbývá ještě shrnout a zhodnotit variabilitu některých znaků, se kterou jsem se při sběrech, studiu dokladů a literatury setkal. Především jde o R. Singerem (1950) zdůrazňovaný, až skoro papilární hrbol na temeni klobouku. U původního sběru A. Piláta (1926) byl — soudě podle kresby autora — hrbol na temeni klobouku přítomen, kromě R. Singera (1950) se o něm zmiňuje i M. Tórtic (1968) u sběru pod *Pinus peuce* v Macedonii. U vlastních sběrů jsem se v ojedinelých případech setkal s kloboukem vyhrblým, zejména u drobnějších plodnic vyrůstých za suchého počasí, sběry nehrbolatých plodnic však převládaly. Rovněž barevná tabule A. Dermeka zobrazuje tyto nehrbolaté, častěji se vyskytující plodnice. Přítomnost a význačnost hrbolu na temeni klobouku je zřejmě nutno mít za odchylku v rámci variability druhu.

Sklon odění klobouku tvořit vláknité šupinky je evidentně způsoben mikroklimatickými podmínkami, tedy zvýšenou půdní a vzdušnou vlhkostí. Velmi instruktivní fotografii uvádí H. Dörfelt (1971), kde šupinkatost klobouku plodnice je velmi dobře patrna. Za suchého počasí tyto hyfy přiléhají, jsou plošší a odění je spíše plstnatě vláknité. Při značnějším suchu se odění na temeni klobouku políčkovitě rozestupuje. Nelze tedy ani tento znak míti za diferující.

Odchylnost mikroznaků v některých případech je nutno hodnotit rovněž v mezích variability druhu, a to jak u položek vykazujících poněkud užší šířku výtrusů, tak i u položek bohatších na amyloidní inkrustace hyf pokožky klobouku. V žádném případě se poněkud odchylnější znaky nekumulovaly u těžší položky. Rovněž revize kritických položek (PR 715979, PR 715980 a PR 715981), kterou s laskavostí provedl O. K. Miller srovnáním s typovou plodnicí uloženou dříve v Instituto Miguel Lillo, Tucuman, Argentina, nyní se nacházející v herbáři v Ann Arbor, USA, MICH, potvrdilo jejich shodnost s druhem *C. helveticus*.

Rovněž jsem provedl srovnání s dokladem sběru *C. corallinus*, který mně laskavě zaslal R. Watling z Anglie, a položek *C. rutilus* z vlastních sběrů. Oba tyto druhy se od *C. helveticus* svými mikroznaky jasně odlišují, mimo jiné jsou hyfy dužiny *C. corallinus* i *C. rutilus* pokryty velmi jemně dispersní inkrustací, která se účinkem Melzerova činidla barví šedomodře. Stěny hyf však ani zde nejsou amyloidní.

Přes jistou variabilitu některých znaků kladu veškeré vlastní sběry a studované herbářové položky *C. helveticus* k jedinému, dobře charakterizovanému druhu.

Rozšíření a ekologie

Jedná se o druh horský či podhorský, který do nížiny sestupuje zřejmě jen v místech, kde dochází k inverzi stupňů, jak uvádí rovněž A. Pilát (1971). Hojný je ve Švýcarsku, kde jej kromě R. Singera (1950) sbíral i A. Pilát (1965) u Lenzerheide, rovněž je podle sdělení W. Schwarze každoročně sbírán ve smrčínách v okolí Luzernu. Z Francie jej uvádí L. Remy (1964), z Německa A. Bresinsky (1963), A. Bresinsky a J. Stangl (1965), H. Dörfelt (1971), který rovněž cituje sběr z Polska, kde tuto houbu sbíral v roce 1967 K. H. Köhler (det. H. Kreisel, in herb. priv. H. Kreisel) poblíž Zakopaného v Tatrách. V Jugoslávii sbírala C. *helveticus* M. Tortiřová (1968).

Většina citovaných nálezů pochází ze smrčín. R. Singer (1950) jej sbíral pod limbou (*Pinus cembra*), M. Tortiřová (1968) pod borovicí rumelskou (*Pinus peuce*) a H. Dörfelt (1971) ve smrčíně promísené borovicí hedvábnou (*Pinus strobus*). Ve všech těchto případech se jedná o pětijehlicové borovice.

Naleziště v Československu

Podle dostupných pramenů byl *Chroogomphus helveticus* v Československu sbírán na 16 nalezištích, z nichž 12 je doloženo v herbáři PR, další 2 v soukromém herbáři autora.

Čechy (Bohemia): Prope Podmokly apud Königův mlýn, in silvis coniferarum (in *Piceis*?) cca 400 m s. m., 1928–1930, leg. E. Pieschel et F. Krahel, det. E. Pieschel (1961). — In silvis trans „Olivovna“ apud Říčany, in *Piceis*, 440 m s. m., 6. X. 1963, leg. K. Šlapák, det. Z. Pouzar, rev. M. Svrček, PR 584927. — In monte Zhůří prope Horská Kvilda, in *Piceis*, cca 1150 m s. m., 27. VIII. 1967, leg. A. Pilátová, det. A. Pilát, PR 629029. — In *Piceis* prope Chřibská, cca 300 m s. m., 11. X. 1967, leg. et det. A. Pilát, PR 629301.

Morava (Moravia): Montes Jeseníky, Barborka sub monte Praděd, cca 1300 m s. m., 22. VIII. 1963, leg. et det. J. Kubička ut G. *rutulus*, re-det. M. Svrček, PR 614889. — Bílá apud Staré Hamry, montes Bezkydy, 800 m s. m., in *Piceis*, VIII. 1963, leg. et det. J. Kuthan, PR 715985.

Slovensko (Slovakia): Slaná Voda, Orava, in declivitate montis Babia Góra, 950 m s. m., in *Piceis* cum *Salix caprea*, 7. VIII. 1968, leg. et det. J. Kuthan, PR 715983. — Raková prope Cadca, in gramine sub *Picea abies*, 750 m s. m., 7. VIII. 1970, leg. et det. J. Kuthan, PR 715984. — In *Piceis subalpinis* prope Matliare, Tatras Magnae, 1150 m s. m., VII.–IX. 1924, leg. et det. A. Pilát ut *Gomphidius viscidus* (L. ex S. F. Gray) Fr. var. *tatrensis* Pil., A. Pilát (1926). — Vysoké Tatry, in *Piceis* prope Starý Smokovec, IX. 1960, leg. et det. A. Pilát ut *Gomphidius helveticus* var. *tatrensis* Pil., PR 534072. — Montes Vysoké Tatry, prope Vážec et Východná, loco „Vážecké louky“ sub *Picea abies* in gramine, 900 m s. m., 23. VIII. 1970, leg. J. Kuthanová, det. J. Kuthan, rev. O. K. Miller, PR 715980; ibid. 23. VIII. 1971, leg. et det. J. Kuthan, rev. O. K. Miller, PR 715981. — Montes Vysoké Tatry, prope Vyšné Hágy, in *Piceis*, 1100 m s. m., 23. VIII. 1970, leg. et det. J. Kuthan, rev. O. K. Miller, PR 715979. — Montes Vysoké Tatry, prope Tatranská Štrba in silvis dicta „Březina“ sub *Picea abies*, 800 m s. m., 23. VIII. 1970, leg. et det. J. Kuthan, PR 715982. — Montes Vysoké Tatry, prope H. Smokovec, in silvis coniferarum, 28. VIII. 1972, leg. et det. J. Veselský, in Herb. priv. J. Kuthan, Ostrava. — Montes Vysoké Tatry, prope Hrebienok, 31. VIII. 1972, leg. M. Veselská, det. J. Veselský, in Herb. priv. J. Kuthan, Ostrava.

S výjimkou 3 nalezišť v Čechách, položených ve výši 300–400 m n. m., jsou veškerá ostatní naleziště položena ve výši 800–1150 m n. m. Jde tedy o druh horský či podhorský, který do nížin sestupuje jen zřídka, zejména v místech, kde dochází k inverzi stupňů, jak poukazuje A. Pilát (1971). Veškeré československé sběry pocházejí ze smrčín.

ZUSAMMENFASSUNG

Chroogomphus helveticus (Sing.) Mos. kommt in der Tschechoslowakei ziemlich selten vor, obwohl er in allen Ländern des Staates vertreten ist. Es handelt sich um eine Art der Fichten-

wälder, die im Gebirge oder am Bergfusse liegen; in der Ebene kommt diese Art nur selten vor und zwar auf den Orten, wo die Inversion der Zonen statt findet.

Während des Studium von eigenen Funden und Herbarbelegen stellte ich eine bestimmte Variabilität von Merkmalen fest und zwar in der Fruchtkörpergestalt sowie bei den mikroskopischen Merkmalen. So wurde et bei den gesammelten Fruchtkörpern festgestellt, dass die Anwesenheit eines ausgeprägten Buckels auf dem Fruchtkörperscheitel ziemlich selten vorkommt und dass die Mehrzahl der Fruchtkörper ein abgerundetes, höchstens etwas ausgebuckeltes Scheitel besitzt. Diese am meisten vorkommende Gestalt ist auch auf der Farbtabelle von A. Dermek abgebildet. Durch Beobachtungen wurde auch festgestellt, dass die Hyphen der Huthaut, die während normalen Wetterbedingungen faserig-filzig ist, zeigen während des sehr feuchten Wetters die Neigung faserige Schuppen zu bilden und im Gegenteil während des sehr trockenen Wetters telerig auseinanderzutreten.

Bei drei von untersuchten Belegen wurde eine etwas kleinere Sporenbreite ungefähr um 1 μ m gefunden, gleichzeitig zeigten drei von den Belegen in der Epicutis des Hutes eine grössere Anzahl von Hyphen mit amyloiden Inkrustierung als das übrige untersuchte Material. Gleichzeitig wurde es festgestellt, dass bei der amyloiden Reaktion von Hyphen sich immer um die positive Reaktion der inkrustierten Teilchen handelt, wobei die Hyphenwände im keinen Fall amyloid gewesen sind. Im keinen Fall ist es aber zu einer Kumulation von mehreren abweichenden Merkmalen bei denselben Beleg vorgekommen. Aus diesen Gründen halte ich die oben erwähnte Unterschiede als zulässige Variabilität im Rahmen der Art.

In der Tschechoslowakei wurde *C. helveticus* ausschliesslich unter *Picea abies* gesammelt. Funde unter den fünfnadeligen Kieferarten, wie sie R. Singer (1950) — unter *Pinus cembra*, M. Tórti (1968) — unter *Pinus peuce* und H. Dörfelt (1971) — im Fichtenwald mit *Pinus strobus* erwähnen, wurden in der Tschechoslowakei bisher nicht registriert.

Zum Abschluss spricht der Autor seinen besten Dank an folgende Herren aus: an den Herr Dr. O. K. Miller jr. aus Virginia Polytechnic Institute and State University für den liebenswürdigen Vergleich des Teiles von Belegen mit den Typenmaterial, an Herr Dr. R. Watling aus Royal Botanic Garden Edinburgh für das eingesandte Vergleichsmaterial, weiter an Herr Dr. W. Schwarz aus Luzern für wertvolle Angaben und eingesandte Literatur, an Herr Dr. E. Pieschel aus Dresden und Herrn H. Dörfelt von Martin-Luther-Universität Halle für die Angaben und Vergleichsmaterial, an Herr prom. Biol. Z. Pouzar aus den Botanischen Institut der Tschechoslowakischen Akademie der Wissenschaften im Průhonice bei Prag und an Herr MUDr. J. Veselský für die geleistete Hilfe und Ratschläge.

LITERATURA

- Bresinsky A. (1963): Exikkatenschlüssel für die Gattung Gomphidius in Mitteleuropa (Agaricales). Mitt. Bot. Ges. München 5: 125—134.
- Bresinsky A. et Stangl J. (1965): Beiträge zur Revision M. Britzelmayrs „Hymenomyces aus Südbayern“. 2. Paxillaceae und Gomphidiaceae der Augsburger Umgebung. Z. Pilzkunde 31: 58—61.
- Dörfelt H. (1971): Chroogomphus helveticus (Sing.) Mos. in der DDR. Mykol. Mitteilungsblatt 15: 68—72.
- Dörfelt H. (1972): Die Arten der Familie Gomphidiaceae R. Mre im Vogtland. Ber. Arbeitsgem. sächs. Bot. NF 10: 55—68.
- Herrmann M. (1961): Zweiter Kongress Europäischer Mykologen in Prag. Mykol. Mitteilungsblatt 5: 71—74.
- Horak E. (1968): Synopsis generum Agaricalium. In Beiträge zur Kryptogamenflora der Schweiz Bd. 13, p. 157—159. Wabern—Bern.
- Jaccotet J. (1930): Die Pilze in der Natur. Bern.
- Kauffman C. H. (1925): The genus Gomphidius in the United States. Mycologia 17: 113—126.
- Kotlaba F. et Pouzar Z. (1972): Taxonomic and nomenclatural notes on some Macromyces. Čes. Mykol. 26: 217—222.
- Miller O. K. jr. (1964): Monograph of Chroogomphus (Gomphidiaceae). Mycologia 56: 526—549.
- Miller O. K. jr. (1966): A new western species of Chroogomphus. Mycologia 58: 855—861.
- Miller O. K. jr. et Trappe J. M. (1965): A new Chroogomphus with loculate hymenium and a revised key to section Floccigomphus. Mycologia 57: 831—836.
- Miller O. K. jr. et Watling R. (1970): A new Chroogomphus from Great Britain. Notes royal bot. Garden Edinb. 30: 391—394.
- Moser M. (1967): Basidiomycetes II. Die Röhrlinge und Blätterpilze (Agaricales) In Gams—Kleine Kryptogamenflora. Bd. II b/2. Jena.

KUTHAN: CHROOGOMPHUS HELVETICUS

- Motier A. (1972): Les hyphes amyloides chez *Chroogomphus corallinus*. Schweizerische Z. Pilzkde, 50 : 13—14.
- Murrill W. A. (1912): The Agaricaceae of the Pacific Coast III. Mycologia 4: 264—308.
- Pieschel E. (1961): Několik mykologických vzpomínek ze severozápadních Čech. Čes. Mykol 15: 159—160.
- Pilát A. (1926): Zajímavá odrůda slizáka lepkavého. Mykologia, Praha, 3 : 12.
- Pilát A. (1965): Houbařský sjezd alpských zemí v Churu ve Švýcarsku. Čes. Mykol. 19 : 123—126.
- Pilát A. (1969): Houby Československa ve světi životním prostředí. Praha.
- Pilát A. (1971): Slizák švýcarský v Československu. Čas. Nár. Muzea 140: 22—24.
- Remy H. (1964): Flore mycologique Briançonnaise. Bull. Soc. mycol. France 80: 480—481.
- Romagnesi H. (1962): Petit Atlas des Champignons. Bordas.
- Singer R. (1949a): The genus *Gomphidius* Fries in North America. Mycologia 41: 462—489.
- Singer R. (1949b): New and interesting species of Basidiomycetes II. Pap. Michigan Acad. Sci. Arts Lett. 32: 103—150.
- Singer R. (1950): Zwei neue Pilzarten in den Alpen. Schweizerische Z. Pilzkde, 21: 196—200.
- Tortié M. (1968): Fungus collections in the Pinus peuce forests in the Pelister National Park (Macedonia, Yugoslavia). Čes. Mykol. 22: 189—201.
- Watling R. (1969): Records of *Boleti* and notes of their taxonomic position. Notes royal bot. Garden Edinb. 29 : 395—397.
- Watling R. (1970): British Fungus Flora, Agarics and Boleti. 1) Boletaceae: Gomphidiaceae: Paxillaceae. Edinburgh.

Adresa autora: Ing. Jan Kuthan, Gottwaldova tř. 1127, 708 00 Ostrava-Poruba.

Nové a málo známé houby rodu *Fusicladium* Bonorden na topolech a vrbě

Neue und wenig bekannte Pilze der Gattung *Fusicladium* Bonorden an Pappeln
(*Populus* L.) und an Weide (*Salix* L.)

Michal Ondřej

V příspěvku uvádí autor na topolu (*Populus* L.) a vrbě (*Salix* L.) tři druhy hub rodu *Fusicladium* Bonorden (*Fungi imperfecti*, *Hyphomycetes*), které tvoří konidie v řetězích. Tyto druhy byly zjištěny při revizi herbářového materiálu druhů *Pollaccia radiosia* (Lib.) Bald. et Cif. a *Pollaccia saliciperda* (All. et Tub.) v. Arx.

Předložená práce je rozšířením dřívějšího přehledu druhů rodu *Fusicladium* Bonorden (podrodu *Pseudofusicladium* Ondřej), který byl uveřejněn v časopise Česká mykologie (25 : 165–172, 1971).

In dem Beitrag führt der Autor drei Arten der Gattung *Fusicladium* Bonorden (*Fungi imperfecti*, *Hyphomycetes*) an Pappeln (*Populus* L.) und an Weide (*Salix* L.) an, welche bilden die Konidien in Ketten. Diese Arten wurden durch die Revision des Herbarmaterials der Arten *Pollaccia radiosia* (Lib.) Bald. et Cif. und *Pollaccia saliciperda* (All. et Tub.) v. Arx festgestellt.

Die vorliegende Arbeit ist eine Ergänzung der früheren Übersicht über die Arten der Gattung *Fusicladium* Bonorden (Untergattung *Pseudofusicladium* Ondřej), die in der Zeitschrift Česká mykologie (25 : 165–172, 1971) veröffentlicht wurde.

V letech 1970–1971 autor revidoval herbářové položky hub rodů *Fusicladium* Bonorden a *Pollaccia* Bald. et Cif. z muzeí a vysokých škol (BRA, HBG, BP, DAOM, L, W, CUP, BUCA, PR, WA, ZT, CL, BERN, BRNU, BRNM, LE, FH, WSP, O, PAV, B, GRO). Předmětem revize bylo především studium herbářových položek rodu *Pollaccia* z topolů a vrb (výsledky budou publikovány v *European Journal of Forest Pathology* 1972). Studium herbářových položek byl na topolech zjištěn výskyt čtyř druhů hub rodu *Pollaccia* a dvou druhů rodu *Fusicladium*. Na vrbách byl zjištěn výskyt jednoho druhu rodu *Pollaccia* a jednoho dosud nepopsaného druhu *Fusicladium*.

Zjištěné druhy hub rodu *Fusicladium* z topolů a vrb byly dříve považovány (podle poznámek na herbářových položkách) za mladá, dosud nevyvinutá stadia tehdy známých druhů *Fusicladium radiosum* (Lib.) Lind. a *Fusicladium saliciperda* (All. et Tub.) (dnes řazených do samostatného rodu *Pollaccia*). V příspěvku uvedené druhy z topolů tvoří dva samostatné, dobře rozlišitelné druhy. Druh z vrb se podobá druhu *Fusicladium romellianum* nom. nov. a není proto popisován jako nový druh. Zastoupení jednotlivých druhů ve studovaných herbářích je zatím malé (*Fusicladium romellianum* 4 sběry, *Fusicladium asiaticum* 3 sběry a *Fusicladium* sp. 1 sběr). Autor předpokládá, že první dva druhy budou více zastoupeny v herbářích v SSSR, odkud měl zapůjčenu jen malou část.

Doposud byl na topolech (*Populus* L.) znám výskyt pouze dvou druhů a na vrbě (*Salix* L.) jednoho druhu imperfektních hub rodu *Pollaccia* patřících k vrcholkatému stadiu rodu *Venturia*. Na topolech byly popsány dva druhy rodu *Venturia* a jim odpovídající konidiová stadia. Na vrbách je v současné době známo pět druhů hub rodu *Venturia*, ale jen jedno konidiové stadium.

Studium hub rodu *Venturia* na topolech a vrbách a jejich konidiových stadií nelze považovat za ukončené. Svědčí o tom práce Barrové (1968), která našla na listech topolu (*Populus tremuloides* Michx.) houbu rodu *Venturia* s odlišnými rozměry askospor. Barrová se domnívá, že se jedná jen o varietu *Venturia*

macularis (Fr.) Müller et von Arx, ačkoliv se rozměry askospor blíží více k druhu *Venturia populina* (Vuil.) Fabric. Dále o tom svědčí práce Nüeschova (1960), který na vrbách popsal tři nové druhy hub rodu *Venturia*. In vitro získal na agarové živné půdě z askospor *Venturia chlorospora* (Ces.) P. Karst. konidiové stádium typu *Fusicladium* (podrodu *Pseudofusicladium* Ondřej), které v přírodě nebylo dosud zjištěné.

Přehled nově zjištěných druhů hub rodu *Fusicladium* Bonorden

Druh

Fusicladium romellianum nomen novum

Fusicladium asiaticum spec. nov.

Fusicladium sp.

Hostitel

Populus tremula L.

Populus sp.

Salix purpurea L.

Fusicladium romellianum Ondřej nomen novum*)

Syn.: *Torula maculicola* Romell et Saccardo (ap. Sacc., *Grevillea* 21 : 69, 1893).

Fusicladium romellianum parazituje na listech osiky (*Populus tremula* L.), na nichž tvoří okrouhlé malé skvrny 3–6 mm v průměru, hnědé, uprostřed světlejší, často s tmavohnědým ohraničením. Skvrnami se odlišuje od druhu *Pollaccia radiosa* (Lib.) Bald. et Cif., který tvoří velké, nepravidelné skvrny. Konidiofory jsou velmi malé, světle hnědé, jednobuněčné s 1(–2) zoubky po odpadlých konidiích $8-10(12) \times 3-4 \mu\text{m}$, které se tvoří v řetězcích. Jsou světlehnědé, jednobuněčné nebo velmi vzácně dvojbuněčné, podlouhlé, válcovité nebo vřetenovité $12-20(22) \times 3-4(5) \mu\text{m}$. *Pollaccia radiosa* má jiný tvar konidií a konidioforů (obr. č. 5). Oba druhy nebyly rozlišovány a ve sběrech byly označovány jménem *Fusicladium radiosum* (Lib.) Lind.

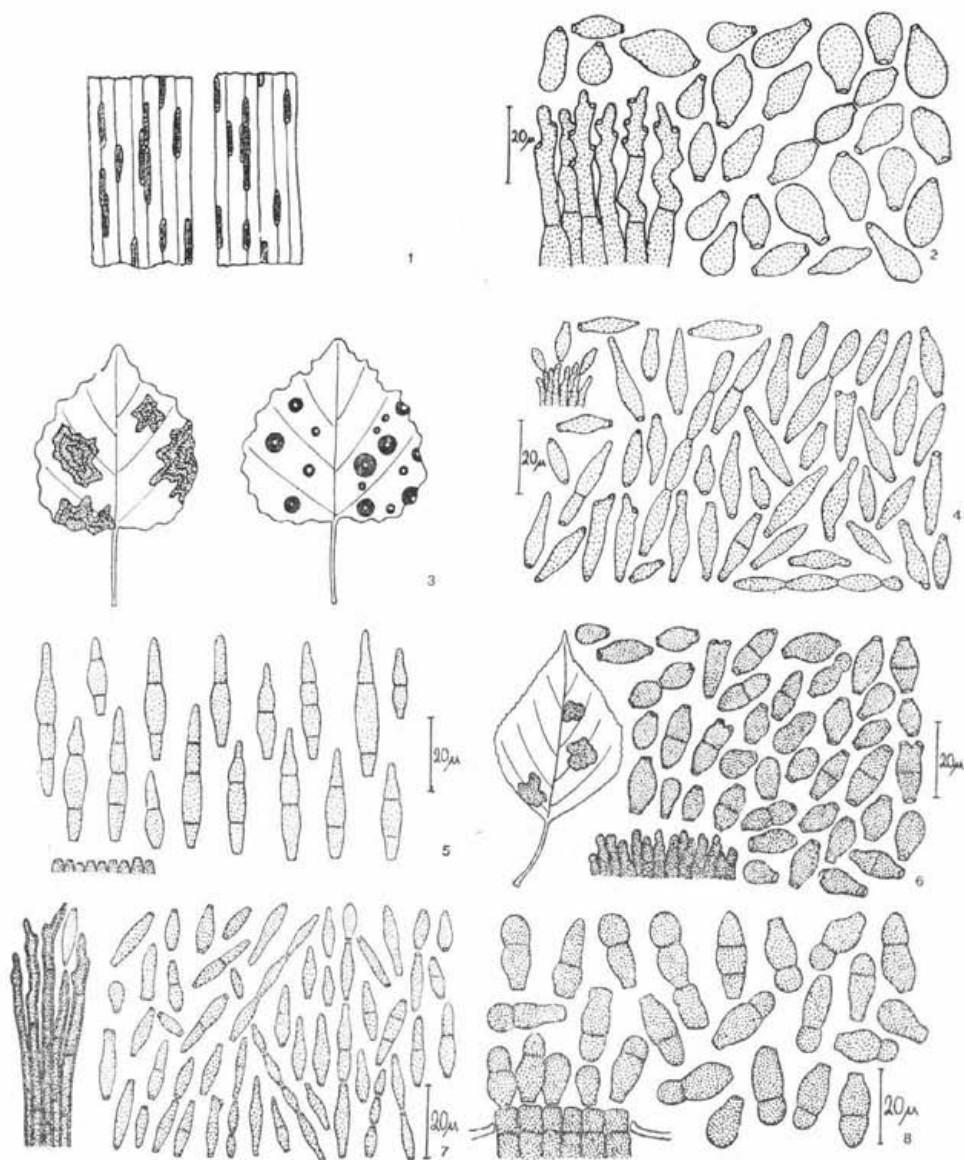
Revidované sběry. Švédsko: Södermarland, Nacka parish, Vikdalen, 24. VI. 1890, leg. L. Romell (PR pod jménem *Fusicladium radiosum*). — SSSR: Ad lacum Kunter-selke prope st. Mustannäke, prov. Wiborg, 1. VII. 1910, leg. Tranzschel, Mycotheca Rossica No 247 (HBG pod jménem *Fusicladium radiosum*, Karelie, Oloněckaja obl., oz. Sandal, 22. VII. 1920, leg. Savič (LE pod jménem *Fusicladium radiosum*). — ČSSR: Morava, Brno, údolí Obravy, VI. 1923, leg. J. Hruby (BRNU pod jménem *Fusicladium radiosum*).

Fusicladium asiaticum Ondřej spec. nov.

Maculis amphigenis, brunneis, irregularibus 0,5–2 cm diam, saepe confluentibus.

Conidiophoris rectis, fasciculatis, simplicibus, non septatis, apice 1–2 denticulatis, 10–15

*) Pro popisovanou houbu bylo nutné zvolit nové jméno. Epiteton „*maculicola*“ bylo již použito dříve při popisu druhu *Scolecotrichum maculicola* Ellis et Kellermann na listech *Phragmites communis* Trin. Revizí isotypu a sběrů druhu *Scolecotrichum maculicola* Ellis et Kellermann jsem zjistil, že patří do rodu *Fusicladium* Bonorden (podrod *Pseudofusicladium* Ondřej): *Fusicladium maculicolum* (Ell. et Kell.) Ondřej comb. nov. (basionym: *Scolecotrichum maculicola* Ell. et Kell., Journ. of Mycol. 3 : 103, 1887. — Hostitel: *Phragmites communis* Trin.).

1. Skvrnitost na listech *Phragmites communis* Trin., vyvolaná houbou *Fusicladium maculicolum* (Ell. et Kell.) Ondřej.
2. *Fusicladium maculicolum* (Ell. et Kell.) Ondřej. Konidiofory a konidie.
3. Skvrnitost na listech *Populus tremula* L. Vlevo skvrnitost vyvolaná druhem *Pollaccia radiosa* (Lib.) Bald. et Cif. Vpravo skvrnitost vyvolaná druhem *Fusicladium romellianum* Ondřej.
4. *Fusicladium romellianum* Ondřej, nomen novum. Konidiofory a konidie.
5. *Pollaccia radiosa* (Lib.) Bald. et Cif. Konidiofory a konidie.
6. *Fusicladium asiaticum* Ondřej. Skvrnitost listu vlevo. Konidiofory a konidie vpravo.
7. *Fusicladium* sp. z listů *Salix purpurea* L. Konidiofory a konidie.
8. *Pollaccia saliciperda* (All. et Tub.) v. Arx. Konidiofory a konidie.

ONDŘEJ: FUSICLADIUM

Vřekaté stadium	Konidiové stadium
<i>Venturia macularis</i> (Fr.) Müller et Arx	<i>Pollaccia radiosa</i> (Lib.) Bald. et Cif.
<i>Venturia populina</i> (Vuil.) Fabric.	<i>Pollaccia elegans</i> Servazzi
<i>Venturia saliciperda</i> Nüesch	<i>Pollaccia saliciperda</i> ⁵ (All. et Tub.) von Arx

$\times 3-4 \mu\text{m}$, pallide fuscis. Conidiis catenulatis aut solitariis, brunneo-olivaceis, cylindraceis vel fusoides, basi et apice subacutis aut conicis. 0-1 septatis ad apicem 1-2 denticulis praeditis, (8)10-14(16) $\times 6-8(9) \mu\text{m}$.

Typus. In foliis vivis *Populi* sp., USSR, Kazachstan, Taskent, VI. 1914, legit Zaprometov. Typus in herbario Musei Leningrad [LE sub nomine *Fusicladium radiosum* (L.b.) Lind] asservatur.

Houba tvoří na listech nepravidelné, hnědé skvrny 0,5-2 cm v průměru. Později se skvrny zvětšují a často splývají. Na svrchní straně skvrn se tvoří hustý povlak tmavě zbarvených konidioforů. Konidiofory jsou krátké, přímé, nevětvené, bez přehrádek, s 1-2 zoubky po odpadlých konidiích 10-15 $\times$ 3-4 μm . Konidiofory jsou zprvu ve svazcích, později při odumírání listu tvoří na skvrnách povlaky složené z hustě nahloučených konidioforů. Konidie jsou válcovité nebo vřetenovité, na obou koncích utaté nebo kuželovité, (8)10-14 (16) $\times 6-8(9) \mu\text{m}$.

Tento druh se nápadně odlišuje od *Fusicladium romellianum* tmavějším zbarvením konidioforů a konidii, dále tvarem a velikostí konidii, jiným typem listové skvrnitosti a rozdílnou hostitelskou rostlinou.

Typus. *Populus* sp., SSSR, Kazachstan, Taškent, VI. 1914, leg. Zaprometov (LE).
Sběry. SSSR, Kazachstan, 90 km od Taškentu, 26. VIII. 1928, sběratel neuveden (LE).
Zabajkalská obl., Ust-Kiram, 15. VIII. 1914, leg. Michno [LE, oba sběry na *Populus* sp. určené jako *Fusicladium radiosum* (Lib.) Lind].
Poznámka. Sběrů jsem revidoval více, ale lokality nebyly čitelné (LE).

Fusicladium sp.

Hostitel: *Salix purpurea* L.

Houba vytváří na listech hnědé, nepravidelné skvrny, často splývající. Větší výskyt sporulující houby lze nalézt na zcela odumřelých listech. Tmavě zbarvené konidiofory jsou přímé, přehrádkované, jednoduché nebo vzácně větvené s 2-3 zoubky po odpadlých konidiích. Konidiofory vystupují z mycelia prorůstajícího mezi epidermálními buňkami jednotlivě nebo v malých svazečcích, tvořených 2-6 konidiofory, 40-95(130) $\times 3-5 \mu\text{m}$. Konidie v řetězcích, tmavě zbarvené, válcovité nebo vřetenovité, s 0-1(2) přehrádkami, (10)12-20(22) $\times 3-4(5) \mu\text{m}$.

Sběry. USA, N. Y., poblíž Coldwater, 22. VI. 1949, leg. Welch, Newhall et party [CUP, No. 38602 určené jako *Fusicladium saliciperda* (All. et Tub.) Tub.].

Poznámka. Nález houby z rodu *Fusicladium* na vrbě (*Salix purpurea* L.) potvrzuje správnost závěrů Nüesche (1960), který na základě kultivace *Venturia chlorospora* (Ces.) P. Karst. z askospor získal in vitro konidiové stadium v přírodě dosud nezjištěné, patřící rovněž k rodu *Fusicladium*. Na zoubkatých, krátkých konidioforech s tvořily v nevětvených řetězcích podlouhlé, na obou

koncích zúžené, tmavě zbarvené, převážně jednobuněčné konidie $20-25 \times 5-8 \mu\text{m}$. *Venturia chlorospora* (Ces.) P. Karst. se podle Nüesche (1960) vyskytuje saprofytický na odumřelých listech, na živých jen ve stádiu subinfekce, a nesporuluje. Na základě uváděných rozměrů konidioforů a konidii *Fusicladium* sp., vypěstovaného z askospor *Venturia chlorospora* a zjištěného druhu na listech *Salix purpurea* L. nelze o totožnosti obou druhů rozhodnout.

Původně bylo k vrčekatému stádiu *Venturia chlorospora* nesprávně přiřazováno konidiové stádium *Pollaccia saliciperda* (All. et Tub.) v Arx [syn.: *Fusicladium saliciperda* (All. et Tub.) Tub.]. Vřekaté stádium odlišné od *Venturia chlorospora* bylo poprvé vypěstováno z imperfektního stádia *Pollaccia saliciperda* před rokem 1931 (Anonymus 1931) a podruhé až Nüeschem (1960), který na základě podrobného studia popsal nový druh *Venturia saliciperda* Nüesch.

ZUSAMMENFASSUNG

Durch die Revision des Herbarmaterials der Arten *Pollaccia radiosa* (Lib.) Bald. et Cif. und *Pollaccia saliciperda* (All. et Tub.) v. Arx, die aus verschiedenen Herbarien stammten (BRA, HBG, BP, DAOM, L, W, CUP, BUCA, PR, WA, ZT, CL, BERN, BRNU, BRNM, LE, FH, WSP, O, PAV, B, GRO) wurde festgestellt, dass an Pappelnblättern (*Populus* spp.) vier verschiedene Arten der Gattung *Pollaccia* Bald. et Cif. und zwei Arten der Gattung *Fusicladium* Bonorden parasitierten. Weiters wurde festgestellt, dass an Weidenblättern (*Salix* spp.) eine Art der Gattung *Pollaccia* und eine Art der Gattung *Fusicladium* parasitierten. In dem Beitrag führt der Autor nur drei Arten der Gattung *Fusicladium* (Untergattung *Pseudofusicladium* Ondřej) an. Der Autor beschreibt aus Schweden, UdSSR und CSSR die Art *Fusicladium romellianum* nomen novum an *Populus tremula* L., aus asiatischem Teil der UdSSR die Art *Fusicladium asiaticum* spec. nov. an *Populus* sp., und aus USA die Art *Fusicladium* sp. an *Salix purpurea* L.

Adresa autora: prom. biolog Michal Ondřej, Výzkumný ústav technických plodin a luskovin, Šumperk-Temenice.

LITERATURA

- Anonymus (1931): Report of the director for the year ending october 31, 1930, Connect. Agr. Exper. Stat. Bull. Nr. 322 : 111-150.
 Barr M. E. (1968): The Venturiaceae in North America. Canad. J. Bot. 46 : 799-864.
 Nüesch J. (1960): Beitrag zur Kenntnis der weidenbewohnenden Venturiaceae. Phytopath. Z. 39 : 328-360.
 Ondřej M. (1971): Houby rodu *Fusicladium* Bonorden, tvořící konidie v řetězcích (Hyphomycetes, Fungi imperfecti). Čes. Mykol. 25 : 165-172.
 Weisgerber H. (1969): Untersuchungen über *Pollaccia radiosa*, den Erreger der Triebspitzenkrankheit an Pappeln der Sektion Leuce Duby. Phytopath. Z. 66 : 50-68.

K padesátinám dr. Petra Fragnera

Dr. Petr Fragner quinquagenarius

Josef Herink

Koncem října t. r. se dožil padesáti let člen redakční rady časopisu „Česká mykologie“, RNDr. Petr Fragner.

Jubilant se narodil 28. října 1923 v Řevnicích u Prahy. Po maturitě v r. 1942 nemohl pokračovat ve studiu pro uzavření vysokých škol. Pracoval proto v laboratoři Vědeckého oddělení farmaceuticko-chemických závodů B. Fragnera.

Zúčastnil se zde výzkumu a přípravy našeho prvního antibiotika, látky BF 510, izolované v r. 1944 z druhu r. *Penicillium*. Promoval v r. 1950, když obhájil dizertační práci „O variabilitě *Penicillii*“ (1948, 1949). Po absolvování základní vojenské služby nastoupil P. Fragner v r. 1954 do Krajské hygienicko-epidemiologické stanice Středočeského kraje, kde vybudoval laboratoř pro lékařskou mykologii.

P. Fragner pracuje přes třicet let (od r. 1942) ve zdravotnictví. V první etapě, započaté po maturitě a ukončené dokončením vysokoškolských studií, se věnoval problematice antibiotik, problematice tehdy velmi aktuální. Zabýval se přitom základním výzkumem, k němuž patřila zejména kultivace, morfologie, spontánní i pokusná proměnlivost plísňových organismů a průkaz jejich sexuality, vždy se zřetelem k produkci penicilinu. Stejně byly k praxi zaměřeny Fragnerovy práce k propracování nových živných půd pro kultivaci penicilií, metod pro stanovení penicilinu a práce, které se týkaly obeznámení s americkými kmeny penicilií a

jejich pěstováním a šlechtěním. Ke svojí nejstarší pracovní tematice, k antibiotickým látkám nižších hub, se P. Fragner vracel příležitostně i později: průzkum patulinu (1946 a 1949), bacitracinu (1948 a 1949), objev antibiotického principu (rubronigrinu) u *Trichophyton rubrum* var. *nigricans* (1965—1966) a v *Epidermophyton floccosum* var. *nigricans* (1968). Izoloval také inolomin, antibakteriálně působící látku z vyšší houby *Cortinarius traganus* (1949).

Ve druhé etapě, od r. 1954 až dosud pracuje P. Fragner v oboru lékařské mykologie, která studuje nižší houby jako přímé patogeny člověka a zvířat, nejčastěji v úloze parazitů. Pracovníků tohoto oboru není u nás právě mnoho. Počet druhů těchto člověku patogenních hub je poměrně nevelký, ale jejich velké rozšíření v přírodě a etio-patogenetická účast na vzniku povrchových (kožních) i hlubokých mykóz je značná a jeví vzestupnou tendenci. Převážná část mykóz, zvláště dermatomykóz, souvisí s nejrůznějšími profesemi, zejména v zemědělství, ale i v průmyslu, zvláště potravinářském. P. Fragner se hluboce zapracoval do problematiky těchto mikroorganismů. Podílí se na svém pracovišti v rámci celého Středočeského kraje na epidemiologických vyšetřováních v nejrůznějších podnicích, kde se vyskytují mykózy, provádí kultivační i morfologickou diagnostiku zjištěných patogenů. V několika případech se mu zdařil prioritní průkaz některých vzácnějších původců kožních i systémových mykóz v Československu (např. sporotrichózy, kryptokokózy, průkaz *Trichosporon capitatum* ve sputu, mukormykózy způsobené *Rhizopus oryzae*, zvířecí mukormykózy způsobené *Rhizopus cohnii* aj.). Zabýval se také otázkou možné patogenity některých mikroskopických hub vůči člověku při několika neobvyklých nálezech (např. při onychomykóze nálezy *Verticillium cinnamomeum* a *Paecilomyces*, 1972). Práce na rychlých diagnostických metodách kandidóz (1963—1964) byly přijaty Krajskou hygienickou stanicí jako zlepšovací návrhy.

V pracovní náplni P. Fagnera převažuje tedy více než dvacet let každodenní neúnavná rutinní práce, zaměřená k praxi. Jde o neobyčejně záslušnou práci ve zdravotnictví.

P. Fragner však nachází i v této namáhavé práci ještě jinou stránku. Projevuje totiž odborný zájem o patogenní mikroskopické houby, se zaměřením k jejich taxonomii. Svědčí o tom seznam 136 dosud publikovaných prací, jejichž tituly glosují aktuální pracovní zaměření autora. P. Fragner se v těchto pracích zabývá izolací a kultivační technikou původců mykóz, jejich morfologií, proměnlivostí, výskytem, a příležitostně i jinými aspekty. V poslední době (1972) se např. zabýval úkazem snižování citlivosti dermatofyt na griseofulvin v sukcesivních generacích. Popsal čtyři odrůdy: *Rhodotorula mucilaginosa* var. *alba* (1957), *Trichophyton rubrum* var. *nigricans* (1966), *Epidermophyton floccosum* var. *nigricans* (1968) a *Trichosporon cutaneum* var. *jirovecii* (1969).

Nejdůležitějšími pracemi autora jsou čtyři monografie: „Parasitische Pilze beim Menschen“ (1958), „Dermatophyta a kožní choroby jimi vyvolané“ (1962, spolu s prof. dr. K. Hübschmannem), „Rod *Candida* Berkhout a jeho perfektní stadia“ (1962) a zejména poslední, „Mykologie pro lékaře“ (1967). Toto dílo je zaměřeno výhradně k humánní patologii a podává všechny potřebné základní informace v tomto oboru.

Dr. P. Fragner pracuje od r. 1957 jako člen redakční rady „Česká mykologie“, v níž také pravidelně publikuje.

Redakční rada časopisu a nevelká obec pracovníků v lékařské mykologii, i velká skupina lékařů-kliniků, s nimiž P. Fragner ochotně spolupracuje, přejí jubileu do dalších let práce a vědecké činnosti mnoho zdraví, zduaru a úspěchů.

Seznam uveřejněných prací dr. P. Fragnera

1944

(společně s K. Wiesnerem): Isolace mykoínu BF 510. Čas. Lék. čes. 83: 1119—1120, fig. 1

1946

(společně s V. Hanušem a K. Wiesnerem): Antibakterijní látka z kultury penicillia. Biol. Listy 27: 177—180.

1947

(společně s I. Málkem): Disociace u kmenů antibiotických penicillií. Biol. Listy 28: 9—18.

Otázka sexuálního rozmnožování u penicillií. Biol. Listy 28: 109—118.

(společně s I. Málkem): Morfologické změny u našich penicillií. Biol. Listy 28: 119—126.

1948

(společně s J. Bártou): Systematické zhodnocení některých antibiotických penicillií. Biol. Listy 29: 8—13.

Feulgenova nukleární reakce na vyvíjejících se individuích našich forem Penicillií. Biol. Listy 29: 13—15.

(společně s J. Čechem, V. Hanušem, A. Lancem a I. Málkem): Antibakterijní látka z kultury sporulujícího mikroba (Anti 3). Čas. Lék. čes. 87: 1137—1141.

On the Variability of Penicillia (P. Waksmanii — P. Westlingii), First Series, Acta Facultatis Rerum Naturalium Universitatis Carolinae, 186.

Několik poznámek k sexualitě Aspergillů. Biol. Listy 29: 135—140

O umělém zvyšování počtu jader v buňkách Penicillií. Biol. Listy 29: 140—150.

Pokusy k izolaci „kříženců“ z předělů kolonií Penicillií pomocí mikromanipulátoru. Biol. Listy 29: 170.

1949

O proměnách plisně Aspergillus Chevalieri var. intermedius. Čes. Mykol. 3: 11—13.

A New Antibacterial Substance from Inoloma traganum (Inolomin). Experientia 5: 167.

(a kolektiv): Naše zkušenosti s turbidimetrickou metodou pro stanovení penicillinu a jejího zpracování. Čas. Lék. čes. 88: 325.

(a kolektiv): Nové modifikace živných půd pro výrobu a zkoušení penicillinu. Prakt. Lék. 12: 252.

(a kolektiv): Naše zkušenosti s americkými kmeny Penicillií pro výrobu penicillinu. Lék. Listy 4: 274.

(a kolektiv): O šlechtění kmenů Penicillií pro výrobu penicillinu. Biol. Listy 30: 187.

On the Variability of Penicillia (Second Series), Acta Facultatis Rerum Naturalium Universitatis Carolinae, 190.

Antibakterijní látka z kultury sporulujícího mikroba (sdělení druhé). Čas. Lék. čes. 88: 420.

Tři nové formy penicillií tvořící patulin. Biol. Listy 30: 227.

1955

(společně s R. Kubičkou): Mykocidní účín fenolových odpadních produktů. Čs. Epid. 4: 312 až 317.

(společně s K. Hübschmannem): Interdigitální erose škubaček hus. Čs. Derm. 30: 195—200.

(společně s V. Horákem): Mykostatiký účín kyseliny isopyrosolizové. Čs. Derm. 30: 230—231.

(společně se Z. Svatkem): Sporotrichum Gougeroti Matr. u nás. Čes. Mykol. 9: 139—143.

(společně s M. Petrů a M. Vojtěchovskou): Cephalosporium acremonium při vaginálním fluoru. Čs. Gynec. 19—34: 334—335.

Příspěvek k proměnlivosti Candida tropicalis (Cast.) Berkhout. Čs. Epid. 4: 429—433.

(společně s M. Petrů a M. Vojtěchovskou): Geotrichum candidum při vaginálním fluoru. Čs. Epid. 4: 434—435.

Scopulariopsis brevicaulis var. hominis Brumpt et Langeron 1910 v našem patologickém materiálu. Čs. Derm. 30: 287—289.

(společně s J. Krauskopfm): Trichophyton Schoenleinii Lebert 1843 var. album Sabouraud 1908, původce epidemie a epizootie v zemědělství. Čes. Mykol. 9: 165—169.

1956

(společně se Z. Svatkem): Sporotrichum Carougeau Lang. u nás. Čes. Mykol. 10: 36—40.

(společně s K. Hübschmannem a J. Krauskopfm): Trichofytická onemocnění v zemědělství. Čs. Derm. 31: 7—11.

(společně s J. Krauskopfm): Antimykotický účín chinolu. Čs. Derm. 31: 15—18.

- (společně s K. Hübschmannem a J. Krauskopfm): Příspěvek ke stanovení výskytu plísni ve III. a IV. interdigitálních prostorech pravé ruky. *Cs. Derm.* 31: 47–49.
- (společně s J. Krauskopfm): *Trichophyton gypsum* Bodin 1902 var. *Quinckeanum* Quincke 1885, Blanchard 1896, původce epidemie při zpracování slámy. *Cs. Epid.* 5: 47–49.
- (společně se Z. Svatkem): Mykosa kladenských havířů. *Cs. Epid.* 5: 75–82.
- Příspěvek k proměnlivosti *Trichophyton gypsum* Bodin 1902. *Ces. Mykol.* 10: 105–113.
- (společně s L. Jiráskem): Kožní kandidosy u zaměstnanců v konzervářském průmyslu. *Prac. Lékařství* 8: 185–186.
- (společně se Z. Svatkem): Příspěvek k prevenci interdigitálních onemocnění nohou kladenských havířů. *Cs. Zdravotnictví* 4: 407–408.
- (společně s V. Kvitou): Příspěvek k mykostatickému účinku několika chinolinových derivátů. *Cs. Derm.* 31: 220–222.
- (společně s K. Hübschmannem a J. Krauskopfm): Příspěvek ke stanovení průměrného obrazu kožní mykoflóry. *Cs. Derm.* 31: 211–219.
- (společně se Z. Svatkem): Kandidosy u havířů. In: Obrtel et al.: Onemocnění vyvolaná kvasinkovitými mikroorganismy, p. 185–187. Praha (St. zdr. naklad.).
- (společně s K. Hübschmannem): Kandidosa u škubaček hus. In: Obrtel et al.: Onemocnění vyvolaná kvasinkovitými mikroorganismy, p. 187–189. Praha (St. zdr. naklad.).
- (společně se S. Havlem a Z. Kleintem): Výskyt *aspergillosy* po pleurektomiích. *Rozhl. Tuberk.* 16: 414–416.
- (společně s M. Petřou a M. Vojtěchovskou): Studie o vaginálních mykosách. I. sdělení. *Torulopsis Berlese*, častý nález při vaginálních fluorech. *Cs. Gynek.* 21–35: 392–396.
- Candida albicans* (Robin 1853) Berkhout 1923, několik kulturních forem u nás běžných. *Ces. Mykol.* 10: 251–254.
- (společně se Z. Svatkem): *Sporotrichum Schenckii* Matruchot u nás. *Ces. Mykol.* 10: 217–221.

1957

- Příspěvek k problematice *Blastomyces dermatitidis* Gilchrist et Stokes 1898 a nález podobné kultury v Čechách. *Ces. Mykol.* 11: 21–30.
- Příspěvek k výskytu sporotrich. *Cs. Epid.* 6: 64–66.
- (společně se Z. Svatkem): *Candida parapsilosis* (Aslif.) Langeron et Talice, její výskyt, morfolgie a patogenita. *Cs. Epid.* 6: 102–103.
- (společně s F. Piňhovou a J. Krauskopfm): *Trichophyton violaceum* Sabourad 1902, epidemie v dětském kolektivu. *Cs. Epid.* 6: 104–106.
- (společně s K. Hübschmannem): Interdigitale Candidosis der Gänserupferinnen. *Dermatologica* (Basel) 114: 112–117.
- (společně s M. Petřou a M. Vojtěchovskou): Mykologické nálezy v rodidlech žen gynekologicky nemocných. Studie o vaginálních mykosách. II. sdělení. *Čas. Lék. čes.* 96: 578–582.
- (společně s O. Absolonovou a V. Paterou): Mykologické nálezy ve sputu při plicní tuberkulóze. *Cs. Epid.* 6: 192–194.
- (společně s K. Hübschmannem a J. Krauskopfm): Plísňová onemocnění pracujících v zemědělství. In: Choroby z povolání a zdravotnické zabezpečení pracujících v poľnohospodárstve. (Referáty zo IV. celoštátneho sjazdu pracovného lékařstva, Banská Štiavnica, 16.–17. sept. 1955.) Bratislava (Slov. Akad. vied).
- Candida Krusei* (Cast.) Berkh.: několik proměnlivých forem z našeho materiálu. *Ces. Mykol.* 11: 149–152.
- (společně s K. Hübschmannem a L. Jiráskem): Die Rolle der *Candida albicans* und anderer Candidaarten bei einigen professionellen Dermatosen. *Acta dermat. venerol., Proc. 11-th Internat. Congr. Dermat.* 1957, Vol. II, p. 340–344.
- Bílá odrůda *Rhodotorula mucilaginosa* (Jörg.) Harrison. *Ces. Mykol.* 11: 211–214.

1958

- (společně s K. Tomanem): Proměnlivá varieta *Candida albicans* (Robin) Berkhout. *Ces. Mykol.* 12: 8–11.
- K taxonomii druhů rodu *Trichophyton* Malmsten, 1845. *Ces. Mykol.* 12: 42–47.
- Parasitische Pilze beim Menschen. 253 pp., 27 fig., 152 photo. Praha (NČSAV).
- Tri nové nálezy *Cryptococcus neoformans* (Sanf.) Vuill. na území ČSR a porovnání kultur s kulturami sbírkovými. *Cs. Epid.* 7: 122–125.
- (společně s K. Hübschmannem a J. Traplem): Problém diagnostiky kryptokokosy. *Cs. Derm.* 33: 85–91.
- Endomyces lactis* Windisch 1951 (*Geotrichum candidum* Link 1809, *Oospora lactis* [Fresen. 1852] Sacc. 1886). *Ces. Mykol.* 12: 157–162.
- (společně se Z. Svatkem): Interdigitální onemocnění nohou havířů v Pražském kraji. (Pokus o kvantitativní stanovení na různých závodech.) *Prakt. Lékař* 38: 608–610.

1959

- (společně s K. Hübschmannem a J. Krauskopfem): Beitrag zur Kenntnis der Hautmykoflora unter durchschnittlichen Umständen. Derm. Wschr. 139: 49—54.
 Příspěvek k mykoflóře zvukovodů. Čes. Mykol. 13: 119—124.
 Patogenní kvasinky v mlékárenském průmyslu. Čes. Mykol. 13: 160—163.
 K mykoflóře lahvového piva. (Předběžné sdělení.) Čes. Mykol. 13: 227—233.
 (společně s T. Bieličkým): Neobvyklá lokalizace epidermofytie (Epidermophyton floccosum Harz 1870). Cs. Derm. 34: 334—336.
 (společně s K. Hübschmannem a J. Traplem): Zum Problem der Diagnostik und Pathogenese der Kryptokokkose. Hautarzt 10: 534—539.

1960

- Mykoflóra lahvového piva. Čes. Mykol. 14: 52—59.
 Příspěvek k epidemiologii trichofycií v zemědělství v Pražském kraji. Cs. Epid. 9: 47—51.
 (společně s K. Hübschmannem): Perorální antimykotikum griseofulvin. Cs. Derm. 35: 35—39.
 (společně s K. Hübschmannem): Über einige Erfahrungen mit Griseofulvin. Hautarzt 11: 89—90.
 (společně s J. Kalenským): Méně obvyklý klinický obraz superficiální trichofytie. Cs. Derm. 35: 199—200.
 Příspěvek k proměnlivosti Candida robusta Diddens et Lodder. Čes. Mykol. 14: 152—157.
 (společně s K. Hübschmannem a L. Jiráskem): Candida albicans a jiné druhy kandid při vzniku profesionálních dermatóz v průmyslu potravinářském. Acta Univ. Carol. — Medica, Suppl. 10/1960: 562—569.
 (společně s K. Hübschmannem): Léčenie dermatomikozov griseofulvínom. Vest. Derm. Vener. 34: 20—22.
 (společně s L. Melicharem a J. Sobotkiewiczem): Trichosporon capitatum u nemocného s duštinou plicní. Rozhl. Tuberk. 20: 552—555.
 (společně s L. Jiráskem): „Myši favus“ jako choroba z povolání. Prakt. Lékař 40: 1089—1090.

1961

- Cryptococcus Kützing emend. Vuillemin. (Monografické zpracování rodu.) Čes. Mykol. 15: 107—123.
 Mykologické vyšetřování sodovek a limonád. Cs. Hyg. 4: 240—245.
 (společně s K. Hübschmannem, L. Jiráskem a J. Kalenským): Význam dermatoomikóz jako profesionálních chorob, zejména v zemědělství. Cs. Derm. 36: 277—281.

1962

- (společně s K. Hübschmannem, L. Jiráskem a J. Kalenským): Die Bedeutung der Dermatomykosen als Berufskrankheiten besonders in der Landwirtschaft. I. Symposium dermatologorum Pragae 12.—15. 10. 1960. Sv. 3: 107—111. Praha (Universita Karlova).
 (společně s K. Hübschmannem): Dermatofyta a kožní choroby jimi vyvolané. 196 pp., 4 fig., 100 photo, 8 bar. obr. Praha. (NČSAV).
 (společně se Z. Hlouškovou a M. Copovou): Výskyt kvasinek ve sputu dětí s chronickým a opakovaným respiračním onemocněním. Cs. Pediatrie 17: 140—143.
 Nálezy kryptokoků v ptačím trusu. Cs. Epid. 11: 135—139.
 Kvasinky ve sputu našich nemocných. Rozhl. Tuberk. 22: 447—450.
 Rod Candida Berkhout 1923 a jeho perfektní stadia. Rozpravy Československé akademie věd, řada matematických a přírodních věd, 72, seš. 8. 73 pp., 4 obr. v textu, 52 foto na kříd. přílohách. Praha (NČSAV).
 Diferenciální diagnostika některých kvasinek nalézáných ve sputu našich nemocných. Rozhl. Tuberk. 22: 541—547.

1963

- Dezinfekce silonové tkaniny ajatinem a famoseptem při trichofyciích a kandidózách. Cs. Hyg. 8: 32—40.
 Rychlá diagnostika Candida albicans (Robin) Berkhout. Cs. Epid. 12: 188—189.
 (společně s K. Kulcem): Recidivující folliculitis barbae kandidové etiologie. Cs. Derm. 38: 209—212.

1964

- Vlastní zkušenosti s cykloheximidem, chloramfenikolem a desertomycinem v selektivních případech pro mykologickou kultivaci. Cs. Epid. 13: 48—51.
 (společně s I. Belšanem): Onychomykózy vyvolané Scopulariopsis brevicaulis. Cs. Derm. 39: 233—239.

(společně s J. Zajíčkovou): Urychlení mykologické diagnostiky *Candida albicans* na 3 hodiny. Čs. Epid. 13 : 244–246.

(společně s J. Rokosem): Příklad mukormykózy (*Rhizopus oryzae*). Čas. Lék. čes. 39 : 1084–1087.

1965

Mykostatický účinek *Trichophyton rubrum* na kryptokoky. Čes. Mykol. 19 : 111–113.

(společně s I. Belšanem): Durch *Scopulariopsis brevicaulis* hervorgerufene Onychomykosen. Proc. Internat. Symp. Med. Mycol. 1963, Warszawa. P. 225–229. Warszawa (Panstw. zakład wydawnictw lekarskich).

(společně s D. Urbanovou a J. Strejčkem): Generalizovaná kryptokokóza. Čas. Lék. čes. 104 : 271–274.

(společně s I. Belšanem): Onychomykosen, hervorgerufen durch *Scopulariopsis brevicaulis*. Hautarzt 16 : 258–264.

Mykoflóra onychomykóz. Prakt. Lékař 45 : 540–542.

Die mykostatische Wirkung von *Trichophyton rubrum* auf Kryptokokken. Mycopath. Mycol. appl. 26 : 16–18.

1966

Trichophyton rubrum (Cast.) Sabouraud var. *nigricans* var. *nova*. Čes. Mykol. 20 : 27–28. Mykoflóra der Onychomykosen. Mykosen 9 : 29–34.

(společně s J. Zajíčkovou): K otázce citlivosti některých kvasinek na nystatin a amfotericin B. Čs. Epid. 15 : 185–190.

(společně s V. Múčkou): Rubronigrin, nové antibiotikum z *Trichophyton rubrum* var. *nigricans*. Čes. Mykol. 20 : 182–183.

(společně s H. Wolfovou): Hlavní příčina léčebných neúspěchů při onychomykózách vyvolaných *Trichophyton rubrum*. Rozbor 100 případů onemocnění. Prakt. Lékař 46 : 665–666.

(společně s D. Urbanovou): Generalizované kandidózy ověřené anatomicky a kultivačně. Acta Univ. Carol. Medica, 12 : 41–65.

1967

(společně s J. Zajíčkovou): Citlivost kvasinek na nystatin a amfotericin. Rozhl. Tuberk. 27 : 415–417.

Mykologie pro lékaře. 345 pp., 10 fig., 122 fig. fotogr. Praha (St. zdravot. nakladat.).

1968

(společně s J. Maňákem): *Absidia corymbifera* in der Trepanationshöhle nach tympanoplastischer Operation. Čes. Mykol. 22 : 68–76.

(společně s H. Wolfovou): Onychomykosen, hervorgerufen durch *Trichophyton rubrum*. Auftreten und Therapie. Derm. Wschr. 154 : 193–200.

(společně s J. Kvičerou): *Candida albicans* netvorící chlamydospory. Čes. Mykol. 22 : 112–113.

Výskyt kvasinek ve sputu v deseti letech (1957–1966). Čs. Epid. 17 : 111–115.

(společně s K. Heroldem): Příspěvek k mykologii a terapii kvasinkových paronychii a onychii. Prakt. Lékař 48 : 420–421.

Epidermophyton floccosum (Harz) Langeron et Milochewith var. *nigricans*, var. *nov.* Čes. Mykol. 22 : 202–205.

1969

Možnosti mikroskopického rozlišení *Scopulariopsis brevicaulis* a dermatofyt v nehtech při onychomykózách. Čes. Mykol. 23 : 45–49.

Morfologické rozlišení *Geotrichum candidum* a *Trichosporon capitatum* ve sputu. Čes. Mykol. 23 : 50–52.

(společně s V. Múčkou): Pokusy o izolaci a identifikaci „rubronigrinu“. Čes. Mykol. 23 : 127–128.

Trichosporon jirovecii sp. nov. Čes. Mykol. 23 : 160–162.

(společně s O. Měříčkovou, V. Rychterovou a F. Řehákem): Neobvyklý *Aspergillus* v bronchiektatické dutině. Rozhl. Tuberk. 29 : 321–326.

1970

Rozsah druhu *Trichosporon cutaneum*. Čes. Mykol. 24 : 153–161.

(společně s J. Vitovcem, P. Vladíkem a L. Tesaříkem): Pulmonary Aspergillosis in Lamb. Mycopath. Mycol. appl. 40 : 337–340.

Aspergillus v našem infekčním materiálu (1959–1968). Čs. Epid. 19 : 267–271.

1971

(společně s K. Heroldem): Kandidová paronychia a kandidové onychomykózy. Výskyt mykologie a terapie. Čes. Mykol. 25 : 47–54.

(společně s K. Heroldem): Zur Borax-Therapie der Candidosa-Paronychien und Candida-Onychomykosen. Derm. Wschr. 157 : 73–75.

Pityrosporum orbiculare a jeho pěstování. Čes. Mykol. 25 : 219–230.

1972

(společně s J. Vitovcem a P. Vladíkem): Rhizopus cohnii v mukormykóze vepře a diskuse o podobných rhizopech. Čes. Mykol. 26 : 167–178.

(společně s J. Vitovcem a P. Vladíkem): Morphologie der Lungenveränderungen bei Aspergillose des Rehwildes. Mykosen 15 : 289–294.

Ukaz snižování citlivosti dermatofytů na griseofulvin v dalších generacích in vitro. Čs. Derm. 47 : 160–163.

Verticilliosis unguis? Čs. Derm. 47 : 164–167.

(společně s H. Pavlíčkovou a M. Sodomkovou): Živná půda s indikátorem pro pěstování dermatofytů. Čes. Mykol. 26 : 228–229.

(společně s M. Krechlerovou): Paecilomyces Bainier při onychomykóze. Čs. Derm. 47 : 218–221.

1973

(společně s J. Hejzlarem): „Graphiosis“ — nové lidské onemocnění. „Graphiosis“ — eine neue Erkrankung des Menschen? Čes. Mykol. 27 : 98–106, f. 1–4.

Za ředitelem Václavem Ciprou

(1892–1973)

Dne 15. května 1973 zemřel v Praze čestný člen Československé vědecké společnosti pro mykologii při ČSAV Václav C i p r a, ředitel škol v. v., který dlouhá léta svědomitě vykonával funkci revizora účtů ve výboru naší společnosti.

Ředitel Václav Cipra se narodil v Praze r. 1892. Po maturitě na reálce vystudoval v Praze učitelský ústav a kromě krátkého působení v Mnichovicích pracoval nepřetržitě v Praze na Žižkově, kde posléze zakotvil jako ředitel školy. Vynikal jako znamenitý pedagog; o prázdninách obětavě organizoval a vedl dětské tábory. Za první světové války se zúčastnil jako legionář čs. odboje.

Vedle záslužné učitelské činnosti se zesnulý po celý život věnoval studiu vyšších hub. Přírodní vědy studoval externě na přírodovědecké fakultě KU. Podílel se aktivně na různých akcích Čs. věd. spol. pro mykologii. Za tuto práci patří zesnulému náš dík. Čest budiž jeho světlé památce!

V. Jedlička

Lidské a zvířecí mykózy, jejich patologie, biologie, histochemie a ultrastruktura

Symposium na toto téma se konalo 29.—30. V. 1973 v Olomouci. U příležitosti 400. výročí vysokého školství v Olomouci je pod záštitou rektora University Palackého prof. dr. F. Gažárka, CSc. uspořádaly katedry biologie, patologické anatomie, histologie a embryologie lékařské fakulty UP ve spolupráci s mykologickou komisí Čs. spol. mikrobiologické a olomouckou pobočkou Čs. biologické společnosti při ČSAV.

Na sympoziu odeznělo 27 přednášek. P. N. Kaškin (Leningrad) přednášel o kandidových antigenech. Pospíšil L. (Brno) o lipolytické aktivitě a lipidech kandid. M. Hejtmánek (Olomouc) shrnul výsledky výzkumu genetických determinant mykotických nákaz. V. A. Balabanoff (Sofia) pojednával o dermatofytech tvořících na kůži nebo in vitro skutula. J. Liška (Praha) informoval o výsledcích výzkumu trichofytinů. O histopatologii trichofýcie vyvolané zoofilními dermatofyty přednášel J. Buchvald (Bratislava). R. Kodoušek (Olomouc) shrnul ve čtyřech referátech současné možnosti rutinní histopatologické diagnostiky systémových mykóz, informaci o případu sino-orbito-cerebrální fykomykózy člověka, dále o histopatologii a histochemii experimentální fykomykózy a elektronové mikroskopii jejího původce ve tkáni. V. Tichá (Olomouc) referovala o generalizované mykóze u lymfadenózy. P. Vladík (Čes. Budějovice) o mukormykóze vepř. A. Musilová (Halle) podala zprávu o případu generalizované mykózy a toxoplasmózy u člověka s chronickou myelózou. K. Kučera (Praha) shrnul dosavadní poznatky o mykotickém původu pneumocystózy. V. Vortel (Hradec Králové) podal zprávu o případu phaeosporotrichózy u 68leté ženy. A. Fingerland (Hradec Králové) hovořil přehledně o plicních mycetomech. V. Vitovec (Čes. Budějovice) popsal morfologii plicních změn při aspergilóze lovné zvěře. V. Vortel (se spolupracovníky (Hradec Králové) referoval o případech turulózy. P. Rossmann (Praha) podal zprávu o generalizované mykóze po klinické allotransplantaci ledvin. A. Tomšíková (Plzeň) referovala o patogenitě vzdušných hub. V. Kusák (Praha) shrnul výsledky výzkumu aflatoxinu, především upozornil na jeho účinek cystostatický a teratologický. J. Buchniček (Olomouc) přednášel o odolnosti geofilních dermatofytů ke světlu. J. Malinský (Olomouc) demonstroval ultrastrukturu sferul *Emmonsia crescens* — původce adiaspiromykózy ve tkáni experimentálně inokulované myši. M. Hejtmánek (Olomouc) demonstroval též objekt, zpracovaný metodou mrazového leptání, za nepřítomnosti M. Havelkové (Brno). A. Fingerland (Hradec Králové) demonstroval preparáty granulomů žaby připomínající sferuly *Emmonsia crescens*. M. Hejtmánek (Olomouc) shrnul výsledky experimentů dokazujících, že tato houba prochází ve viabilním stavu zaživacím traktem myši.

Symposium ukázalo, že setkání patologů s lékařskými mykology a jinými specialisty bylo velmi užitečné. Podle slov prof. P. N. Kaškina bylo toto symposium názorným dokladem komplexního pojetí výzkumu, jeho účelné koordinace a kooperace různých odborníků na problémech mykotických nákaz a svědčí o vysoké úrovni československé lékařské mykologie a mykopatologie.

M. Hejtmánek

ČESKÁ MYKOLOGIE — Vydává Čs. vědecká společnost pro mykologii v Akademii, nakladatelství ČSAV, Vodickova 40, 112 29 Praha 1. — Redakce: Václavské nám. 68, 115 79 Praha 1, tel. 261441—5. Tiskne: Státní tiskárna, n. p., závod 4, Sámova 12, 10146 Praha 10. — Objednávky a předplatné přijímá PNS, admin. odbor tisku, Jindřišská 14, 125 05 Praha 1. Lze také objednat u každého poštovního úřadu nebo doručovatele. Cena jednoho čísla Kčs 8,—, roční předplatné (4 sešity) Kčs 32,—. (Tyto ceny jsou platné pouze pro Československo.) Sole agents for all western countries with the exception of the German Federal Republic and West Berlin JOHN BENJAMINS N. V., Periodical Trade, Warmoesstraat 54, Amsterdam, Holland. Annual subscription: Vol. 27, 1973 (4 issues) Dutch Glds. 30,—.

Toto číslo vyšlo v listopadu 1973.

© Academia, Praha 1973.

ČESKÁ MYKOLOGIE

The journal of the Czechoslovak Scientific Society for Mycology, formed for the advancement of Scientific and practical knowledge of the Fungi

Vol. 27

Part 4

November 1973

Chief Editor: RNDr. Albert Pilát, D.Sc., Corresponding Member of the Czechoslovak Academy of Sciences

Editorial Committee: Academician Ctibor Blatný, D.Sc., Professor Karel Cejp, D.Sc., RNDr. Petr Fragner, MUDr. Josef Herink, RNDr. František Kotlaba, C.Sc., Ing. Karel Kříž, Prom. biol. Zdeněk Pouzar, RNDr. František Šmarda, and doc. RNDr. Zdeněk Urban, C.Sc.

Editorial Secretary: RNDr. Mírko Svrček, CSc.

All contributions should be sent to the address of the Editorial Secretary: The National Museum, Václavské nám. 68, 11579 Prague 1, telephone No. 261441-5 ext. 87

Address for exchange: Československá vědecká společnost pro mykologii, Praha 1, P. O. box 106.

Part 3 was published on the 15th August 1973

CONTENTS

J. Herink: Ad septuagesimum diem natalem Alberti Pilátii	193
M. Svrček: Species novae Corticiacearum e Bohemia	201
Z. Urban: New taxa of Uredinales from Cuba	207
J. Kubička: Übersicht den bisher veröffentlichten Pilzarten aus dem Kubani Urwald (Boubín) in Böhmerwald	213
J. Kuthan: Chroogomphus helveticus (Sing.) Mos. in der Tschechoslowakei (Farbtafel Nr. 84	229
M. Ondřej: Neue und wenig bekannte Pilze der Gattung Fusicladium Bonorden an Pappeln (Populus L.) und an Weide (Salix L.)	236
J. Herink: Dr. Petr Fragner quinquagenarius	241
V. Jedlička: Václav Cipra (1892-1973)	247
Varia	248
With colored plate No. 84: Chroogomphus helveticus (Sing.) Mos. (A. Dermek pinx.)	
With black and white photograph: VII. Doc. Dr. Albert Pilát, DrSc.	

**Pictorial
Dictionary
of Medical
Mycology**

**MILOŠ OTČENÁŠEK,
JAROSLAV DVOŘÁK**

164 str. / 241 obr. na křídě /
váz. 150,— Kčs (A, N, R, F, L)

■ **Pětijazyčný obrazový slovník lékařské mykologie** je dílo, ve kterém se autoři pokusili shrnout v ucelené formě anglickou, ruskou, francouzskou, německou a latinskou terminologii tohoto oboru. Slovník má nejen sjednotit používání jednotlivých odborných výrazů, ale má poskytnout čtenáři též rychlou orientaci o základech lékařské mykologie.

První, obrazová část je uspořádána tematicky a zabývá se morfologií patogenních hub, nomenklaturou a systematikou těchto organismů a patologií mykos. Uvedená odborná terminologie zahrnuje nejen mykomy, ale též mycetomy, mykotoxikomy a mykoalergie. Doplnující kapitoly obsahují přehled označení barev, používaných v popisech původců mykos, přehled antifugálních antibiotik a výčet časopisů a knih s medicínsko-mykologickou tematikou. Nejdůležitější uvedené termíny provází více než 200 obrázků — pérovek, černobílých a barevných fotografií. Druhou část knihy tvoří rejstřík výrazů v latince a azbuce. Číselnými údaji uvedenými u každého hesla je čtenář odkazován do tematické části nebo je informován přímo použitím symbolů.

Pictorial Dictionary of Medical Mycology je výsledkem mnohaleté diagnostické a výzkumné práce obou autorů. Stane se užitečnou pomůckou především pro lékaře, veterinární lékaře a přírodovědce, kteří se zajímají o houbová onemocnění člověka a zvířat a o studium těchto onemocnění.

Objednávky vyřizuje:

ACADEMIA

nakladatelství Československé akademie věd
Vodičkova 40, 112 29 Praha 1 - Nové Město